

21
MAYIS
SALI
1935

TAN

7 İNCİDE
OZDİL
SAYFASISAYI: 29 — 3332
Onbirinci YIL
Sahib ve
Başmuharriri
MAHMUD SOYDAN

İSTANBUL

Telefon { Müdür: 24318. Yazı işleri: 24319.
İdare ve matbaa: 24310

Sayısı 5 Kuruş

BUGÜN

- 2 incede : Orhan Selim'in fıkrası — Ne dersiniz? — Şehir haberleri.
3 üncüde : Anlara muhabirimizin telefonları — Ahmed Ağaoglu'nun yazısı — Feleğin fıkrası. Aziz Hüdayi Akdemir'in "Biz de Casusluk" adlı eseri — Sağlık öğütleri — Kendi kendimize çatıyoruz.
5 incede : Son aberler — İcmal — son dakika.
6 ncıda : Sarı Bal.
7 incede : Öz dil sayfası.
8 incede : Ekonomi — Askerlik.
9 unçuda : Güzel Sanatlar
10 unçuda : Fatih İstanbulu nasıl aldı? — Briç dersleri — Sevişmeler, evlenmeler.
11 incede : Spor.
12 incede : Hitler'in "Kavgam" adlı eseri — Boğazda düşünceli bir gezinti — Kızıl Çember.
13 üncüde : Sinema
14 üncüde : Meraklı Resimler — Modern evliler.
15 incede : Her gün biraz daha gençleşim — Okuduklarımız, duyduklarımız.
16 ncıda : Yarımın büyüklüğü — Dile gelen orman
17 incede : Faydalı bilgiler.

Türk Demokrasisi
ve
Ekonomsal sistemi

Yazan:

Mahmud Esad BOZKURD

Bir gün Atatürk dedi ki: "Demokrasi, esas itibarile siyasidir. Ekonomsal değildir. (Bartolmi) bunu iyi görmüş, iyi anlamış,, Ben, bu hak'kati önce Atatürk'ten öğrendim.
Sonra, bu ihtarı tesiri altında demokrasiyi bir daha, bir daha okudum: Hangi kitabı açtımsa, Şefin görüşü, anlayışı teyyüd etti.

C. H. Partisinin üyeleri bilirler ki devrimi yapan Büyük Partinin altı prensibi vardır. Üçü mevzuumuzu ya-

Bunlar, Halkçılık, Devletçilik, Cumhuriyetçiliktir.
Büyük Partinin, Dördüncü kurultayının birkaç gün önce toplantılarını yaptığı Kamutay da, bütün üyelerin karşısında ve başında şu prensip duruyordu:

Egemenlik ulusundur.
Buna eskiden hâkimiyet milletindir; deniyordu.

Şimdi bir sıraya koyduğumuz, üç vesikayı müteale edebiliriz:
Benim anladığıma göre: 1 — Atatürk, Demokrasi esası itibarile siyasidir, demekte bunu ekonomsal sistemlerle karıştırmamak lâzım demek istedi. Daha açıkçası, ekonomsal liberallik demokrasiinin, millet hâkimiyetinin şartı değildir, dedi.

İktisadi serbestçilik olmayabilir, fakat demokrasi vardır. Zira, iktisadi serbestçilik, demokrasiinin şartı değildir.

Benim anladığıma göre: 2 — Partinin mevzuumuzu âlakadar eden üç prensibi; bunları biraz önce kaydettim:

Ekonomsal liberalliğin, demokrasiinin şartı olmadığını gösterir. Çünkü:

Eğer Türk rejimi, demokrat bir rejim değilse Partinin halkçı olması ne demektir? Bunu nasıl izah edeceğiz ?

Eğer Türk rejimi, demokrat değilse, bu rejim millet hâkimiyetine dayanmıyorsa, Partinin Cumhuriyetçi olması ne demektir?

Yoksa, eski (Venedik) te olduğu gibi bizde de Aristokratlar Cumhuriyeti mi var diyeceğiz?

Böyle bir tevil, Türkün içtimai, kamusal varlığıyla de uygun değildir.

Eğer Türk rejimi, demokrat değilse onun devletçiliğini nasıl anlatacağız?

Türk rejimi serbest iktisadçı olmadığına göre komünist midir, diyeceğiz?..

Böyle bir görüş realitelere zittir. Şu halde neyiz biz?!

Biz neyiz?!

Biz, Türk devriminin vesikalarına, ilmin verimlerine göre ekonomsal bakımdan iktisadî ilerinde müdahaleyi kabul eden devletçileriz.

Demokrat olmak için de iktisadi serbestçiliği, hani şu, devlete yalnız (gece bekçiliği) vazifesini lâyük gören sistemi benimsemeği lüzumlu görüyoruz.

[Arkası 3 üncüde]

Mahmud Esad BOZKURD

Göring, Ay Başında Sofyaya Gidiyor

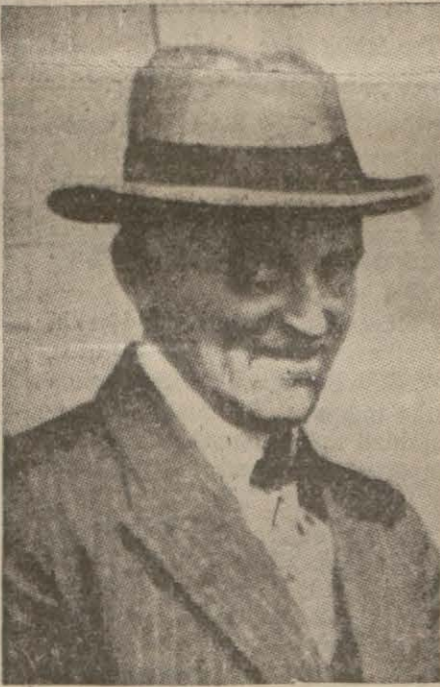
SNOVDEN BİR YAZISINDA DIYOR KI :

Tehdit Altında Yapılan Bir
Andlaşmanın Değeri Olamaz

Versay Andlaşması Düzeltilmelidir

İngiltere, Fransa ve İtalyanın arkasından
sürüklenmekten vazgeçmiş mecburdur

Versay andlaşmasının Almanyası

SNOVDEN

Londra, 20 (A.A.) — Lord Snowden, Deyli Herald gazetesinde neşretmiş olduğu bir makedale Almanyaya ihlâskârane muamele yapılmasını istemektedir.

Eski Finans Bakanı, Avrupa-

[Arkası 6 ncıda]

MUHABİRİMİZİN TELEFONLARI

Bulgar Gazeteleri Gene
Atıp tutmağa Başladılar

[Sofya Hususî Muhabirimiz Bildiriyor]

Sofya, 20

Haftalık Roma gazetesi, bir makalesinde, Türkleri, 50 sene evvel Bulgarları kesmek, Bulgar kız ve çocuklarını satmak, Bulgarlığı imha etmekle itham etmektedir. Tarihe karışan bazı hâdiseleri büyütürken Türkler aleyhine propaganda yapmakta olan bazı Bulgar gazetelerinin neşriyatı Bulgarlarda kin uyandırmakta, bunun zararını da Bulgaristan Türkü çekmektedir.

Toşef Çekiliyor mu?

Sofya, 20 (Hususî muhabirimiz bildiriyor) — Ay sonunda Toşef kabinesinin istifası edeceği söylenmektedir.

Başbakan Toşefin iki sene evvel Yugoslavya aleyhine yazdığı bir kitabı elden ele dolaşmaktadır. Toşef, kitabında, Makedonya meselesi düzeltilmedikçe Yugoslavya ile dostluk yapılamayacağını daha o vakit yazmıştır.

Göring Sofyaya Gidiyor

Sofya, 20 (Hususî muhabirimiz bildiriyor) — Göring'in bazırın başlangıcında Sofyaya geleceğini, burada siyasal görüşmeler yapacağını Alman sefiri gazetecilere söyledi.
M. Necmeddin

SUYA SABUNA
DOKUNMADAN

"CHOPIN," VE BİLETÇİ

Ölü bir gece içinde azıcık yaşayabilmek için dün akşam sinemaya gittim.

Bükreştenberi peşine düştüğüm halde bir senedir bir türlü göremediğim bir filmi, nihayet Beyoğlunun bir sinemasında, bilmem kaç bininci viziyonunda yakalayarak, içeri girdim: Bitmemiş senfoni!

Geniş, karanlık bir salonu dolduran sayısız koltuklarda, sayılı, nihayet beş on seyirci vardı.

Salonun boşluğundan memnun, bir tarafa, şöyle, rahatça oturdum.

Filmde, iki saatten fazla "Chopin,"i dinledim, "Georges Sand,"ın "Indiana,"sını hatırladım. Kimini o şehirde, kimini bu şehirde işittiğim ve bazılarını hattâ "Chopin,"in olduklarını bilmeden dinlediğim havaları, tuvaletlerini gösterme gelen kadınlarla kadınlarını gösterme gelen smokinli erkekler dolu bir Avrupa konser salonunun snob partitularine kamaşmadan, karanlığın insana duyduğunu daha derin duymak imkânı veren boş âlem içinde, doya doya, kana kana dinledim.

Film, on bir buçukta bitti.
Sinemanın kapısından, bir rüyadan uyanır gibi dışarı çıktım.

Daha gecenin on bir buçukunda, bütün canı içine çekilmiş ölü bir caddeden geçerek, ağzına kadar dolu tramvayda, ikide bir çan ipine asılarak arabayı durduran, yolculara "in aşağı, polis çağırımı!," diye bağırın, paraların üstünü vermeyecek biletleterin arkasına çek gibi imzalar atan biletçinin bir trans atlantik kaptanında bile zor bulunur eşsiz cilvelerini seyrede ede, bilmem ne kadar zamanda, Sirkeciye geldim.

Deniz feneri gibi, simsiyah bir âlem ortasında tek başına kalmış biricik dükkân ışığının, kokusu dışarıya vuran işkembeceğinin önünden geçtim ve direksiyonu Allaha emanet ederek taksilerin içine serilip horlayan şoförleri, şapkamı çıkarıp uykularında selâmlayarak, matbaaya geldim.

Sinemadan dışarı bir sarhoş gibi çıkmıştım.

Matbaaya gelinceye kadar, biletçi, içimde kalan son "Chopin,"i de girtlağından yakalayıp yerlere serdi, işkembeci burnuma bir tutam koku serpti ve dişlerini gösterip halime sırtın kuzu başlarını da görünce, aklım başıma geldi, uyanımdım.

Ali Naci KARACAN

Bibeskunun
Tayyaresi
Konyadan uçtu

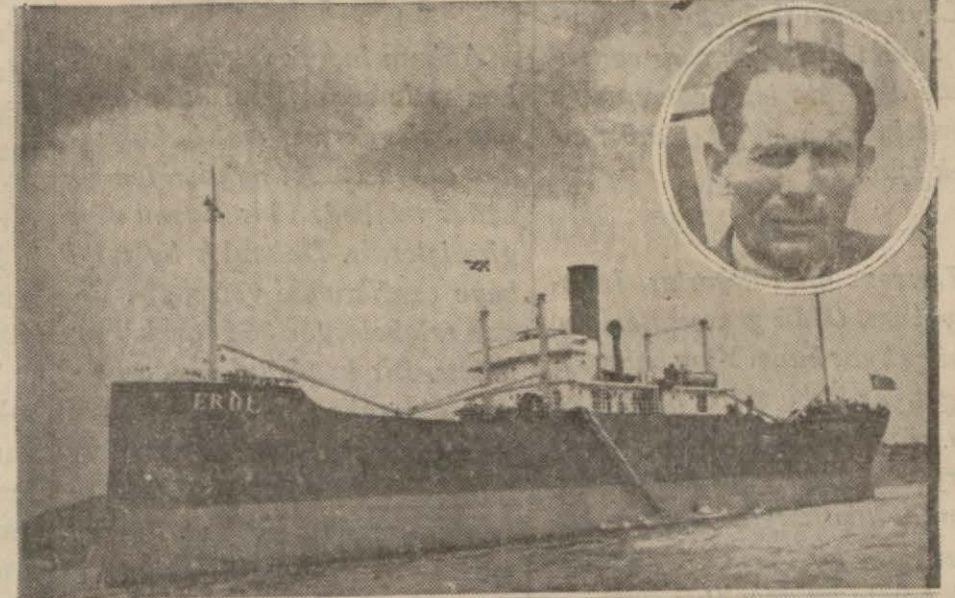
[HUSUSİ MUHABİRİMİZ BİLDİRİYOR]

Konya, 20

"Bir kaza neticesi düşerek yara alan prens Bibeskunun tayyaresi tamir edilmiştir. Tayyare bu sabah 7,20 de Eskişehir'e uçmuştur."

"Eskişehir, 20 (Tan)—Prens Bibeskunun tayyaresi içinde bir pilot ve bir makinist olduğu halde buraya geldi. 11,10 da İstanbul'a hareket etti."

Bu telgraflarda bahsedilen tayyare dün saat 14,5 ta İstanbul üzerinden uçmuş ve Bükreşe gitmiştir.

Türk Gemisinde
Aziyan Türk Tayfa!Dün Gemi Limana Geldi,
İki Müşevvik Mevkuf

(Polonyanın Gidinya limanında ve Pirede Erol gemisinde tayfa ziyarı gelmiştir. Bu hâdiselerin önüne geçilmiş gemi dün limanımıza gelmiştir. Geminin baş çarhıncısı ile telsiz memuru aziyanları kıskırtıkları için Pirede tevkif edilmişler, onlar da Yunan zabıtası tarafından buraya gönderilmişlerdir. Bu meraklı ve heyecanlı hâdisenin tafsilâtını bugün 6 ncı sayfada okuyacaksınız. Resimlerde görülenlerin geminin sahibi Mahmut, Erol, aziyan tayfa, hâdiseyi anlatan birinci kaptandır.)

GÜNEŞ KLÜBİLE
İSTANBULSPOR
DÜN BİRLEŞTİLERLaval-Göring
Konuşmasının
Büyük önemi

Dünkü telyazıları, Lavalın Berlinden ve Romadan geçtiğini bildiriyor, fakat diğer taraftan Fransız dış işleri bakanı ile general Göring arasında Krakovi'de yapılan görüşmeler hakkında acun gazetelerinin çok müsait görüldüğünü kaydediyorlardı.

Telyazılarına göre bu görüşmeler, Hitlerin bugün Rayıştag da Almanyanın dış siyasasına dair söyleyeceği söylev üzerinde tesir yapacaktır.

Londra gazeteleri ise, Lavalın yakında Berlin'i ziyaret etmesinin muhtemel olduğunu bildirmektedir.

Krakovi mülâkatında Göring evvelce Hitler - Sin. n - E-den konuşmalarından sonra belirmiş olan Alman siyasasını anlatmıştır. Laval ise hiç bir kimse için tehdit mahiyetinde olmayan Fransız genel emniyet politikasını söylemiştir. Laval ayrıca Fransanın bu politikayı kabul edecek her ulusla konuşmaya hazır olduğunu hatırlatmıştır. Bu mesele etrafında fazla tafsilât beşinci sayfamızdadır.

Cuma günü yapılacak "Atatürk Spor günü," merasimini bir söyleviye açacak olan Bolu sayı ve Güneş kulübünün reisi

CEVAT ABBAS

Sevinçle öğrendiğimize göre İstanbulun iki güçlü spor kulübü dün bir ad altında idmançı gençlerini birleştirmişlerdir. Bir senedenberi spor alanında büyük gelişme gösteren "Güneş," kulübü senelerdenberi Türk sporuna candan emek veren İstanbul spor kulübü, Atatürk'ün

[Arkası 6 ncıda]

BU DA BENDEN

CANI CEHENNEME!

Ölüleri saygıyla analım, diye bir söz vardır. Bence yanlış bir söz. Öyle ölümler vardır ki, ne saygıyla anılır, ne de arkalarından küfür edilir. Bu çeşitler, yaşarken de keçi bilmem nesi gibi ne kokmuş ne bulaşmış olmalarıdır.

Öyle ölümler vardır ki, saygıyla anılır. Yaşarken, saygıya değer işler yapmışlardır da ondan.

Nasıl bu iki çeşit ölü yaşadıkları günlere göre anılırsa, tıpkı öylesine öyle geberikler vardır ki, onların her anımı bir küfürün başlangıcıdır. Onlar öldükten sonra da kötülüklerinde, arkalarında bıraktıkları işin yürüyüşüyle yüzüp giderler sanki...

Lavrens bu üçüncü çeşitten - dir benim için. Ben canı cehenneme diyorum işte, cehenneme inandığım için değil, küfür etmek için.

Lavrens öldü diyorlar. İnaniyorum. Öldü gösterdiler onu gibi geliyor bana. Yine bana öyle geliyor ki bu sivri çeneli, yılan gözlü adam günün birinde yeryüzünün bir bucağında bir yangın kıztısıyla bir kan kırmızılığını gözlerinde tutuşturarak hortlayıverecek!

Orhan SELİM

Amerikalı Bir gazeteci Grubu geliyor

Bugün Bükreşten İstanbul'a şimal ve cənubi Amerika gazetecilerinden mürekkep bir grup gelecektir.

Dün, Amerikada çok tanınmış bir gazete trüstitü olan Hearst trüstitüne mensup gazeteler muharriri Arthur de Grandon şehrinde gelmiştir. Bu meslektaş Avrupada bir tetkik seyahati yapmakta olduğunu söylüyor. Fransa, İtalya, Yunanistana uğradıktan sonra İstanbul'a gelmiş ve Yunan hükümet adamlarıyla bazı mülahakatlar yapmıştır. Arthur de Grandon Türkiyede hükümet adamlarıyla de mülahakat yapmak istediğini söyleyerek diyor ki:

Amerikada Türkiyeye karşı büyük bir alaka gösteriliyor. Bu sebeple grup grup gazeteciler geliyor. Yeni Türkiye hakkında tetkikler yapacağım, aynı zamanda İslâm ve Bizans eserlerini tetkik edeceğim..

Amerikalı meslektaş bir kaç güne kadar Ankaraya gidecektir.

ŞEHİRDE OLUP BİTENLER

Dün Darüşşafakalılar Halkev'nde bir toplantı yaptılar — Avukat Lütfi Fikrinin vasiyetnamesinden çıkan dava bitti

Ankara Hukukuna Geçen Talebe

Ankara hukuk fakültesi imtihan talimatnamesini daha uygun bularak İstanbul hukukundan oraya nakletmek isteyen 60 kadar talebeden bir kısmı dün gitmişlerdir. Dekanlık bu talebe tasdikname vermiştir. Giden talebelerden 25 i erkek, 30 u kızdır. Bir kısım talebe de bugün gidecektir. Ancak burada Roma hukuku ve istatistik derslerinden imtihana girmiş bulunanlara tasdikname verilmektedir. Ankara hukuk fakültesi de mayısın 22 sinden sonra nakledecek talebeleri kabul edemeyeceğini bildirmiştir. Yarından sonra, İstanbul hukuk fakültesinden tasdikname alacak talebeler, Ankaraya da gidemeyecekleri için büsbütün açıkta kalacaklardır.

Üniversite talebesi için bir yurt yapılıyor

Üniversite rektörlüğü, yüksek tahsil talebesi için yeni bir yurt yaptırmağa karar vermiştir. Bunun için de üniversite yakınında bir arsa alınmıştır. Yurt yazın yapılacak ve gelecek ders senesi başına yetiştirilecektir. Burada ücretli kısım da olacak ve Anadolu'dan gelen gençler, gayet ucuz şartlarla burada yatırılacak ve yedirilecektir.

Yalovaya elektrik

Yalova şehrinin güzel bir şekilde elektrikle aydınlatılması için çalışılmaktadır. Yalovada bulunan elektrik tesisi büyütmek için yeni bir motor alınmak üzere. Bu işe bakmak için Yalova kaymakamı Şefik İstanbul'a gelmiş ve vali vekilinin başkanlığında bir komisyon kurulmuştur.

Vapurculuk sosyetesinin işi düzgün gitmiyor mu?

Bir müddettenberi vapurculuk sosyetesini hakkında bazı yazılar yazılmakta ve bu arada bu günkü idare şeklinin değiştirilmesi için idare meclisine bir karar verildiği de ilâve edilmektedir.

Dün bu yazılar hakkında sosyetenin direktör vekili Rıza ile görüştük. Bize dedi ki:

— İdare meclisine verilen karar, hasta bulunan müdürün vazifesinden çıkarılmak istemesinden ibarettir. Uzun zaman danberi vazife gören müdürün hasta olduğu için işten çıkarılması hiç kimse tarafından doğru görülmedi ve takdir müzakeri bile edilmedi.

Aleyhimize neşriyat yapılmışa sebep olanları araştırıyoruz. Bunlardan bazıları bulduk ve mahkemeye müracaat etmeğe de karar verdik. Aleyhimizdeki bütün dedikodular asılsızdır. Sosyetemiz her sene kâr eden bir müessesedir. Binaenaleyh ne tasfiyeye doğru gider, ne de idaresinin şekli değişir..

İşlerini bırakan küçük san'atkarlar

Küçük sanatlar kanununun tatbikatı bugün bitmiştir. Ecnebi tabaasından küçük sanat sahibi olanların işlerini bırakmaları yedi bölüme ayrılmış ve her bölüm için ikişer aylık müddet verilerek kanun tatbik edilmiştir. Son müddet 21 mart 1935 te başlamıştır. Bu müddet içinde simsarlık, inşaat, ahşap sanayi işçileri gibi sanat sahipleri işlerini bırakmışlardır.

Bu suretle bütün küçük sanatlar Türk tabaasının eline geçmiş bulunmaktadır. Kanuna göre işlerini bırakanların sayısı İstanbul'da 3 bin kadardır. Bunlardan çoğu kendi memleketlerine gitmişlerdir.

Darpaneden kaçan çocuk yakalandı, yine kaçtı

Darphanenin damga dairesinde, 25 Okurş gündelik çalışan işçilerinden İhsan isminde biri, bundan on gün evvel, birdenbire ortadan kaybolmuştur.

İhsanın başında bulunduğu makne pul basmakta devam ettiği için kendisinin bu aralık dışarı çıktığı sanılmışsa da yapılan bütün araştırmalar boş çıkmış, İhsan makinesinin başına dönmemiştir. İhsanın bir kazaya kurban olması ihtimalleri araştırırken damga matbaası mütemetlerinden biri, İhsan, Sultanahmette gördüğünü söylemiştir. Fakat aranan yerlerde kendisini bulmak kabil olamamıştır.

Nihayet, fotoğrafisi her tarafta dağıtılan işçi İhsan İzmitte yakayı ele vermiş ve geçen cuma günü İzmitten sorguya çekilmek üzere İstanbul'a getirilmiştir. İhsan, refakatine memur edilen jandarma ile birlikte Beyoğlu caddesinden geçerken jandar mayı nasılsa aldatmağa muvafık olarak tekrar kaçmıştır. Şimdiye kadar yapılan araştırmalar bir netice vermemiştir. Fakat İhsanın bugün yarı ele geçeceği muhakkaktır.

Suçlunun zimba dairesinden 30 ve 50 kuruşluk pullardan (300) lira kıymetinde bir pul tomarını çaldığı söylenmektedir.

Vergi borçları

Yeni malî yılbaşı yaklaştığından bütün dairelerde hesap işlemlerinin tamzime başlanmıştır. Bu yıl ait tahsisatın yerine sarfı için dairelerde büyük bir çalışma vardır.

Bazı vergilerde bu ay sonuna kadar tahakkuk ettirilmezse geçmiş zamana uğrayacağından bunların tahakkukuna çalışılmaktadır. Geriye kalmış vergilerde vardır ki, bunlarda ay sonuna kadar alınacaktır. 931 yılındanberi geriye kalmış 7 bin kadar vergi borcu tahakkuk ettirilmiştir.

KUÇUK HABERLER

* Malye vekâleti müşaviri Alphan dün Ankaradan İstanbul'a gelmiştir.

Bursaya gitmiş olan iktisat vekâleti müşavirlerinden Von Der Partenle Ankaraya giden Amerikann Moskova sefiri Wiley dün İstanbul'a dönmüştür.

* Trakyada göçmenlere yapılacak evlere lüzumu olan cam, çivi gibi maddelerin çoğu alınmıştır. Kıremitler de ismarlanmıştır.

* Londradan Tokyoya gitmek üzere İstanbul'a uğrayan Japon tayyareci Katsutaro Ano dün sabah seyahatine devam için Yeşilköyden uçmuş ve Es kişehirden biraz durduktan sonra Konya ve Adanaya gitmiştir.

* Sovyet sefiri Karahan yaz tatilini geçirmek üzere dün sabah Ankaradan şehrimize gelmiş ve Büyükdere'deki yazlık sefaret konağına gitmiştir.

* Muamele vergisi mütehasşışlığına tayin edilen Millî Reasürans şirketi muhasebecisi Osman Fikret eski vazifesinde kalmayı tercih etmiştir.

* Üniversite yabancı diller mektebinde B kurslarından C kurslarına geçecek olanların yazılı imtihanları 26 mayısta yapılacaktır. Sözlü imtihanları da 29 mayısta olacaktır.

* Tıp fakültesine bağlı P. C. N. yazılı imtihanları 27 Haziran'da bitecektir.

* Üniversite bahçesinde yapılmakta olan hayvanat ve nebatat enstitüsünün inşaata haziran on beşte bitecektir. Enstitü için lüzum olan âletler Avrupa'ya sipariş edilmiştir. Yeni ders yılı başında enstitü çalışmaya başlayacaktır.

* Darüşşafakalılar kurumu dün akşam Halkevinde bir toplantı yaptılar. Ankaradaki Darüşşafakalılar, orada bir şube açılması hakkındaki müracaatları kabul edildi. Ancak, bu iş için, nizamnamede yapılacak değişiklik tetkik olunacaktır.

* İlk tedrisat baş muallimleri ve müfettişlerinin makam maaşlarının verilmesi için dün yeni emir gelmiştir. Ancak, bütçede tahsisat olmadırgından makam tahsisatları haziran sonunda ve ücret fasıllarından verilecektir. Bundan sonra da her ay işlemdike alınacaktır. Bu yeni karar ilk tedrisatçıları çok sevindirmiştir.

* Son bir ay içinde mezbahada 52580 hayvan kesilmiştir. Bu yıl İstanbul'da çok fazla kuzu gelmiştir. Bir ayda İstanbul'da sarfedilen kuzu adedi 40 bindir. 1950 sığız kesilmiştir.

* Son bir ay içinde belediye sınırları içinde 74 ev, 10 apartman, 5 dükkân yapılmıştır. 21 binaya da ilâve yapılmıştır.

Ne Dersiniz?

Tortulu su — Duru sul

(Casus Lavrens) diye anılan çak tanınmış İngiliz albayının öldüğünü gazeteler haber veriyor. Gerçi bundan önce de bir kaç kere bu adamın öldüğü söylenmiş ama bu seferki için gerçektir diyorlar.

Bu adam veya ölmüş veya ölmemiş, bizim için pek tase değil... Yalnız bu sırada bizim gazetesinin bir takımında bu adam için yazılan yazılarda anlayamadığımız bir boya var...

Oldüğü söylenen bu İngiliz albayına sürülen bu boyalar kapkadır. Sebebi de bu adamın genel avas sıralarında Arapları bizim leyhimize kıskırtmış olmasıdır. (Lavrens) bir Türk olsa idi, bu işi yaptığı için biz ve herkes ona lânet okurdu. İnsanlık içinde yüzünü örtmeden yaşayamaz ve her adımda bir suratına gelen mânevî tükürüklerden korunmak için yere kapanırdı. Ama iş böyle değildir.

(Lavrens) bir İngilizdi. Memleketi hesabına Arapları kıskırttı ve kıskırtacak karakterleri keşfetti. Biz bundan zarar ettik. Bir savaş kaybettik. Lâkin insafla düşünelim: Bir İngiliz hele doğuşken bize zarar vermemesini mi düşüncekti? Kaç yüz yıllarca bir bayrak altına büyümüş, Türklerin yiğitlerine kimi güvenmiş, kimi sığınmış olan Arapların en kritik bir keredede aleyhimize ayaklanarak bizi arkamızdan vurmaları söz götürür bir hiyanet midir?

Bugün Türklerin yerini almış olanlara hattâ birbirlerine karşı kılıç çektiğini görmüyor muyuz? Su tortulu ise en ufak bir çalkantı ile bulanır... Neden (Lavrens) Anadolu çocuklarını kandıramadı? Duru suyu kasırgalar bulandıramaz. Biz böyle düşünürüz.

Siz ne dersiniz?

kân yapılmıştır. 21 binaya da ilâve yapılmıştır.

* Bir ay evvel seyyah tercümanları imtihan edilmiş, bir kısmı muvaffak olamamıştı. Muvaffak olamayan tercümanlar haziranda tekrar imtihan edilecek ve bunlara diploma verilecektir.

* Belediye, Büyükdada Tur yolunu bu yıl tamir ettirmeğe karar vermiştir. Bu yıl için 16 bin lira sarfedilecektir.

* 935 yılı yol parası hazirandan itibaren toplanmaya başlanacaktır. Bu yıl, yol paralarının bakaya kalmasına meydan verilmeyecektir. Yol parasını vermeyenler, 8 gün yol yapılmadıkça çalıştırılacaklardır.

* Belediye, Kadıköy tarafı için yeni bir cenaze otomobili almıştır. Şehirde bu suretle beş cenaze otomobili faaliyete başlamıştır.

* Belediye bütçesi ancak haziran sonunda tasdik edilip gelebilecektir. Bunun için bir aylık bir muvakkat bütçe tatbik edilecektir. Şehir muvakkat halinde de, bütçe dolayısıyla yeni teşkilât kadrosu tatbik edilemeyecektir.

"TAN" m tefrikatı : 29.

Erik Çiçekleri

MAHMUD YESARI

Artık, buna, hiç şüphem kalmamıştı. Patronun karısının geldiği günleri bilsem, hiç kaçırılmaz, uğradım.

Öyleyse, dükkâna sık sık uğramalı.

Patron, kendi sesinin âhengine kulaklarını kapırmış, tekrar söylemeğe başlamıştı. Onu, dinlemiyordum. Dinler göründüm ve bu sefer, daha o davranmadan ben elimi uzattım.

O, elimi, okşar gibi mânâlı mânâlı sıkı; ben de mânâlı mânâlı gülümsedim...

İşte böyle çocuğum, o gün, "patron", um, sevincinden yerlerde değil, göklerde uçuyordu. Ona, hep "patron", um, deyışime, hiç şaşmıyor musun? Aradan yıllar geçti, hâlâ ben de şaşarım. Neden mi? "Patron" umun ismini ben de bilmem!

Kendisine sorabilirdim, fakat

sormadım. Çünkü ona, patronluk o kadar yarasıyordu ki başka her hangi bir isim, lâkap, mânâsız düşecekti.

Ellerini pantolonunun ceplerine sokup ta, sırtını deve hörgücü gibi çıkararak, sinsi, hilekâr adamlarla bir dolaşışı vardı, görülmeğe değerdi.

Onun, şiş kapaklı soluk gözlerini ileriye dikerek topuklarına ses çıkartmadan yürüyüşü, üzerine atılır parçalayacağı avı, ürktürmek, kaçırılmak için, sinsi sinsi emekleyen yirtici hayvanların sürünüşüne benziyordu.

Sağ elinin baş ve orta parmakları ile bryık gölgesini kaşırken, lop burnu hoşnutsuz hoşnutsuz somurturdu.

Niçin güllüyorsun, çocuğum? Onun, her hali, kendine mahsus idi, herkesten başkaydı.

Evet, onun yüzü değil, burnu somurturdu.

Acaba, havada ne kokluyor du? Hava zerrelere, meçhûl hilelerin kokusunu mu alıyor du?

Bütün cahil, görgüsüz insanlar gibi, o da, her şeyden kuşkulanıyordu ve her şey karşı kuşkuydur. Parayı alırken öyle dikkatle bakıyordu ki elindeki maden veya kağıdı manyatize ediyor sanılırdı.

Onun, bu bakışında: — Aman şekerim, sen beni aldatma!

Diyen bir yalvarış ta vardı. Kendisine hile edeceklere karşı koyabilirdi; aldatanlardan öcünü alabilirdi. Fakat Allah, vicdanı olan paraya karşı ne yapabiliirdi? Onu gücendirebilir miydi? Hem de parada yanılmak, aldatılmak, aldatılmak, o na, sevgilisi tarafından aldatılmak gibi olmaz bir iç yararı olurdu.

Para verişine... Aman çocuğum, dur biraz güleyim... Herifin hali, gözlerimin önünden gitmiyor ki...

Of, çok güldüm, gözlerimden yaş geldi.

Para verişine... Fakat sana, bunu, nasıl anlatayım? O havanın kokusunu almam, tamamile

anlayamazsın ki...

Evvelâ, çekmeceyi çeker, paraları, gözlerle miktatsızlar gibi bakar; elini sokmağa korkuyormuş gibi durur ve çekmeyi ka-par. Karşısında duran, bekleyen kimse, gözlerini ona diker, durur. Çekmeyi tekrar açar ve elini uzatır, paralara okşar gibi dokunur ve bu dokunuş onun sinirlerini bozar, yüzü solar; elini geri çeker, çekmeyi kapatır.

Yüzü kararır, durgun durgun önüne bakar. Karşısındaki hâlâ bekliyor. Bir kaç saniye, br-yığına kaşır ve karar vermiş bir tavırla çekmeyi tekrar açar, elini uzatır, paraları bir müddet sa-yar.

Gene içi ezilmiş, yorulmuştur çekmeyi tekrar kapatır, yorgun yorgun nefes alır.

Bir kaç saniye dinlenir, çekmeyi tekrar açar ve paraları alır, karşısındaki bakar. Bu bakışında derin bir tiksiniş vardır. Bu bakışla, sanki:

— Çiğrimi alıyorsun, alçak! Diyen, bir kim alevi parlar. Soluk gözlerinin mânalandı-

ğı, yalnız bu ânlardır.

Para alırken ne kadar dikkat ederse, verirken de öyle titreye titreye dikkat eder. Arada küçük bir fark vardır. O da, hep iyisini, temizini almak ister ve alırsa, nerede pisi, kirlisi, yağlı-sı, kopuğu, yırtığı, siligi, kalpı varsa, hep onları verir.

Bu adamın en kuvvetli tarafı, neresiydi, biliyor musun, yavrum? Görgüsü yoktu, zekâsı basitti. Bütün görgüsüz ve sonradan görme insanlar gibi her şeyden kuşulanması tabii idi. Dört bir yanında, bir tehlike çemberi gördüğü için, daima pusuda durması da pek tabii idi.

Bütün pintiler gibi tutumlu olması, bir kıymet, meziyet sayılmazdı. Muntazam insan oluşu da, vakitten, eşyalardan ziyen etmemek içindi.

En kuvvetli tarafı, tehlikeyi havadan koklamak, kapmaktaydı.

Dükkâna giren para mı alacak, para mı verecek, bunu, hemen duyuverirdi.

Nasıl duyardı, nasıl bilirdi?

Gözlerinle görmeden, buna inanamazsın, çocuğum! Hayır, inanamazsın; sana, masal gelir. Ben, gözlerimle gördüğüm, kulaklarımla duyduğum halde, gene inanamıyorum.

Havadan kokuyu alır, kapardı. Nasıl mı? Bilmiyorum. Duyduğum muhakkaktı.

Alacaklı adam, daha kapıdan girerken, onun yüzü değişiverirdi. Lop, pıhtı dudakları; lop, pıhtı yanakları sarkar, gözleri dalır, için için homurdanmağa başlardı.

Para verecek insanın kokusunu aldı mı, güneşe dönen aygı-çeği gibi yüzü parlardı.

Biriyle öteden beriden konuşurken, bir de piyasanın durgunluğundan, kesattan, işsizlikten, parasızlıktan bahsetmeğe başlayıverirdi. Karşısındaki, bahsın değişmesinden şaşırır; fakat o, hiç istifini bozmas, ciddi ciddi devam eder.

Çok geçmez, dükkâna biri girer; o, görmemezliğe gelir, halinden şikâyet eder.

(Arkası var)

Ankara GRAFLARI

Savaş Sonu Devlet Usulleri

— 2 —

Birinci mekalemizde medeni uluslarda kurulan devletçilik usulünün beş örneğini kaydettik. Şimdi bunları ayrı ayrı müte lae edeceğiz:

Devletçilik tam olarak yalnız Rusya'da tatbik olunmaktadır. Buradaki devletçilik her hangi bir zaruretini veyahut hâdisenin doğurduğu bir usul değildir. Hayır! Ötedenberi kurulmuş bir nazariyenin, batılmarca beslenmiş bir ülkünün, yolunda uzun müddet çalışılmış, fedakârlıklar yapılmış ve uygun bir zamanda inkılapla tahakkuk ettirilmiş bir emeller yığınının mahsulüdür! Nazariye, şahsî mülkiyet esasını ret, bütün istihlal vasıtalarının bütün câmiaya aidiyetini iddia ve yaşamak için herkesin câmiaya faydalı ve kabiliyetine göre işleme lâzımgeldiği fikrini ileri sürüyor. Ve bu emelleri tahakkuk ettirebilmek için, tamamen tersine temeller üzerine kurulmuş olan bugünkü içtîmâi, iktisadî, siyasî teşekkülleri yıkarak, amele sınıfının egemenliği ni teminelemek ve bu sınıfı temsil eden devletin elinde bütün istihlal vasıtalarını toplamak lâzımdır. Şöyle ki; devlet istihlal vasıtalarına malik olduğu gibi, mahsullerini paylaşması (tevzi), haricî yapılacak mübadele muameleleri de ona ait olacaktır. Bu suretle Rus usulünde fert tamamen siliniyor, devletin elinde yalnız diğer vasıtalar gibi bir istihlal vasıtası derekesine indiriliyor. Câmiya eski zihniyetten ayrılarak yeni zihniyete alışmaya kadar, amele sınıfı namına hareket eden önderlerden kurulma mutlak bir diktatörlük nizamı kurulur ve bu nizam içinde ötekilerin ne teşebbüslerine, ne söz, ne yaz, ve ne de hareket serbestilerine müsaade olunur. Düşünen, yazan, söyleyen ve hareket eden, yalnız diktatörlüktür. Veyahut diktatörlüğün kurduğu çerçeveye uygun olanlardır.

tevziinin zaman zaman doğurduğu buhranlardır. Rus dikta-törlüğü buna karşı çare olarak mülkiyeti yani sermayeyi kaldırdı, bütün istihlal vasıtalarını eline aldı ve tevzi ameliyesini kendisi yapıyor.

Mülkiyeti ve sermayeyi kaldırmak istemeyen öteki dikta-törlükler bu hususta başka çarelere başvurdular. Bunlar bir yandan ameleli sermayeye karşı korumağa ve öteki yandan da istihlal ve tevzi ameliyelerini nizam altına olmayı düşündüler. Bunlar, tabiri mahsusu ile, ekonominin dirije usulünü kabul ettiler.

Ameleli patrona ve sâyi sermayeye karşı korumak yoluna Avrupa devletleri esasen çoktanberi girmişlerdi. Sanayi ilerledikçe ve açıldıkça, iki taraf arasındaki ihtilâflar da artıyor, gittikçe şiddet kesbediyor ve nihayet öyle bir hal alıyor ki artık umurun huzur ve rahatını bozmaya başlıyor. Grevler, lokavt birbirini arkıyor, çarpışmalar sokaklara dökülüyor ve umurun huzurunu temin ile mükellef olan hükümetler işe karışmak mecburiyetinde kalıyorlar. Bir sıra tedbirler alınıyor, bir çok kanunlar ile amele ile patron arasındaki münasebetler tanzim edilmek isteniyor. Bu yolda bilhassa Almanya, Bismark zamanında, ileri gidiyor. Fakat "az çalışıp çok almak", "çok çalıştırıp az vermek" gibi iki birbirine tamamen zıt emeller peşinde koşan amele ile patronun arasını bulmak pek güç oluyor. Mücadele devam ediyor. Her iki taraf ta — parlamenterizmin ve liberal usulün verdiği müsaadeye dayanarak — kuvvetlerini artırmaya teşebbüsler yapıyorlar. Bu suretle bir Avrupalı hor tarafında muazzam Amele Birlikleri vücut buldu. Yalnız İngiliz Trade Union kurumu yedi milyonluk bir amele güruhunu içine almıştır. Çocukları ile beraber bu güruh tahminen otuz milyonluk muazzam bir kitleyi temsil ediyor. Fransada, Almanyada, İtalyada ise bir çok sendikalar kuruldu. Bugün meselâ Fransada muallimlerden ve memurlardan başlayıp bütün erbabi mesaiyi içine almış muhtelif sendikalar vardır. Öteki taraftan parlamenterizmin ve liberal usulün temin ettiği kalem kelâm, içtima serbestilerinin istifade eden bu muazzam kitleler kendi arzu ve taleplerini açıktan formüle etmekte ve üzerinde ısrar ederek karşı tarafın suistimallerini sayıp dökmekte hiç bir mâni görmemekte idi. Bu suretle yapılmış kanunlara rağmen içtîmâi teşevvüşler devam etmekte.

Şimdi kurulmuş olan dikta-törlükler bu teşevvüşe bir yandan yeni kurumlar kurmakla, ikinci yandan da serbestileri kaldırarak yerine devlet otoritesinin müdahalesini koymakla nihayet vermek emelindedirler. Fakat bu hususta dahi bunlar arasında ittifak yoktur. Her memleket başka başka yollar dan yürümektedirler.

İtalyada meselâ evvelâ Mussolini sendikalizm yolunu tuttu. Herkes mensup olduğu sayının nevine göre teşekkül edecek sendikaların bir uzvu olacaktır. Meselâ muallim muallimler sendikasına, terzi terziler sendikasına, demirci demirciler sendikasına mensup olacaklardır. Her sendika kendi arasından muayyen miktarda mümessiller intihap edecek, bu mümessillerin mecmuu bir Meslekler temsilcisi kuracak ve her mesleğe ait meseleler bu mecliste müzakere edilecek; meseleler müzakere ve halledilince, memleketin umumî menfaatları nazara alınacak ve verilecek karara devletin otoriter nezareti altında her meslek bakaacaktır. Mussolini bu suretle amele ile patron arasındaki imtiyazsızlıkları, ihtilâfları kavgasız halletmek ümidini bes-

FELEK

GÜNÜN GÜNÜNE UYMAZI

Ötedenberi bana çıkışlılar: — Yahu! Senin de günün gününe uymaz... Dün ne neşeli, ne şakraklı. Bugün suratından düşen bin parça oluyor... Nedir bu hal?

Doğru söz. İnsanın günü gününe uymaz... İş yolunda gider, rahat uyur. İştihali yer... O gün güneşli bir gündür. Birindeki alacağını alamaz. Umduğu hır işi başaramaz. Uykusu kaçır uyuyamaz. Ertesi gün aksiliği üstündedir.

Biz birbirimize böyle çatar - ken şu mevsime, havaya bir baksak asıl onun günü gününe uymadığını görürüz. İki gün evvel 25 derece sıcaklık vardı. Bir gün sonra 20 dereceye indi. Dün de 17 derece idi. Bugün kaçtır? Orasını siz bakın ve anlayın.

Üç gündü bu kadar oynayan bir mevsimde yaşayanların havaya uyararak günü gününe uymaması kadar tabiiği ne olabilir ki?

B. FELEK

Türk Demokrasisi ve Ekonomik sistemi

[Baş tarafı birinci sayfada]

Buna, ilim bakımından olsun, devrimimizin prensipleri bakımından olsun, inanmıyoruz...

Bütün bunları, bu görüşleri, son bir esasla da isbat edebiliriz: Dördüncü Kurultayın başında tasdiği prensible: Hâkimiyet milletindir. Egemenlik ulusundur.

Sayın, zeki tenkitçimiz Peyami Safa: "Mahmud Esad, iktisadî serbestçi değil, sadece demokrat olduğumuzu söylüyor. Mahmud Esadın vaktile İzmir gazetelerinde, yazdığı makalelerden başka Türk inkılabı tarihine ait hiç bir resmi vesika gösterilemez ki demokrasi ve liberalizmin müteradif kelimeler olduklarını açık veya kapalı bir formül içinde reddetmiş olsun., diyor.

"Türk devriminde iktisadî serbestçiliği, demokrasinin şartı olarak kabul etmeyen vesika var mı, yok mu?!, Yazıcımız bu sorgusuna artık ben karşılık vermeyeceğim. Çünkü: Türk devriminin biricik sefinin yukarıya naklettigim fikirlerinden ve on dan müphem esaslardan sonra bana söz düşmez. Zira: Resmî vesikalar serbest iktisadçılığın demokrasinin şartı olmadığını gösteriyor.

Ben, derslerimde sadece ilmi, sonra Türk devriminin vesikalara dayanan icabatını anlattım. Bununla beraber: Şunu da ilâk olarak söylemeliyim ki: Bir profesör, yalnız klasik bilgileri değil, bunları anlattıktan sonra kendi şahsî düşüncelerini de ortaya koymak hakkını haizdir.

Bu hak profesörlere tanınmadığı gün ilim yerinde sayar...

(Tan)ın sayın yazıcısına bir noktada hakkında çok yanlışlığı söylemeden geçmeyeceğim:

Bana, şahsî fikirlerin, Üniversite kürsülerinde değil, (salon köşeleri) inde münakaşa mevzuu olabileceğini hatırlatmak lütfunda bulunuyor.

Teşekkür ederim. Fakat şunu hatırlayabiliriz ki, ben salon köşelerinde yetmiş, oralarla ülfet etmiş insanlardan değilim.

Ben bir Türk çiftçisinin oğluyum. Söylüyecelerimi ya dağlarda, ya - hud kürsülerde söylerim.

Peyami Safa da öyle. Son nefesini sürgünlerde, hürriyet yolunda vermiş yüksek bir şehidin oğludur.

Bırakalım... Salonlarda!.. Oraların köşelerinde alışkanlar konuşunlar!

Bu gibi yerlerde konuşmak, esasen iktisadî liberal, demokrasinin huyudur!..

Mahmud Esad BOZKURT

Ankara: 19-5-935

[Not — Gelecek yazımızda: Türk rejimi ve Diktatörlük.] M. E. B.

liyordu. Tabii aynı zamanda da her nevi grev ve lokavt menedildi. Bilâhare Mussolini sendikalizm usulüne bir de Corporation usulünü karıştırdı.

Hitler ise böyle yapıyor.

Ahmed AĞAOĞLU

ÖZTÜRKÇE YASALAR

Bir Kanun Projesi Encümenine Geri Verildi

Ankara, 20 (Hususî muhabirimiz bildiriyor) — Kamutay bugün Nurinin başkanlığında toplandı. Barut ve mevadr infilâ kiye ve av saçması inhisarları - nın 1931 yılı beş aylık bilançosu ile 1932 yılı bilançosunun tatbi - kine dair encümenler mazbatası okundu. İnhisarlar bakanı Râ - na izahat verdi.

Bundan sonra yedek sübay - ları ve yedek süel memurları hakkındaki kanun encümenine ge - ri verildi.

Kültür Bakanlığı merkez teş - kilâtı ve vazifeleri hakkındaki kanuna ek kanun lâyihası görü - şülürken Refik Şevket söz ala - rak, kanunda, encümenince öz dili - mize çevireceğiz diye, mânasını kaçırarak değişiklikler yapıldı - ğını, esas teklifin daha iyi oldu - ğunu, askerî istihlalarda olduğu

gibi, kanunî ve vekâlet istihlal - larının mazbut bir şekle konu - luncaya kadar lâyihasının mâ - nasını kaybedecek şekle konma - sının doğru olmadığını söyledi.

Bakan Abidin Özmen lâyiha - da hükümetin teklif ettiği şek - lin de mevcut olduğunu, eğer Öz türkçe istihlaların tesbiti beklenirse kamutaydan bir tek kanun lâyihasının çıkmasına im - kân olmadığını bildirdi. Ve lâ - yihanın müzakeresini istedi.

Fakat Refik İncenin takriri ü - zerine lâyiha kültür encümeni - ne geri verildi.

Bazı maddelerden alınacak istih - lâlâk vergisi kanun lâyihası da ü - yelere dağıtılmasından 48 saat geçmediği için dahilî nizamna - me mucibince geri bırakıldı.

Kamutayın çarşambadan iti - baren saat 14 de toplanması ka - bul edilerek celseye son verildi.

Praşut İstasyonları

Ankara, 20 (Hususî muhabi - rimiz bildiriyor) — Türk kuşu faaliyetlerine devam ediyor. Şimdiye kadar kursa iki yüz ta - lebe kaydolunmuştur. Burada nazari derslerden maada, amelî derslere de başlanmış ve talebe - ler tecrübe uçuşları yapmağa başlamışlardır. Üç aya kadar bir - rinci kurs bitecektir.

Bundan başka İstanbul ve İz - mirde de birer Türk kuşu kursu açılacaktır.

Bundan başka memleketin muhtelif yerlerinde paraşut is - tasyonları kurulacaktır. Bunun için şimdiden Rusyaya sipariş - ler yapılmıştır. İki aya kadar Ankara şehrin muhtelif yer - lerinde paraşut istasyonları açıl - lacaktır. İstanbulda da istasyon - lar açılacaktır. İstasyonlarda üçyüz metre yüksekliğinde ku - leler yapılacak ve dilekliler bu kulelerden kendilerini paraşutla atacaklardır.

Metr Salem ve Leon Faraci

Ankara, 20 (Hususî muhabi - rimiz bildiriyor) — Rüşvet ver - diklerinden dolayı mahkûm edi - len Metr Salem ve Leon Fara - cinin mahkûmiyetleri temyiz mahkemesi tarafından tasdik e - dilmiştir.

Hava seferleri

Ankara, 20 (Hususî muhabi - rimiz bildiriyor) — Bayındır - lık Bakanlığı hazırandan itiba - ren İstanbul - Ankara ve mem - leketin bir çok yerlerinde düzen - li hava seferleri yaptırmak için şimdiden tedbirler almağa baş - lamıştır.

İş kanunu

Ankara, 20 (Hususî muhabi - rimiz bildiriyor) — İş kanunu lâyihasını tetkik edecek olan en - çümen bugün ilk toplantısını yaptı, ve maddelerin tetkikine başladı.

Devlet demiryolları

Ankara, 20 (Hususî muhabi - rimiz bildiriyor) — Bütçe encü - menî bugün toplandı. Bayındır - lık Bakanı Çetin Kaya ve devlet demiryolları genel müdürü Ke - mal toplantıda bulundular. Dev - let demiryolları bütçesi görüşül - dü.

ANKARA KÜÇÜK HABERLERİ

* Ankara, 20 (Tan) — Çu - buk barajından şehire getirile - cek su için demir boruların fer - şine başlanmıştır.

* Ankara, 20 (Tan) — İkin - ci sınıf adliye müfettişliğine ter - fian üçüncü sınıf adliye müfet - tişlerinden Faik tayin edilmiş - tir.

* Ankara, 20 (Tan) — Ar - tırma, eksiltme ve ihale kanu - nunun altınıncı maddesi mucib - ince Osmanlı Bankasının dev - let dairelerine hitaben vereceği temin mektupları yekünü bir milyon lira daha arttırdı.

* Ankara, 20 (Tan) — Mali - ye müfettiş muavini Nedim Ökmen dördüncü sınıf maliye müfettişliğine tayin edilmiştir.

Pariste Dikişçiler grevi

Paris, 20 (A.A.) — Dikişçi - ler grevi genişlemektedir. Pari - sin en büyük yedi dikiş kurumu nun işçileri grev yapmışlardır.

Grevçiler bir alay yaparak Rue de la Paix'ye kadar gelmiş - lerdir, fakat onun asıl kaynağı başka yeredir. Bu kaynak; ser - mayenin suistimali, amele me - saisinin istismarı ve başboş bırakılmış sermayeci istihlal ve

19 Mayıs Her Yerde Büyük Bayram Olmuştur

Ankara, 20 (A.A.) — Atatürkün Samsuna ilk çıkışının 16 mci yıldönümünden ötürü dün memleketin her yönünde şenlikler yapılmıştır. Türk ulusunun kurtuluş ve büyük devrim başlangıcı olan bu günün büyük önemi Halkevlerinde verilen söylevlerle halka anlatılmış, bugünü canlandıran temsiller verilmiştir.

19 mayıs her yerde büyük bayram olmuştur.

Tatil Günleri Kanunu

menî bugün Tekirdağ sayısalı Cemil başkanlığında toplanarak tatil günlerine ait lâyihası kabul etmiştir.

Odalar Kongresi Açılıyor

Ankara, 20 (Hususî muhabirimiz bildiriyor) — Ticaret odaları kongre murahhasları şehrimize gelmişlerdir. Kongre yarın Ekonomi Bakanı Celâlin bir söylevle açılacaktır. Bu toplantıda ruznamede mevcut maddeleri tetkik etmek üzere dört encümen teşkil edilecektir.

MÜNIHTE

Katoliklerle Nazilerin Kavgası

Berlin, 20 A.A. — Havas mu - habirinden:

Katoliklerin para toplamala - rı yüzünden Münih'te çıkan ka - rışıklıklar devam etmektedir.

Naziler, katoliklerden, para verdikleri göğüslerindeki ala - metlerden belli olan bazı kim - selere saldırmışlardır.

Polis, bir çok kimseleri yakala - mıştır. Kardinal, Faulhaber ki - lise kürsüsünde, mühim hâdis e lerine karşı bir protesto yazısı okutmuştur.

Katolikler kiliseden çıkarken gösteriş yapmak suretile açık - tan açığa para yardımında bu - lunmuşlardır.

Cenevrede

Cenevre, 20 (A.A.) — Eden ve Litvinof, bugün Litvinofun başkanlığı altında açılacak ulus - lar kurumu konseyi toplantısın da bulunmak üzere, dün akşam buraya gelmişlerdir.

Eden, bugün Yugoslavya de - legesi Fotić ile, bu delegenin Marsilya suikasının siyasal so - ravlara (mesuliyetlere) dair ve - receği rapor hakkında görüş - müştür.

Sekiz Kişi Yaralandı

Aydın, 21

(Hususî muhabirimiz bildiri - yor) — Koçarlıdan Aydıma ge - len şoför Abdurrahmanın idare - sindeki 65 sayılı kamyon, arka - dan gelerek öne geçmek isteyen 91 sayılı tenezzüh otomobilile çarpışmış ve devrilmiştir.

Kamyonda bulunan yolcular - dan sekiz kişi ağır ve hafif yara lanmışlardır. Yaralıları Aydın memleket hastahanesine getiril - mişler, her iki şoför nezaret al - tına alınmışlardır. Kaza, Koçar - lıdan bir kilometre ilerde ve üç - çüncü köprü başında olmuştur.

Bulgaristanda Gizli beyannameler

Sofya, 20 (Hususî muhabiri - mimiz bildiriyor) — Kralın karde - şini prens Kiril aleyhine gizli da - ğılan beyannamelerde prensin bankerlerden para aldığı yazıl - maktadır.

Bulgaristanda Ekinler mahvoldu

Sofya, 20 (Hususî muhabiri - mimiz bildiriyor) — Dün ve bu - gün şimalî Bulgaristana çok do - lu düşmüştür. Turnuva sanca - ğında meyva ağaçları, ekinler mahvolmuştur. Ahali hükümet - ten yardım istemektedir.

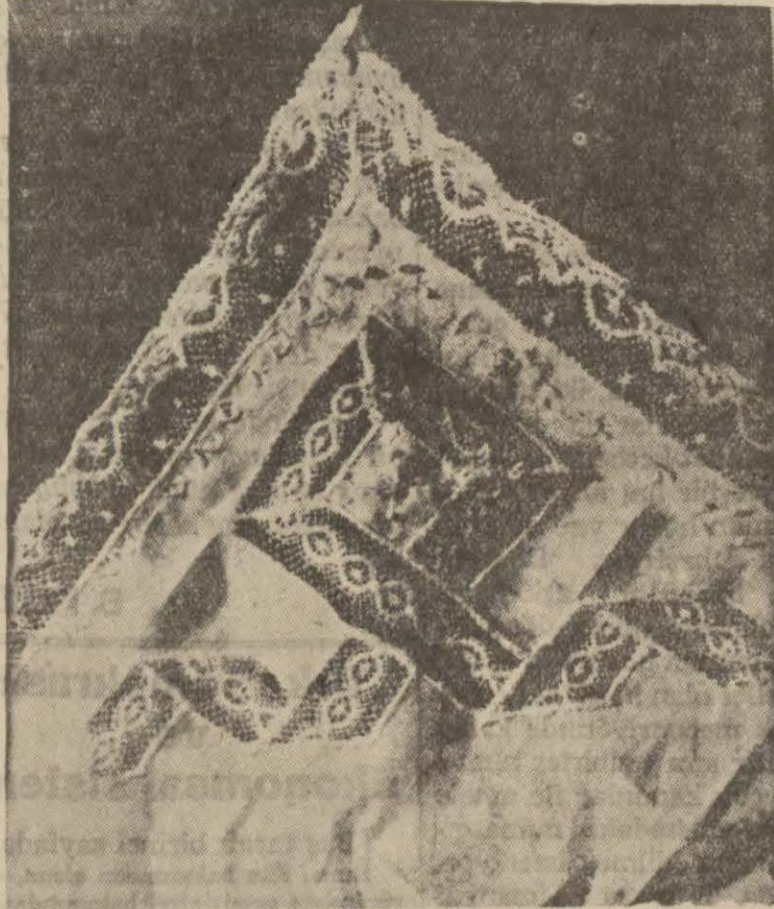
NECMEDDİN

BİZDE CASUSLUK!

"TAN" m tefrikası : 29.

Yazan: Aziz Hüdayi Akdemir

Büyük Harp Patlayınca Alman Casusları Londra Polisi Tarafından Çarçabuk Avlanıverdiler

Şifreli mendil [Belçikalı bir amatör casus kadından alınmıştır]

Son çıkan eserler ise casusluğun başla hizmetler gibi meşurlaştırılmalarını istemektedir. Okuduğumuza göre 1888 de Fransız Hariciye Bakanını M. Emile Flourens uluslar arasında böyle bir kanun yapılmaması için çalışmıştır. Flourens'in bu işe sevkeden şey şudur:

Fransız istihbaratında çalışan M. Foucault de Mondion esrarengiz bir surette öldürülmüştü. Flourens cenazeye gittiği zaman din merasimi yapılmadığını hayretle gördü ve sebebini sordu: "Casuslara din merasimi yapılmaz!" cevabını aldı.

Winston Churchill bir kitabında yazdığı başlanıçta şöyle diyor:

"Meşru müdafaa ve emniyet kaygısıyla devletler her kurunda harp casuslarına ölüm cezası vermişlerdir..."

"Bununla beraber bir kazanç gütmeksizin, ancak yurt sevgisiyle iş gören, başı koltuğunun altında düşmanlar içinde dolaşan bir gizli servis ajanı, düşüncesizce diyebiliriz ki, yurdtaşlarımızın tükenmez saygı ve övünçlerine hak kazanmıştır.

"Ajanın hizmeti başka hizmetlerden üstün değil midir? Bazen onun bir küçük haberi bir savaşın talini değiştirir ve hatta harbin kazanılmasını bizim tarafına çevirebilir..."

Montesquieu'nün de bir sözü var:

"Casusluk namuslu adamlar tarafından yapılsaydı, diyor, suçlularına göz yummak mümkün müdür, fakat işin içine bayağılıklar girince casusluğu alçak bir iş kertesine indiriyor."

Baron de Mortens yazıyor:

"Bir ülke kendisini başka bir devletin korku veya tehlikesi altında görünce bu korku ve tehlikenin kuvvetini anlamak ve kendini korumak için yabancı devletleri işlerini bozmağa, ora da adam elde etmeğe — Corruption — çalışır."

Büyük harbin doğru bir "İstihbarat tarihi", yazıldığı zaman usları şaşırtacak ne büyük işler görüldüğünü, nice binlerin ölümünden kurtarıldığını, ulusları barışa erdirmekte ne ince işler yapıldığını görüp beğeneceğiz.

Büyük harpte yurt sevgisiyle dirimini veren, ün alan, adlarına anıklar dikilen veyahut adları altın harflerle altın kitaplara yazılan birkaç kişi tanıyoruz. Burada İngilizlerin, çok ün almış kadın ajanı Miss Cavell ile

Almanların Karl Hans'ını ancağız. Birincisinin hikâyesini yukarıda gördük. Karl Hans ise İngilizlerce yurt ajanlarının en kutlu bir örneği olarak gösterilmekte, Kerbelâ düşmanları gibi onlar da onu kurşuna dizdiklerini içleri yanarak anmaktadır.

Kütülemarede esir olduktan sonra Türkiye'de İngiliz casusluğunu idare eden general Tawnshend

lar. Yurt için kendinden geçmenin bir misali olarak onu da kısaca alalım:

Karl Hans

Harpten evvel her devlet harp casusluğunu hazırlamış bulunuyordu. Bunların bir kısmı o memleketin polis ve emniyet hizmetlerinde bulunduğu halde bilmemezlikten geliniyordu. Seferberlik ilân edilince bazı memleketler kendilerince malûm casus veya şüpheli adamları tutup ayrı bir yerde göz hapsine aldılar. İngilizler bu suretle 22 Alman casusu tuttular. İngilizlerin denizle çevrilmiş olması oraya tekrar casus sokmak ve barındırmak meselesini çetinleştirmişti. Halbuki bu, pek lâzımdır. Yüzdeler doksan tutulmak veya muvaffak olamamak tehlikesine rağmen Almanlar İngilterede mutlaka bir casus ağı kurmak zaruretini karşısında idiler. Bu tehlikeyi göze alacak iki kuvvet vardı: Yurt aşkı ve para. İki kuvvet de harekete geldi. İngilizler Büyük Britanya adalarında Alman casusu kalmadığı veyahut kalanlar kendi kontrolleri altında bulunduğu zannında idiler. (1)

Öbür taraftan Almanlar da bu 22 kişinin ele geçmiş olma-

sından müteessirdiler. Her halde bu boşluğu doldurmak lâzımdır.

İngiltere harbe yeni girmiş, bütün İngilterede casus şüphesi zihinleri bürümüş, herkesten şüphe ediliyor, her şüpheli tutuluyor, meşhur "Londra kulesi", (Tour de Londres) kurşuna dizilenlerin feryatları ve kanlarıyla doluğu bir sırada idi ki deniz zabıtlığından tekaüde çıkmış bir alman zabıti, Karl Hans Loyl Alman istihbaratının müraعاتına cevap veriyor ve yalnız yurtseverlik aşkıyla (2) İngiltereye geçiyor. Elinde Charles A. İngiliz adma bir Amerikan pasaportu vardır ve görünüş işi de İngiltereye gelecek Amerikan seyyahlarına tercümanlık ve kılavuzluk etmektedir. İngiliz gizli polisi bu Amerikalıda şüphe edecek hiçbir emmare bulamamıştır. Yalnız bir aralık İstokholm'de Adolph Burcharad adresine bir telgraf göndermesi muhabere sansürünün dikkatini celbetmiştir. Çünkü bu adres Intelligens Service şüpheli idi. Mektuplarını kontrol ettiler. Ne şifre, ne de danışıklı bir dil (Langage convenu) kullanmıyor, ap açık, İngilizlerin sahil istihkamlarını, harp gemilerinin silâhlarını ve daha başka gizli şeylerini anlatıyordu.

İngiliz gizli polisi nihayet kendisini yakaladı. Cebinde son aldığı malûmat ve haberler yazılı kâğıtlar ve çok miktarda para çıktı. Londra kulesine götürüldüler. Divan harp idamına hüküm verdi. Kendisini muhakeme eden reise dedi ki:

— Hakkımda vereceğiniz her hükmü kabul ediyorum. Sizi doğru ve haktan ayırmaz bir adam olarak tanıyorum.

Kurşuna dizilmeden biraz önce ailesine ve arkadaşlarına şu mektupları yazdı:

Londrada kurşuna dizilen, Karl Hans'ın mektupları:

"Ben her zaman tanrıya güvendim. Tanrım bana hayatım birçok tehlikelerini gösterdi ve kurtardı. Bu sebeple şikâyetim yok. Fakat artık son saatim çalıyor. Başma geleceği değiştirmeye imkân yok. Harp meydanında bir kahramanın ölümü pek güzeldir. Fakat benimki de gereği kadar şereflidir. Burada, düşman memleketinde sessiz ve bitik ölüyorum. Yurt uğrunda ve yurt hizmetinde ölmek bana ölümü kolaylaştırıyor. Ben düşmanlarımızdan af dilenmedim. Tanrıya ısmarladık. Tanışmız Hans'ı gönülden çıkarmayız. Yarın kurşuna dizileceğim. Bana casus muamelesi yapılmaması benim için bir tesellidir. Hâkimler doğrulukla hareket ettiler. Ben casus olarak değil, bir zabıt olarak öleceğim. Tanrı sizleri kayırsın..."

Başka bir mektubu: "Yurdum bana iş verdi. Ben de kabul ettim. Şimdi almın yazıma doğru gidiyorum. Üzül meyiniz ve beni unutmayınız. Hans'ın pek şerefli öldüğüne inanmız..."

Hapishanede kendisini görmeğe gelen İngiliz zabıtine elini uzatırken demişti ki: — Zannedersem bir Alman casusunun elini sıkmaktan müteessir olmazsınız.

(Arkast var)

(1) Kontrespiyonaj bulduğu casus veya casus ağını yakalar mı? Ne zaman yakalar ve yakalamaz? Bunun fayda ve mahzuru ayrı bir bahis teşkil edecektir.

(2) Bu tabir birkaç İngiliz kitabından aynen tekrar edilmiştir.

SAĞLIK ÖĞÜTLERİ

Taze badem

Her yıl bu mevsimde manav dükkânlarında taze bademi ilk defa gördüğümüz vakit ona yerden selâm vererek derin saygılarımızı sunarsak ona karşı borcumuzu ödemeğe çalışmış oluruz. Çünkü ilk atalarımız, medeniyet devrine girerek yiyeceklerini kendileri ekip biçmeyi daha öğrenmeden önce, kendilerini beslemek için en ziyade bademle fındık ve ceviz yerlerdi. Ondan dolayı olacak ki Yusuf Peygamber Mısırdaki Firavun'un başbakanı iken babası Yakup ondan kabilesi için buğday dilettiği zaman karşılık hediye olarak bol bol badem göndermişti.

Bademin tarihte kazandığı bu ünden sonra, eski zaman hekimleri onda türlü türlü fayda göstermişlerdi. Meselâ çocuğu olmayan erkekler badem yerlerse çocukları olur, gebe kadımlar da badem yerlerse çocukları kuvvetlenirdi. Acı bademin de insana çok içki içirmek için faydası görülürdü. Boğazlarını sevenlerin en ünlü piri olan Fransız Brillat - Savarin İngilizlerle, sarhoş olmadan içki içmek yarışına girdiği vakit, acı badem yiyerek İngilizlerden üstün çıktığını tatlı anlatır.

Şimdi acı bademin hekimlikte yeri ancak tatlı bademle birleştirilerek yapılan beyaz look içindedir. Fakat tatlı badem çocuk yetiştirmek yahut çocukları doğmadan önce kuvvetlendirmek için faydalı tutulmasa da, onun gerek çocuklukta, gerek daha sonra insanları beslemek için çok faydası vardır.

Vakâ badem taze iken onun yüzde seksen sekizi sudur, geri kalan kısmından 5,67 si azotlu ve 2,19 u yağlı maddelerdir. Fakat badem kuruyunca içindeki su yüzde 4,40 a iner, buna mukabil azotlu kısım 18,10 a, yağlı kısım ise 54,20 e çıkar. Kuru badem tuzla kavru olarak kızarmış ekmeğe yenilir, üzerine de biraz meyve katılırsa, et yemeklerinden kaçmanlar için, güzel bir yemek olur. Kuru bademin yüz gramı insana 606 kalori getirir.

Bademde şekerin hiç bulunmaması, şeker yapabilecek maddenin de pek az olması onu şeker hastalığı olanlar için kıymetli bir gıda yapmıştır. Bundan dolayı bademden şeker hastalıkları için mahsus ekmeğe yapılır.

Şu kadar ki, bademin hazmı kolay olmadığından midesi kuvvetli olmayanlar ondan daima çekinirler. Badem kavru olduğu vakit bu mahzur da kaybolur. Hele frenklerin klâsik olan deserlerinde yapıldığı gibi, badem kuru incir, fındık ve kuru üzümle karışık olarak yenilirse pek lezzetli ve besleyici bir çerez olur.

Bademin bir de salatası vardır ki, meraklıları pek severler: İki elma dilim dilim kesilir, yirmi kadar kırmızı turp ta dilimlere ayrılır, bir dal kereviz serçe parmağın yarısı kadar küçük parçalar halinde doğranır, bir avuç badem de soyulduktan sonra hepsi birden iyi bir mayonez içerisine karıştırılır.

Aşure pişirildiği vakit te badem onun üzerinde en güzel ve en besleyici süslerinden biri olur.

Lokman Hekim

Umumi talep üzerine **SÜMER Sineması** Yarınki matinelere itibaren **BITMEMİŞ SENFONİ** filmi gösterecektir **Fiatlar. 20 - 25 - 30 kuruş**

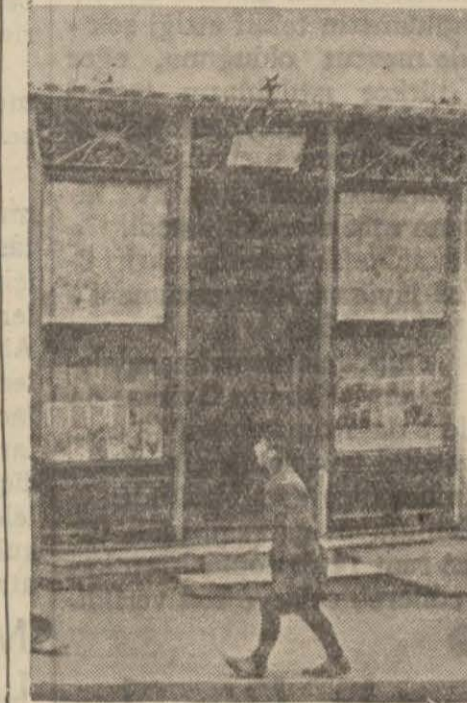
KENDİ KENDİMİZE ÇATIYORUZ

Kitapçılık Neden Çöküyor?

Nizameddin Nazif'in "TAN,, da çıkan bir yazısında okudum: Vaktile İstanbulda 175, Anadolu'da 600 kitapçı varken bugün bütün kitapçıların sayısı İstanbul'da (40) a, Anadolu'da (60) a düşmüştü.

Bu müsbet rakamlar karşısında şaşırılmamak elinden gelmedi.

Harf inkılabından sonra, okuyunlar çoğalacak diye düşünün -

yorduk. Nitekim, bu ümitleri - mizde yanılmadığımızı, aradan geçen zaman, bize gösterdi. Okuyanlar, çoğaldı. "Elif,, i görse mertek sananlar, alfabeyle boş bir çöl ortasında tutunulacak yeşil bir dal gibi sarıldılar.

Ayağı çarıklı köylülerin, yükü sırtında hamalların ve daha böyle okuma yazma işinde cim karnında bir nokta olanların, beklenmedik bir çabukluk ve kavrayışla yeni harfleri belleylevinçle görüyorduk.

Fakat bu sevincimiz sürekli olmadı.

Herkes okuyordu ama, herkesin okuduğu kitabı satanlar azalıyordu.

Benim çocukluğumda İstanbul'daki kitapçı dükkânlarının sınırlı Beyazıt'tan başlar ve köprü başında biterdi. Şimdi ise Ankara caddesinin iki divarı arasında sıkışık kalan bir kaç kitapçıdan başka ayakta tutunabilenleri göremez olduk.

Geçen gün, bir kitapçı ile konuşuyordum. Bana dedi ki:

— Bizim satışımızın temelini kuran mektep kitaplarıydı. Ders zamanları sattığımız mektep kitaplarıyla masrafımızın yarısını

çıkarırdık. Bundan dolayı öteki kitapları da, basmağı bir feda - kârlık olarak kabul eder, birinin satışı ile ötekinin satışsızlığını birbirine denk getirir, geçinip giderdik.

Eski kitapçıların memleketin dört köşesinde, yüzlerce satıcısı vardı. Her yeni çıkan kitabı, satıcılarımızla gönderirdik. Harf inkılabından önce, sermaye - rinden büyük bir kısmını mektep kitapçılığına yatıran kitapçılar, harflerin değişmesinden az çok zarar gördüler.

Buna mukabil, harf inkılabından daha az zarar gören yahut hiç görmeyen büyük sermayeli kitapçılar, derhal aralarında bir anlaşma yaptılar. Ve mektep kitaplarını yalnız kendileri basmağa başladılar. Bu yüzden, mektep kitapçıları arasındaki rekabet ortadan kalktı.

Eskiden kitapçılar, bastıkları kitapları, birbirlerinden daha ucuza maletmeğe, daha ucuza fiyatla satmağa çalışırlardı.

Rekabet kalkınca, mektep kitaplarının fiyatı da yükseldi. Aralarında tröst kuran kitapçılar, satıcılara pek az kazanç bırakıyorlardı. Eskiden mektep kitapları %40 - 50 iskonto ile satılır ve bu iskontonun bir kısmı talebeye bırakılırdı. Şirket bu iskontoyu yüzde beşe indirdi. Yüzde beş ve nihayet yüzde on, satıcıları kandırarak ve hevese getirecek bir kazanç değildi.

Bunun neticesi olarak, mektep kitapları uğruna öteki kitapların da satışı düştü.

Kitapçılar, birer birer mesleği terkederek çekildiler. Fakir talebe, pahalı olması yüzünden mektep kitaplarını edinemez oldu.

Kitapçı ortadan çekilip, kitap satışı böyle bir kaç ele inhisar edince, ne mektep kitaplarından, ne de öteki kitaplardan hayır kalmadı. Bu tröst ortadan kalksa, kitapçılığı tehdit eden büyük tehlikeden de eser kalmayacaktır."

Kitapçının söylediklerini, kendimden bir şey katmadan yazıyorum. Şimdi sırası gelmişken, ben de sorayım:

— Kitapçının açığa vurduğu şeyler doğru mudur? Gerçekten bir kitapçılık tröstü var mıdır? Ve mektep kitaplarının basılış, dağılışı denildiği gibi bir kaç yüksek sermayeli kitapçının e - linde midir?

Salâhaddin Güngör

KUKARAÇA DÜNYAYI DOLAŞAN DANS

ittihadı Millî Türk Sigorta Şirketi

Harik ve hayat üzerine sigorta muameleleri icra eyleriz. Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir.

Merkezi idaresi : Galatada Unyon Hanında

Acentası bulunmayan şehirlerde acenta aranmaktadır.

Telefon : 4.4887.

3221

Nişanlanma

Bahriye yüzbaşılığında müteakid İsmailin kızı 35 inci mekteb muallimi Bayan Mediha ile Karadeniz vapuru Mülâzim kaptanlarından Mithat nişanlanmaları geçen cuma iki tarafın dostları arasında kutlanmıştır.

İki tarafın da saadetini dileriz.

Göz hekimi Dr. S. Şükrü Ertan

Birinci sınıf mütehassıs (Bâbâli) Ankara cadesi No. 60.

Dr. Hafız Cemal

Dahiliye mütehassısı

Cumadan başka günlerde saat (2,30 dan 6 ya) kadar İstanbul Divanyolu No. 118.

Muayenehane ve ev telefonu: 22398. Yazlık telefonu Kandilli 38. Beylerbeyi 48. 3220

ZAYI — Yeniköy askerlik subesinden aldığım terhis tezkerem ile nüfus kâğıdını kaybettim. Yenilerini alacağımın diğerlerinin hükmü yoktur. 326 doğumlu Şafi oğlu Vahmi

SON HABER

Göring'le Konuştuktan Sonra

Laval'in Berline Gitmesi Muhtemel

Hitler Bugün Bir Söylevle Dış Siyasayı Anlatacak

LAVAL

HİTLER

Berlin, 20 A.A. — Karakovi'den gelen Laval Berlin'den geçmiştir. İstasyonda dış işleri bakanlığı batı bölümü başkanı Pin telen ile Fransa büyük elçisi Ponce taraflarından selâmlanmıştır.

Bir çok gazeteci ve meraklılar istasyonu doldurmuşlardır. Bunlar da Lavalı selâmlamışlardır. O da elile karşılık vermiştir.

Neler konuştular?

Paris, 20 A.A. — Lavalin etrafındaki kimselerin söylediklerine göre, Krakovideki Laval Göring konuşması, tamamiyle şahsi ve yarı resmi bir çerçevede siyasal bir sondaj olmaktan başka, bir sonuca (neticeye) varmaz.

Göring, Pilsudskinin cenazesi münasebetle Krakovideki Fransa otelinde verilecek yemekte Laval ile görüşmek arzusunu bildirmiştir.

Yabancı gazetelerin ortaya koydukları ihtimallerin tersine olarak, Lavalin Berline gitmesi mevzuu bahis değildir.

Laval - Göring konuşması, Göringe tercümanlık yapan bir Alman işyari (memur) ve Lavalin kabine şefi Roşa önünde yapılmıştır.

Göring, evvelce, Hitler - Simon - Eden konuşmalarından sonra belirmiş olan Alman siyasasını anlatmıştır.

Laval, hiç kimse için bir tehdit olmıyan Fransız genel emniyet politikasını söylemiştir. Laval, Fransanın bu politikayı kabul edecek her ulusla konuşmaya hazır olduğunu hatırlatmıştır.

Krakovideki Laval - Göring ve Varşovadaki Bek - Göring konuşmalarının, Hitlerin salt günü Reichstag'da vereceği söylev üzerinde ne gibi bir etkisi (tesiri) olacağı şimdiden oranlanamaz. (Tahmin edilemez).

Paris, 20 A.A. — Gazeteler, Laval - Göring konuşması ve Hitlerin yarıki söylevi hakkın da yazı yazmaktadırlar.

Petit Parisien diyor ki — Salt günü vereceği söylevde, bugünün belli başlı sorunlarına karşı durum olacak olan Hitlerin işini kolaylaştırmak için Göringin alanı yokladığını oranlamak mümkündür.

Bu söylev, Hitlerin Fransa ve dostları ile çalışmaya hazır olduğunu yahut, anlaşmazlıklardan istifade ederek özgünlüğünü (serbestliğini) korumak ve daha iyi bir durumu beklemek için manevralarına devam edeceğini gösterecektir.

Hitler tarafından verilecek olan söylevin uzlaştırıcı olacağı ve yeni konuşmalara yol brakaacağı inanılmaktadır. Fakat, her konuşmada silâhları azalt-

ma işinin nasıl olsa ortaya çıkacağı muhtemeldir.

Hitler ve Göring, bu sorumu (meseleyi) incelemeye (tetkik etmeye) hazır olduklarını söylediler bile, acaba arsulusal bir kontrolü onaylayacaklardır mı?

Bu kontrolü kabul etmezlerse, Versay anlaşmasında yaptıkları gibi, bu yeni anlaşmayı bozmayacakları hakkında bize nasıl inan vereceklerdir?

Bu sorunun halli, görüldüğü kadar sade değildir. Intransigent gazetesinin muhabiri diyor ki:

"Fransız dışarı işleri bakanının tebessümü, her sözden ziyade Göring ile yaptığı görüşmeden doğan kıvanç göstermektedir. Filvaki bu görüşme, iki hükümet adamı arasında bir nokta nazar taatisinden fazla bir şey idi. Denilebilir ki bu görüşme, bir aydanberi bahsedilmekte olan Laval - Hitler konuşmasının birinci adımı teşkil etmiştir.

Övre gazetesi, müzakerata tekrar başlanacağını ve bir müddet sonra da Berlin seyahatinin icra edileceğini ilâve eylemektedir.

Mamafih hali hazırda Fransa, Rusya ve Almanya arasında bir anlaşma vücuda getirilmesinin mümkün olmadığı kanaati vardır. Fransa, Lehistanın Almanyadan yüz çevireceğini ummuş da bu umud boş çıkmıştır.

İyi malûmat almakta olan mahafilde Laval ile Göring arasındaki görüşmeye dair hiçbir şey neşretmemek hususunda mutabık kaldıklarına inanılmaktadır.

Londra gazeteleri

Londra, 20 A.A. — Pazar gazeteleri Laval ile Göring arasında yapılmış olan görüşmeye büyük bir önem atfetmektedir. Bu gazeteler Lavalin yakında Berlini ziyaret etmesi muhtemel olduğunu kabul etmektedirler.

Hicaz veliahtı İtalyaya geldi

Napoli, 20 (A.A.) — Hicaz veliahtı Suud bin Abdül, dün Viktorya vapuru ile buraya gelmiştir. Yanında Hicaz dış işleri müsteşarı Fuat Hamza vardır.

Veliaht, Avrupaya batı medeniyetini incelemek (tetkik) için geldiğini söylemiştir.

Bugün İtalya veliahtıyla birlikte öğle yemeğini yedikten sonra, Romaya gidecek ve orada dört gün kalacaktır.

Kral ile Mussolini tarafından kabul edilecek olan veliaht, sonra Paris, Lahaye ve Londraya gidecektir.

Leh-Alman Dostluğu

Göring'in bir bildiriği

Varşova, 20 A.A. — Göring dün akşam, iki buçuk saat Bek ile görüşmüştür. Alman bakanı bu görüşmenin pek candan olduğunu ve dönen bazı şayialara rağmen Polonya ile Almanya arasındaki dostçasına ilgilerin (münasebetlerin) sıklaşmakta devam eylediğinin andlaşmasına yardım ettiğini söylemiştir. Göring, geçen şubatta, beraber tilki avına gittiği ordu müfettişi general Sasnkovski ve Fabriçi ile birlikte, Almanya büyük elçiliğinde yemek yedikten sonra saat 22 de Berline hareket etmiştir.

Varşova, 20 A.A. — General Göring ve yanındakiler dün akşam saat 22 yi 12 gece Varşovadan ayrılmışlardır.

Göring'in bildiriği

Paris, 20 A.A. — Matin gazetesinin Varşova muhabiri Göring'in Varşovadan ayrılmadan evvel aşağıki bildiriği neşretmiş olduğunu bildiriyor:

"Almanya ile Polonya arasındaki ilişkilerin, Mareşal Pilsudskinin sağlığında olduğu gibi aynı dostluk havası içinde devam edeceğini kanaati ile Varşovadan ayrılmıyorum. Almanya ile Polonyayı ilgilendiren ortak sorunlar (müşterek meseleler) hakkında iki ülkeyi de memnun edecek şekilde görüştüm."

Maksim Gorki Uçağı Yerine

Yeniden üç uçak yapıyor

Moskova, 20 (A.A.) — Halk komiserleri meclisi ile Sovyet Rusya Komünist Partisi merkezi komitesi, parçalanmış olan Maksim Gorki tayyaresi yerine aynı tipte ve aynı hacimde üç büyük tayyare yapılmasına karar vermişlerdir. Bu tayyarelerden birincisinin adı Vladimir Lenin, ikincisinininki Yossif Staline ve üçüncüsününki de Maksim Gorki olacaktır.

Türkiyenin taziyeti

Moskova, 20 (A.A.) — Türkiye büyük elçisi Vasıf Çınar Maksim Gorki tayyaresinin uğramış olduğu felâketten dolayı Dışarı işleri komiserliğine taziyette bulunmuştur.

Moskova, 20 (A.A.) — Maksim Gorki tayyaresi kurbanlarının naşı belediyenin ölülerine yakma mahsus olan binasında ta butlara konulmuştur. Dünyanın her tarafından taziyet telgrafları gelmektedir. Alman elçisi de aralarında olduğu halde bütün elçiler Dışarı işleri komiserliğine taziyetlerini beyan etmişlerdir. Pravda gazetesi, bazı Sovyet tayyarecilerinin disiplinsizliklerine ve küllhan beycesine hareketlerine şiddetle hücum etmektedir. Vorosilofun bir emirnamesine göre akrobasi yapan tayyareler meydanlarından bir kilometreden fazla bir mesafede bulunmak mecburiyetindedirler. Bu mecburiyete sivil tayyareler de riayet edeceklerdir.

Sivil tayyarecilik şefi, kazaya sebebiyet vermiş olan tayyareci Blaguine'in bu hareketinin cinayete yakın olduğunu söylemiştir.

Bir beyanname

Moskova, 20 (A.A.) — Gazeteler, Stalin, Dalenine ve Molotov tarafından imza edilmiş bir beyanname neşretmişlerdir. Bu beyanname Maksim Gorki tayyaresinin uğradığı kazada kurban giden arkadaşların ölümünün doğan kederden bahsedilmekte, aile ve dostlarına taziyet te bulunulmaktadır.

Uluslar Derneği Konseyi Toplandı

Uluslar Derneğinin konseyi dün Cenevrede Sovyet Rusya Dış Bakanı Litvinof'un başkanlığı altında toplandı. Sovyet Rusya Uluslar Derneğine gireli ilk defadır ki konsey, bu devletin dernekteki mümessilinin başkanlığı altında toplanmaktadır. Konsey toplantılarına münavebe ile ve alfabe sırasile bu kurumda aza olan devlet mümessilleri başkanlık yapar. Çünkü toplantıya kadar başkanlık Türkiye mümessili Aras'ta idi. T harfinden sonra Sovyet Rusyanın resmi adı olan "USSR", yani Sosyalist Cumhuriyetler Birliği sözlerinin ilk harfi olan U harfi geldiğinden dünden itibaren başlayan devre için Litvinof reis olacaktır.

Aras'ın başkanlık yaptığı devrede Uluslar Derneği çok önemli meseleler karşısında kalmıştır: Önce Sar meselesi halledildi. Sonra İtalya - Habeş davası görüldü. Almanya'nın barış andına rağmen silâhlanması takbih edildi. Aras bu nazik mesele müzakere edilirken, başkanlık vazifesini iyi yaptı.

Dündenberi açılan devre, sonuna varıncaya kadar dünyada neler olup biteceği malûm değildir. Ancak ruznamesine bakılacak olursa, bu defaki toplantıda pek o kadar önemli işler görüşülmeyecektir. En önemli mesele İtalya - Habeş davasıdır ki bu mesele bir kaç defadır konseyin önüne geliyor. Bundan önce her geldiği vakit te konsey işi ele almadan, üçüncü bir devlet çıkar ve İtalya ile Habeşistanın bu meseleyi kendi aralarında görüşüp halledeceklerini ileri sürerek konsey tarafından müzakeresine yer verilmezdi. Bu meselenin bu defa nasıl bir muamele göreceği malûm değildir.

Konseyin ruznamesindeki diğer meselelere gelince; bunlar arasında Uluslar Derneğinin demirbaş meselelerinden biri olan Asuri mütecileri meselesi, Macar - Yugoslav anlaşmazlığı, Irak - İran hududu ve Dançig'e ait bir kaç mesele vardır.

Asurileri yerleştirmeye Uluslar Derneği üzerine almıştır. Bunların İngiliz imparatorluğunun bir yerinde yerleştirilmeleri düşünülmüş ise de yaşamlarına elverişli bir yer bulunmadığı ileri sürülerek Suriyede iskân edilmelerine karar verilmiştir. Hatırlardadır ki bu karar verildiği vakit, Aras, bunların sınırlarından uzak yerlere yerleştirilmelerini talep etmiş ve Fransa da bunu kabul etmişti.

Irak - İran sınırı meselesi, Şattül-arap nehri meselesidir. Sınırın iddia ettiği gibi, nehrin Talveg denilen hattın ortasından mı, yoksa Irak'ın iddia ettiği gibi doğu sahilinden mi geçecek?

Iran, nehirler sınır olduğu zaman iki ülkeyi ayıran hattın ortadan geçtiğini iddia ediyor. Irak ise, bu sınırın Osmanlı imparatorluğu zamanında doğu sahilinden geçmek üzere çizildiğini iddia ediyor ve bunun kati olduğunu bildiriyor. Irak meseleyi Lâhey mahkemesine havale etmek taraftarıdır.

Cenevrede hafta sonunda toplanacak olan önemli bir içtimada 17 nisanda teşkil edilen komisyon, Versailles andının silâhsızlanma hakkındaki hükümlerini bozduğu için Almanya'yı takbih ettikten sonra konsey, bundan böyle an ve bozan devletler hakkında tatbik edilecek sanksiyonları tayin etmek için bir komisyon teşkil etmişti. Gerçi bu müeyyideler misakın 16 ncı maddesinde sayılmaktadır. Ancak devletler bunların ne dereceye kadar tatbik edileceğini bir defa da komisyon tarafından tetkik ettirmek istediler. İşte komisyon hafta sonunda Cenevrede toplanacaktır. *

Habeşlerin Silâhları

Adisababa, 20 A.A. — Habeşistan silâhlarının modern olduğu hakkında İtalyan gazeteleri tarafından yazılan yazılar tezip edilmektedir.

Habeşistanın hava kuvveti ehemmiyetsiz ve süel bakımdan hazırlıksızdır. Bundan başka Habeşistanın boğucu gazları olmadığı gibi, bunları yapacak teknik araçları (vazıtaları) da yoktur.

Napoli, 20 (A.A.) — Pollenza vapuru, 200 topçu, 260 katır ve harp levazımı ile doğu Afrikasına hareket etti.

YUNANISTANDA REJİM

Rejime Dair Kayıtlar Şimdilik Kaldırılmıyor

Başbakan Bunun Seçimden Sonra Düşünüleceğini Söyledi

Atina, 20 (Hususî muhabiri - miz bildiriyor) — Bugünkü durumu temizlemek için anormal bir usul takib edeceği muhtemel olduğu hakkında Selânik'ten verilen duyuruları Başbakan ve Harbiye Bakanı tekbiz etmişler ve demişlerdir ki: "İsyan harekati bizi muvakkat bir müddet için idarenin şeklini bozmağa mecbur etmişti. Fakat seçim yapılmasının ilânı normal hale geldiğimizin delilidir."

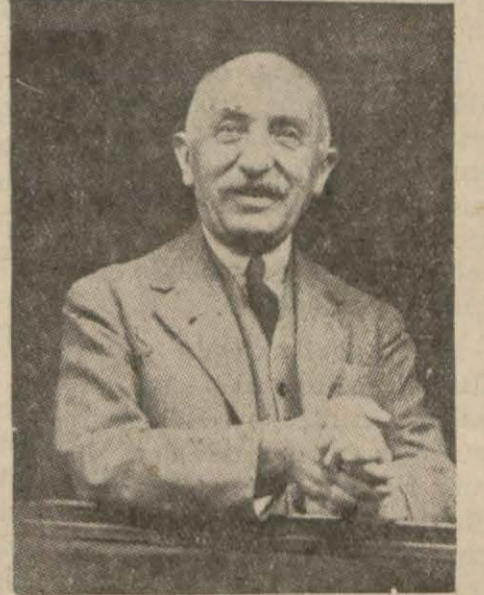
Plebisit meselesi

Atina, 20 (Hususî muhabiri - mizden) — Katimerini gazetesi dünkü yazdığı bir baş yazıda hükümetin seçimden evvel rejim meselesi hakkında reyîama baş vurmasının daha muvafık olacağını söylemektedir. Bu hususta fikri sorulan General Kondilis isyan hareketinin verdiği şaşkınlıktan henüz kurtulmamış olan ahaliye rejim için sorulması doğru değildir demistir.

Son Bakanlar toplantısında Başbakan ile Ziraat Bakanı Zeo dokis arasında rejim meselesi hakkında hararetili münakaşalar olmuştur. Başbakan kendisiyle birlikte bugün ordunun başında bulunanların da rejim meselesinin seçimde partilerin rekabetine zemin yapılamayacağı kanaatinde bulunduğunu söylemiş ve bu husustaki memnuiyeti kaldrıramyacağını bildirmiştir.

Seçim işi

Atina, 20 (Hususî muhabirimiz bildiriyor) — Siyasî mahafilde partilerin seçime girmeye-

ÇALDARIS

cekleri hakkında umumî bir kanaat vardır.

Tipos gazetesi general Kondilis'in, namzet listelerinden isimlerinin silinmesi hakkındaki teklifi kabul edilmezse Çaldaris kabinesinde kalmaması imkân kalmıyacağını söylediğini, dahiliye bakanı Rallis ile bazı bakanların da aynı fikirde olduklarını yazıyor.

İsyanın temizlenmesi

Atina, 20 (Hususî) — Gazetelerin yazdığına göre şimdiki kadar mevcut olan birinci, ikinci ordular müfettişliği ile mektepler müfettişliği kaldırılmıştır.

50 tayyare küçük zabiti kadro harici yapılmıştır. Bunların isyan hareketine taraftar oldukları anlaşılmıştır.

Türk-Bulgar Ticareti

Sofya, 20 (Hususî muhabirimiz bildiriyor) — Bulgar dış bakanı, Türk - Bulgar ticaret muahedesi müzakerelerinin iyi bir surette sona erdiğini, muahedenin yarın Ankarada imzalanacağını söyledi.

Laval Dün Parise Döndü

Paris, 20 (A.A.) — Laval yanındaki delegelerle birlikte bu sabah Parise dönmüştür.

Japon Güzeli "Türkiye Üniversitesi"

Yukarıda resmini gördüğünüz Japon kıızı Koko Mikdmi Japonun 1935 güzeli olarak ilân edilmiştir. Bu kız Avrupada güzellik turnuvasına iştirak edecektir. Acaba dünya güzeli olacak mı dersiniz.

Makenzen hasta

Budapeşte, 20 (A.A.) — Midesinden hafif surette rahatsız olduğundan dolayı feld mareşal Makenzen, pazar şenliklerinde hazır bulunamamıştır. Maama fih bugün için hazırlanmış olan programın icrası esnasında hazır bulunmak arzusunun izhar etmiştir

"Türkiye Üniversitesi"

Cenevre, 20 A.A. — Anadolu ajansının özel ayırtı bildiriyor: "Bozkurt, Türk talebe cemiyeti, Cenevre üniversitesi profesörlerinden E. Pitar ile karşı, arsulusal yazmanlardan Bayan Noel Roje ve profesör Malşi cemiyetin fahri üyeliğine almaya karar vererek bunları bir toplantıya çağırmıştır.

Bozkurt başkanı Aziz Seylan, profesörlere hoş geldiniz diyerek, Türk gençlerinin kendilerine olan bağlılıklarını anlatmış, kendilerini cemiyet üyeleri arasında görmekten duyduğu kıvanç bildirmiştir.

Yazılarile, konferanslarla yillardan beri Türk dostu olarak tanınmış olan profesör Pitar, Türk gençliğinin candan gelen bu hareketinden çok sevdiğini söyledi.

Profesör Malş da Bozkurt üyelerine minnettarlıklarını söyledikten sonra, Türk üniversitesinin yeniden kurulması gibi pek şerefli bir vazifeyi ifa etmekle duyduğu kıvanç bildirmiş ve demiştir ki:

"— Türkiye üniversitesi doğu memleketleri üniversitelerinden hiç bir farkı olmıyan bir üniversitedir. Bunu söylemekle haz duyuyorum."

Tehdit Altında Yapılan Andlaşma

[Baş tarafı birinci sayfada]

ve Almanyayı uluslar kurumuna çekecek yerde bu memleketi tez il edecek madun bir durumda tutmak istemişlerdir. Bu, hiç bir büyük devletin uzun müddet tahammül edemeyeceği bir durumdur.,,

Lord Snowden, Almanyanın silâhları bırakma tekliflerini hatırlattıktan sonra, Almanyanın gerek silâhları bırakma konferansından ve gerek uluslar kurumundan çok meşru bir izzeti nefis duygusu ile çekilmiş olduğunu söylemektedir.

Bütün kapıları açık tutmak lütfünde bulunmuş ve fakat istikbalde Almanyaya daha iyi muamele edileceğine dair bir güna teminat verilmiş olan büyük devletler, müraiyaneye bir takım nidalar yükseltmişler ve pek az samimi teessür izhar eylemişlerdir.

Bu devletler, Almanyaya hak sızılık etmek ve dünya efkârı umumiyesini Almaya aleyhine körüklemek için hiç bir fırsatı kaçırmamışlardır.

"Beyaz kitap", teslihatın artmasının bütün mesuliyetini Almanyaya yüklemiştir. İtalyanın milyonlarca süngüsünden, Sovyetlerin muazzam ordusundan, Fransanın ve onun peyklere olan devletlerin müdafaa tertibatından asla bahsedilmemiş tir.

Cenevre konyesinin Almanyaya karşı olan tevbihi, diploma tarihinde müraiiliğin son haddi olarak kaydedilecektir. Almanyanın güttüğü siyasaya teessür olunabilir. Ancak Almaya, Ver say antlaşmasının esaslı maddelerinden hiç birini bozmamıştır.

Süngülerin tehdidi altında kabul ettirilmiş olan bir antlaşmanın manevi ve hukuki hiç bir değeri olamaz. Böyle bir antlaşma müteffiklerin girişmiş oldukları taahhütlerin ihlâli demektir. O taahhütler ki, Almaya onların tatbik edileceğine güvenerek silâhlarını bırakmıştı.

Mütarekenamenin esası, Vilsonun 14 maddesine istinat ediyordu. Bu maddelerden hiç birine riayet edilmemiştir. Bilâkis berri Avrupa devletleri, silâhlarını arttırmışlar ve Almanyayı bir çenber içine almak için icabeden bütün tedbirleri almışlardır.

Sovyet Rusya, bu entrikada önemli bir rol oynamıştır. Litvino, muahedelerin müdafaaacısı kesildiği ve yabancı memleketlerin işlerine yapılacak her türlü karışmayı ayıpladığı zaman mabutlar her halde gülmüşlerdir. Eğer Almanyanın Cenevrede enerji sahibi bir mümessili bulunmuş olsaydı Litvinofa kendisinin muahedeleri ne suretle bozmuş olduğunu ve Sovyet Rusyanın mütemadiyen yabancı

HAK YERİNDE

Türklüğü Tahkir Davası Yeni Bir Safhaya Girdi

Kibrit Şirketi Müdürünün Türkçeyi İyi Bildiği Anlaşıldı

Türklüğü tahkir etmekten suçlu kibrit şirketi ikinci müdürü Gümans'ın duruşmasına dün de üçüncü cezada devam edildi. Suçunun türkçedeki derecesi nin tayini için müddeiumumilik makamınca yaptırılan tahkika ta dair rapor okundu.

Raporda, Gümans'ın türkçeyi iyi bildiği bildiriliyordu.

Suçlu vekili, kendi tarafların dan kimse hazır bulunmadığı halde tanzim edilen rapor hakkında şimdilik bir diyeceği olmadığını söyledi ve müfettiş Ekrem Lütfinin umumî müfettiş değil, müfettiş olduğu noktasında ısrar edildi.

Müddeiumumî Ekrem, Ekrem'in umumî müfettiş olduğunu söyledi. Ve bu yüzden suçlu vekili Sadi Rıza ile müddeiumumî muavini Ekrem arasında küçük bir münakaşa geçti, Mahkeme, sonunda Ekrem Lütfinin müfettiş olduğu hakkındaki iddiayı doğru lamak üzere suçlu vekilinin söylediği vesikaların mahkemeye gösterilmesi için duruşmayı 8 hazirana bıraktı.

* Zehra adında on dört yaşlarında bir kızı kaçırmak isteyen yakalandığını yazdığımız Şemsi dün tevki edilmistir. Suç lunun cebren eve girmekten bir başka sabkısı olduğu anlaşılmıştır.

* Sırmalı asker kasketi ile göğsüne bir takım madalyalar takarak dolaşan İskender Ayyhan isminde biri, dün müddeiumumiliğe getirilmiştir. İskenderin adlı tip dair resimce yapılan muayenesinde aklında bozukluk olduğu anlaşıldığından kendisi Bakırköy hastahanesine gönderilecektir.

* Samatyada, deniz kenarında bir barakada yatıp kalkan İsmail adında biri, şundan bundan tehdit suretile para istediği iddiasile zabıtaca yakalanarak adliyeye teslim edilmiştir. İsmail

ci memleketlerin içeri işlerine karışmakta bulunduğunu ihtar ederdi.

Uluslar kurumunun Almaya aleyhindeki güvensizlik rey ve başbakan Makdaldın News Letterdeki son hücumu, müzakereleri daha kolay bir hale getirmiş deşildir.

—Bana tekme vurmak suretiyle teşriki mesaide bulunmağa imale edilebilecek bir adam gösterebilir misiniz?

Yeni bir harbin önüne geçmek için arsulusal siyasayı mutlak surette değiştirmek icabeder.

ilin üzerinde bir de bıçak bulunmuştur.

* 170 bin liralık şeker kaçak çığımdan suçlu Salâhaddin Rifat, Galip, Burhan, Hüsamettin ve İsmailin duruşmalarına dün 8 inci ihtisas hak yerinde başlanmıştır. Sabahleyin saat 10 da başlayan duruşma 6 saat sürmüştür. Hak yeri, şahitlerin çağırılmasına karar vermiştir. Duruşmaya mevkuf olarak devam edilecektir.

Lüfi Fikri davası Bitirildi

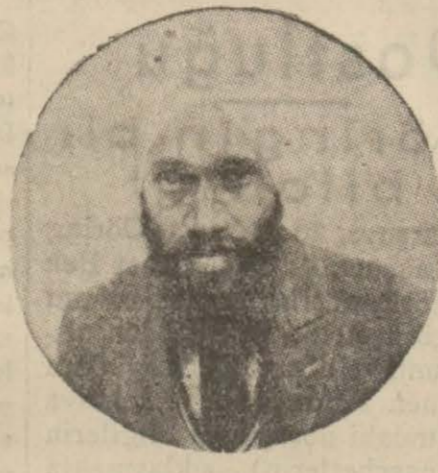
Avukat Lütfi Fikrinin bıraktığı iki vasiyetnameden çıkarılan dava dün sabah dördüncü sulh hukuk mahkemesinde bitirildi. Sonuçta 25 eylül 1933 tarihinde Beyoğlu dördüncü noterliğinde tanzim edilen vasiyetname hükümlerinin muteber olduğuna, sonradan çıkan vasiyetnamenin hükümsüzlüğüne karar verildi.

Bu suretle Lütfi Fikrinin kanunî varislerinin hakları ayırdıktan sonra mirasın kalan kısmını bir takım hayir işlerine ayrılacaktır. Durusmadan sonra Lütfi Fikrinin kardeşinin oğlu ve aynı zamanda varislerin avukatı Feridun Fikri bir muharriri mize demiştir k:

— "Öteki vasiyetname Lütfi Fikrinin kızı için yazıp notere tevdi edilen fakat kızım kendinden evvel ölmesi üzerine unuttuğu bir vasiyetname ve bu yeni yapılan vasiyetname ile kanunen hükümden sakit olmaktadır. Esasen diğer varisler itiraz etmiş deşillerdir. Böyle bir şey olsaydı o varislerden biri de ben olman dolayısıyla benim itiraz etmiş olman lâzımdır. Böyle bir şey olmuş deşildir ve hak yerinin vermiş olduğu karar tamamen normaldir.,,

der. Durumun anahtarları İngilterenin elindedir. Her zaman dan ziyade bugün İngiltere, Fransa ve İtalyanın arkasından sürüklenmekten vazgeçmek mecburiyetindedir. İngiltere, Almanyaya karşı yapmadığı olduğu sinsicesine hücumlardan vazgeçmeli ve Almanyanın hukuken ve fiilen eşitlik istemesini ve hattâ müstemleke ve manda taleplerini kabul etmelidir. Büyük Britanyanın Almaya karşı böyle durum alması, Avrupanın barışını korumağa yarayacaktır.

Hindistanda Türk Mallarına Rağbet

Damodar Singh

Hindistanın şimalinde bulunan Abottabat şehri tüccarlarından Damodar Singh sünger almak için İstanbulla gelmiştir. Hintli tüccar Türkiyeden mal almağa ehemmiyet veriyor. Dün görüştüğümüz Damodar Singh bize dedi ki:

— Hindistanda Türk adını taşıyan her şey meşhurdur. Türk malları bizde ötedenberi rağbet görüyor. Bura ya sünger almak için geldim. Bizim şehirde ötedenberi Türk havlularını ve bornuzlarını da kullanırız. Buradan yine sünger almak için Yunanistan gideceğim.,,

Hintli tüccar İstanbul ilk defa olarak gelmiştir. Bir seyyah gözüle İstanbul nasıl bulunduğunu sorduk. Bize şu cevabı verdi:

— Türkiyede bir çok yenilikler olduğunu işitirdim. Şimdi bunları gözümle gördüm ve anladım. Burada bilhassa kadınların özgünlüğü beni çok alâkadar etti. Hindistan da bu yeniliğe erişmesini candan dileriz.

Hindistanda siyasî vaziyet karanklıktır. Şimdilik İngiliz idaresinde çalkantı görüyoruz. Hindistan, birbirine uymayan dillerin, dinlerin insanların toplandığı bir yerdir. Böyle en esaslı şeyleri birbirine uymayan insanların bir idare altında birleşebileceklerine hiç te ihtimal vermiyorum. Gandi artık Hindistanda sönmüş bir yıldız gibidir. Esasen bizim taraflarda onun arkasından gidenler yok gibiydi. Gandi, Hintlilerin el örgüsü kumaslarından elbise giymelerini istiyordu. Bundan maksat İngiliz malı satılmasını. Fakat bundan bugün başka milletler, bilhassa Japonlar istifade ediyor. Japon tüccarlar mal satıyorlar.,,

Damodar Singh aynı zamanda bu taraflara gelecek Hintli seyyahlar için en iyi yol hakkında bir araştırma yapacak ve muhtelif memleketlerde seyahat şartlarını tetkik edecektir.

Avusturya'da Yakalananlar

Viyana, 20 (A.A.) — Graz bölgesinde Hitlerlerin yapmak istedikleri gösterişleri boşa çıkarmak için Hitlerci elebaşılar dan yüz kişi yakalanmıştır.

Fransız mektep gemisi geliyor

Fransız Jeanne d'Arc mektep gemisi bu ayın 31 inde limanımıza gelecek ve 5 hazirana kadar kalacaktır.

Jeanne d'Arc yalnız olarak gelecektir. Gemi kumandanı ile zabıter, zabıt namzetleri şerefine şehrimizde resmi kabul yapılacaktır. Bunun için bir program hazırlanmaktadır.

Türk Gemisinde Azıtan Tayfalar

Mevkufur da getirildi, sorgulara başlandı

Polonyanın Gidinya limanında bir Türk vapurunda isyan çıktığını ajans bildirmişti. (Erol) adını taşıyan bu vapur dün sabah saat 8 de limanımıza gelmiş ve Beşiktaş açığında demirlemiştir.

Yabancı sularda geçen bu hâdisenin tafsilâtı şudur:

Vapurcu Mahmut Lütfi isminde bir zat, yedi ay evvel yeni bir şilep almak için Norveç gitmiş ve beraberinde süvari Nezihi, çarçbaşı Hüseyin Mehmet Ali ve telsiz memuru Osman Nuri ile beraber on iki tayfa götürmüştür. Araştırmalar sonunda bir vapur beğenilmiş, sonra da (Erol) adı takılan bu gemi için 4900 İngiliz lirasına uyusulmuştur. Erol, beş sene kadar Cenevre Amerika sefer yapmış, 10 sene de Polonyanın Gidinya limanında demirli kalmıştır. 4200 tonluk ve 15 yaşında bir şileptir.

Satırılma kararına rağmen, paranın kırsal yolla ödenmesi icap etmiş ve mîade için tam yedi ay beklenmiştir. Şahyet martın sonlarında gemi teslim alınabilmiş, bütün pürüzler de bu arada halledilmiştir. Mahmut Lütfi, vapuru İstanbul boş getirmek için Pirene boşaltmak üzere mîade için yedi ay beklenmiştir.

İşte, isyan ve kargaşalık ta bu sırada baş göstermiş, çarçbaşı Hüseyin, Mehmet Ali ile telsiz memuru Osman Nuri vazifelerini yapamıyacakları söylemişlerdir. Biraz sonra da 12 tayfanın ayaklandığı ve süvariye karşı geldikleri görülmüştür.

Süvari ne diyor?

Erolun süvarisi hâdisenin bu kısmını şöyle anlatıyor:

— "Tayfanın hoşnutsuzluğu esasen gözümüzden kaçmamıştır. Çarçbaşı ile telsiz memuru bunu büsbütün körüklediler. Onları çift aylık istemek için kandırdılar: "Bir kaç aylığı biriktirdikten sonra köyünüze döner, rahat edersiniz.,," diye el altından işi sağlamaştırdılar.

Bütün nasihatlerim para etmedi. Gemi limandan kalkarken ayaklandı. Vapur sahibini ve bizi tehdit etmeğe, para için sıkıştırmağa başladılar. Vaka zabıtabaya aksetti. Konsolos tayfaya nasihat ederek yola gelmelerini, aksi halde cebri kuvvet kullanacağını söyledi. İş büyümeyen bastırıldı. Yola çıktık.

Maş denizini geçerken ve Fransanın garp sahillerini dolaşırken müthiş fırtınaya tutulduk. Geminin sağ-

[1 — Birinci kaptan hâdiseyi anlatıyor, 2 — Geminin ikinci kaptanı]

lam yapılı ve oturaklı oluşu, bütün tehlikeleri hafif atlatmamıza yaradı. Pireye geldik. Geminin yükünü boşaltırken Gidinyadaki hâdiseye nüksetti. Ortada sebep yokken tayfa arasında yine bir dalaşa baş gösterdi. Artık işin iyüzü anlaşılmuştur: teşvikten geri durmadıkları görülen çarçbaşı Hüseyin Mehmet Ali ile Osman Nuri telsiz memuru Pirede zabıtabaya teslim edildiler ve İstanbula gönderildiler. Biz de yükü boşaltınca Erolu buraya getirdik.,,

Dün görüştüğümüz gemi sahibi, teşvik altında kalarak diğer arkadaşlarına uyan tayfaları affettiğini söylemiştir. Pirede polise teslim edilen Hüseyin Mehmet Ali ile Osman Nuri şehrimize getirilmişlerdir. Bunlarla diğer tayfanın sorguları bugün yapılmaktadır.

Geminin sahibi ile süvarisinin ve ikinci kaptanın dün malûmatlarına müraacaat edilmiştir. Polis tahkikatı bir iki güne kadar bitirilecektir.

GÜNEŞ KLÜBİNE İSTANBULSPOR

[Baş tarafı birinci sayfada] remzi olan "Güneş", adı altında beraber çalışmağa karar vermişler ve her iki kulüp idarecileri dün bu kararı imza ederek elele vermişlerdir. Bu suretle "Güneş", kulübünün sporcu gençliği, İstanbul sporcu gençliği ile, yeni bir hız almış bulunuyor.

Yine sevinçle öğrendüğümüz göre bu birleşmenin ilk güzel gösterişi, bu cuma günü Fenerbahçe stadında yapılacak merasimde görülecek ve "İstanbul spor, la "Güneş", idmançıları, o günkü geçit resmine "Güneş", adile girerek büyük günü birlik halinde kutulayacaklardır.

İki kulübün birleşme neticesinde kabul edecekleri forma henüz tesbit edilmediğinden Güneş ve İstanbul spor gençleri cuma günkü merasime kendi formaları ile gireceklerdir.

"TAN" m tefriksatı : 29.

Bürhan CAHİD

silâh, boynuz, kaplan, aslan postları kaplı solan esrarlı bir mağaraya benziyordu.

Demir beyin kalın sesi bu dekorun musikisi gibi kükrediydi: — Şöyle buyurun.

Ve onlara pencere önünde üzerine iri birer panterin postu atılmış koltukları gösterdi.

Bu salona yeni bir eşya gir miş deşildi. En yenisinin yaşı bir kaç asırıktı.

Şahin bey dirvarlarındaki eski sistem tüfeklere,, kılıçlara kamalara bakıyordu.

— Burası âdetâ bir silâh müzesi, dedi.

Vatson yarî korku yarî neşe içinde her tarafı, her şeyi tilsimli bir Totank Amon mabedi gibi seyrediyordu. O kadar ki tabii olmayan bir gürlütlü Amezikalıyı bayılmağa kâfi gelecekti.

Erguvan, dağda, çölde şahlanmış atların o acar süvarisi evinde şık bir salon kızı olmuştu. Arkasında kareli bir etek, beyaz ipek bir blüz vardı. Kıvr kıvr siyah saçları çıplak ensesini oksuyordu.

Şahin bey: — Doğrusu zevkiniz, tab'atınız var, diyordu. Müsaade ederseniz bu müzeyi biraz dolaşayım.

Demir bey güldü: — Hay hay.

Vatson bu fırsatı kaçırmadı. O da yerinden fırladı.

Şimdi salonu dolaşılıyor, divarlara asılı silâhlara bakıyor, köşelerdeki garip eşyayı yokluyor, elliyor ve ne olduklarını soruyorlardı.

Baba kız misafirlerine izahat veriyorlardı:

— O kılıç Tebriz muharebesinde Özdemir Osman paşanın dedemize hediye ettiği Horasan kılıcıdır. Tokmak Handan alınmış.

— Bu filinta karşı muharebesinde ele geçen bir silâhtır. Üze-

rinde Çar arması var. Watson namlusu boru gibi açık bir silâhı merak etmişti:

— Bu ne? — Karabina. Mısırlı İbrahim paşanın Halepte bıraktığı silâhhanesinden alınmıştır. Üzerinde ay var. Namlu gümüş ve altın işlemelidir.

Bu silâhlar arasında eskiliği kadar maddî kıymeti olanlar da vardı. Sapı elmas ve zümrüt işlemeli bir yatağan Watson'un pek hoşuna gitmişti. Aldı, evirdi, çevirdi, baktı.

Demir bey: — 300 senelik kadar var, dedi. Ecdadından biri yeniçeri ağası olmuştu. O kullanmış.

Şahin bey heyecan içindeydi. Şimdiye kadar ne diye buraya gelmişti.

Erguvan ona bir gümüş kupa gösterdi:

— Buna bakmıyorsunuz ya. Doğduğum zaman bununla gülağı dağıtmışlar.

Babası güliyordu: — Şimdi misafirlerine ne ikram edeceksin? Onu düşünse-

ne! Erguvan ev sahibi olduğunu hatırlamıştı. Evin kadını o idi.

Onlar antikaları seyrederken ortadan kayboldu.

Biraz sonra Güllü Kadın bir gümüş tepsi içinde nefis kokusu daha önce gelen kahve getirdi.

Amerikalı Watson binbir gece âlemlerinde görülebilecek dekorun içinde kendinden geçmişti.

Altın oymalı zarflarda Hint fincanlarını aldılar. Demir bey eskisi gibi çiftlik işleriyle uğraşmadığı için şimdi bütün merakını kıızı ile beraber okumağa sarıdığını anlatıyordu.

Kahveleri içtikten sonra çiftliğin öteki dairelerini gezdiler. Amerikalının hoşuna giden bir yer de eski tarzdaki hamam oldu. Bu kübbeli, som mermer döşeli üç kurnalı hamam o gün sıcağı da.. Haftanın iki günü isman hamam Amerikalının o kadar hoşuna gitti ki bir gün burada yıkanmağa müsaade etmelerini rica etti.

Demir bey: — Ne zaman isterseniz, dedi, hattâ isterseniz şimdi.

Ve tercümanlık eden kızına işaret etti: — Söyle ki eğer Basibrin'e dönmeğe için aceleleri yoksa yemeğe kalsınlar. Bizim için bahçiyarlık olur.

Ve biraz ileride hamamın istirahat odasını gezen Şahin beye aynı ricayı kendisi tekrar etti.

Delikanlı bu teklifi sevinçle kabul etmişti. Watson şark mîsafirperverliğinin bu inceliğine nasıl teşekküllü edeceğini bilemiyordu.

Kaldılar. Uzaktan bir kale harabesine benzeyen Atık çiftliği, içeri girince insan saatlerce oyalayan âdetâ bir sanat yuvası idi.

Demir bey ecdadının en temiz hâtarlarını babaları gibi saklamak zevkini duymuş bir adamdı.

Şark sanatının ince, güzel minyatürleri bu taş kale içinde saklanmış gibiydi.

Demir beyin de dedeleri gibi

m e r k e z i n dedikodularından uzak yaşaması, her şeyi burnunu sokmaması bu eski ocağı devre göre gelip geçen hâdiselerin yıkıcı tesirlerinden kurtarmıştı.

Eski vakitlerde cunupan gelen bazı aşiretler Atık çiftliği arazisine de tecavüz ederlerdi. Ederlerdi; fakat gerek Demir beyin kuvveti, gerek hükümetin işe karışması ile devamlı bir fenalık edemeden çekilirlerdi.

Daha Basibrin'de gaz kurn -panyası tesisat yapmadan evvel Urfa istikametinden gelen bir aşiret çiftlik arazisine tecavüz etmiş, Atık şatosunu da sarmıştı.

O zaman daha pek genç olan Demir bey bugün ipekli perdelerle örtülü mazgal deliklerine yerleştiği adamlarıyla iki gün ve iki gece eşkıyaya ateş açmıştı ve yedi yüz kişilik aşiret kuvveti bir çok zayıt vererek çekilmiş, hükümet kuvvetleri de yetiştirip hepsini sıkırtmıştı O zamandanberi civarda vakit vakit

(Arkası var)

ÖZ DİL SAYFASI

Hangisi Güzel Hangisi Doğru?

Atalarımız böyle yazarlardı: "Memaliki mahrusenin bilûmum manatikında nev benev nümayan olan asarı nafia cümlemizi karirülayrı ib-tihac edegelmektedir....."

Biz böyle yazıyoruz: "Yurdumuzun her yanında yeniden yeniye kendini gösteren bayındırlık izleri, hepimizin gözlerini sevinç ışığı ile dolduruyor.."

Atalarımızın memaliki mahrusene diye andığı öz yurt, o çağlarda sıra sıra dağların çevrelediği bakımsız bir çöl ortası ülkesinden başka bir şey değildi. Bütün "asarı nafia", birkaç kırık tahta köprü ile, katırların göç geçtiği beş on yolun içindeydi. Yabancıların parasiyle yapılan birkaç bin kilometrelik demiryoluna bile kendimizden, diyemiyorduk. Bugün ise, tek çivi çakılmamış olarak ele geçirdiğimiz yurdu, yer yer, bezetmeğe, yer yer eksiklerini bulup tamamlamağa çalışıyoruz. Bayındırlık işleri ana programımızın başındadır. Yağ mumundan başka ışık görmeyen yerleri elektrikle kavuşturduk. Patikadan başka geçidi olmayan köyleri, birbirlerine telefon teliyle bağladık. Yerli para ve yerli emekle iriliufaklı fabrikalar kurduk daha da kuracağız. Şimdi sözü uzatmaksızın sorayım:

— Biri Osmanlı öteki Türk dili ile yazılan yukarıdaki yazılardan hangisi daha güzel ve hele hangisi daha doğru?

Salâhaddin Güngör

Hergün 5 söz

ALTINCI LİSTE

- 1 — Tadil etmek — 1. Değişmek, 2. Azaltmak.
Tadil — Değişik
Örnekler:
Kanunları ancak Kamutay değiştirebilir. Son Parti programıdır, pek önemli değişiklikler vardır.
- 2 — Takdir etmek — Değerlemek.
Örnekler:
Halk, kendisi için çalışanları ergeç değerler.
Bu iş için çektiğiniz sıkıntıyı değerlendiriyoruz.
- 3 — Merhale — Yügrüm
- 4 — Safha — Evre
- 5 — Tekâmül — Evrim
Tekâmül etmek — Evrimlemek
Örnekler:
Dil işi büyük hareketin yeni bir yügrümüdür.
Şimdi biz inkişafı iktisadının en nazik safhasında bulunuyoruz. — Şimdi biz ekonomi gelişimin en nazik evresinde bulunuyoruz.
Biz inkişapçımız, tekâmüllü değiliz — Biz devrimciyiz, evrimci değiliz.
Maarif müesseselerimiz, her gün, yeni hatvelerle, tekâmül etmektedir — Kültür kurumlarımız, hergün, yeni adımlarla evrimlemektedir.

KLAVUZ İÇİN DERSLER

— 9 —

Devletler arasında en esaslı dostluklar, yalnız siyasa asırları değil, belki daha fazla ekonomik değişler üstüne kurulur.
Türk köyü ekonomide değiş hayata girmedikçe ilkelikten çıkamaz.
V ve f harfleri arasında sık sık değişki olur.
Kanunlarda yalnız Kamutay değişiklikleri yapılabilir.
Bahar havası değişkendir.
Değişken huylu bir adam!
Bu misallerde geçen yeni kelimeler:

İlkelik — İptidailik
İlke — İptidai

— 10 —

İhtiyar — 1 - isten, 2 - irde, 3 - katlanma
İhtiyar (Yaşlı anlamı) — (T. Kö.)

İhtiyar — İstenel
Gayriihtiyari — İradesizce, istemeksizin.

Bilgihtiyar — Dileğiyle, isteğiyle.
Askerlik ödevi istene bırakılmış değildir.

Ben bu zorluklara sizin için katlandım — Ben bu müşkülâtı sizin için ihtiyar ettim.

Onu görünce istemeksizin başımı çevirdim.

İstenel duraklar — İhtiyarî mevkiler.

Bu işe isteğiyle girdi.
Bunu yapmamak elimde ve irademde değildi.

Bina — 1 - yapı, 2 - kurağ

Merkez bankası Ankaranın en güzel kurağlarından biridir.
Yapı sözünün yanına bir de kurağ kelimesi ilâve edilmek iyi olmuştur. Çünkü yapı bizde inşaat anlamına gelir: "Demiryolu yapılar yönetgesi — Demiryolu inşaat idaresi.."

Netice — Sonuç, son
Binnetice — Sonucun, sonunda
Sonucun şu hükmü verebiliriz — Binnetice şu hükmü verebiliriz.
Girişimlerinden hiçbirinin sonu gelmedi — Teşebbüslerinden hiçbirinin neticesi vermedi, hiçbirinin neticesi çıkmadı.

Bu kadar saypadan sonra, hiçbir sonuç almamak acıklı bir şeydir.
Bu misallerde geçen yeni kelimeler:

Saypa — Masraf
Saypamak — Masraf etmek
Sarfetmek — Harcamak

Birsam — Varsam
Şinirleri o kadar sarsıldı ki, şimdi, gündüzü gecesi varsanlar içinde geçiyor.

Ebad — İram
İsamarladığımız masanın irami nakkında bana bir fikir verebilir misiniz? * * *

Oylum — Hacim, cirm.
Sıyğ — Hacmi istabi
Ateş oylumunca yer yakar.
Bu geminin sıyğısı bu kadar yüke elverişli değildir.

Bünye — 1 - Yapı, 2 - Kuram

ilk Yaz Ve Duvarlar..

... İlk yaz gelirken, birçok bahçe duvarlarında sarmaşık ve güller tomurculandı. Salkımlar renk ve koku sergisi açarlar. Bahçesi böyle duvarlı olan evlerin; Biz, yaşamaktan bezgin değiliz. Biz, yaşamağı seviyoruz diyen bir söyleyiş vardır sanki.. Oysa ki; ilk yaz her evin bahçesine çiçek, duvarlarına koku ve renk olarak gelmez. İşte Erge'nin evi ve duvarları. Evi; teneke kaplı, bir tek odalı ve bir tek camlı. Duvarları yarı yıkık, ısırganlar, yapışkan otlarla sarılı. Ancak, ısırganlar da, yapışkan otlar da, ilk yazda yemyeşil olurlar. Yıkık duvarların kötü görünüşünü, ışıklı boyalarla örterler. Kokuları yoktur, buna karşılık esen yel, salkımların kokularıyla doludur... Bunların topu bir yanda dursun, tek tazecik bir yüreği, birikmiş on sekiz yaş vardı... Gece ayın yeryüzünü ışığı boğduğu gecelerden biri. Erge teneke kaplı evinin, teneke kaplı kapısını açarak, duvarı ısırganlı, yapışkan otlu bahçesine çıktı. Kocamış ninesi uyuyordu içerde. O, yüreğiyle, etile, kanile, gözlerle uyanıktı. İlk yazın, ilk aylı gecesi nasıl uyanır yorgan atıyordu... Ay ışığı tenekele vurmuş, onları ardı görünür gök boyalı billürler gibi pırdatıyor, esin akası kokularını sarımsak, ısırganların, yapışkan otların içinde oynatıyor... Gökte, ay ışığı yıldızları eritmiş denize. Eriyen yıldızların boyalarla sinmiş.. Erge akasya kokulu esini içine çekti. Gecenin sususunu dinledi. Bir çit yoktu. Yüreği, bütün bu susan gecenin, tek söyleyiş gibiydi. Çarpıyor, sesli, sesli çarpıyordu göğsünde.. Niye vuruyordu sanki.. İlk yaz, on sekiz yaş, ay ışığı, akasya kokuları, topu bir olarak, küçüklük teneke kaplı evin, te-

Sağlam yapılı bir adam.
Bu buhran, eskileri gibi, geçici değil, fakat kuram buhranıdır.

Tecahül etmek — Bilmezlikten gelmek, bilmezlenmek, bilmez görünmek.

Tegafül etmek — Anlamazlıktan gelmek, anlamaz görünmek.
Bilirsün ama, bilmezleniyorsun!
Bu işi sen yaptın. Şimdi niçin bilmezlikten geliyorsun?
Daha iyi anlamak için, arasında anlamazlıktan gelmek de lazımdır.

neke kaplı kapısı önündeki taze kızın yüreğine akış olarak doluyordu. Ve yürek bunun için vuruyordu. Erge kırdırmıyor, yarın çamaşıra gideceğini, elli kuruşa karşılık bütün gününü vereceğini düşünüyordu bile.. Kulakları büyük bir umguyla, denizin sonsuz sususundan sesler bekliyordu. O sesler, her ilk yazda başlayarak, geceleri denizi uyutmayan takalardı. Küçük mavunaların içine yerleşen kara suratlı motorcuklar nasıl ki, duvarlara salkımlar, sarmaşık güller, ilk yazı getirir; denize de ilk yazı o motorcuklar getirirdi.. Ta, uzaklardan yakınlardaymış gibi kayarak gelen sesleri belki; duvarı salkımlı, güllü, yaseminli bahçelerin kızları beklemez. Ancak yıkık taşlı, ısırganlı, yapışkan otlu teneke evlerin, ak yürekli kızları aylı gecelerde uyumaz, beklerler.. Erge'nin kulakları en sonunda özleyişine kavuştu.. O, kendi takalarının sesini tanırdı. Gözlerini yumdu. Kapalı gözlerinde, aydınlık suları Karahürna yutarak gelen motorun resmi göründü. İçinde, bir dağ parçası gibi yavuklusu, bir denizi türküsü söylüyordu.. Erge gözlerini açınca, gök ışıklı yeryüzünü dönüyor gördü. Denizden gelen gemici türkülerini, taka sesleri bu dönüşün temposunu tutuyordu sanki.. Yüreği dudaklarında çarpıyor, gözlerinde ışıklı yeryüzü dönüyordu.. Kapının pervazına tutunarak içeri girdi.

Cahid Uçuk

İstenografi Yoklamalarında Kazananlar

Yüksek İktisat ve Ticaret okulunda geçen perşembe günü yapılan istenografi yoklamasının sonu alınmıştır.

Yoklamaya giren 32 kişiden 19 u becerik kağıdı almaya hak kazanmış, 7 kişi bitirme yoklamasına kalmış ve 6 kişi de becerik kağıdı alamamıştır. Kazananların 16 sı ticaret ve üçü Galatasaray okulundadır.

Birinciliği ticaretten Mukaddes, ikinciliği ticaretten Naime, üçüncülüğü de gene ticaretten Celâl kazanmışlardır.

BULMACA

"TAN" eğlenceli bir oyun hazırladı.

Bu oyunlar öz türkçe kelimeler veriyor. Bu bulmaca ile okurlarımız hem eğlenceli vakit geçirecekler. Bulmacamızı doğru çözenler de armağanlarımızı kazanacaklardır.

Bulmacalarımızla uğraşınız. Ve bize yollayınız. Yedi gün arka arkaya bulmacalarımızın doğrusunu başarabilenlerden:

1 inciye gümüş saat
2 inciye Maroken bir cüzdan
3 üncüye iyi markalı bir stilo (Mürekkekli kalem)
4 üncüye "Tan,,m bir senelik aboneli.

(5) inciden (10) uncuya kadar altı aylık abone.

10 uncudan 25 inciye kadar küçük fakat güzel şeyler vereceğiz.

Bulmacaların karşılıklarını: "İstanbulda "Tan,, bulmaca servisine,, gönderiniz.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

İstenografi Yoklamalarında Kazananlar

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

Soldan sağa

- 1 — Merbut (6).
- 2 — Nota (2), Endişe (4)
- 3 — Eser (2), dar değil (3)
- 4 — İstifham (2), uzak, ve bir komşumuz.

- 5 — Büyük anne (4), yama (2).
- 6 — Bir ölçü (4), Nota (2)
- 7 — Akdenizde bir memleket (6),
- 8 — Cezaide bir şehir (3) Bir vilâyetimiz (5)
- 9 — Kırmızı (2), İstifham (3), Erkek (2).
- 10 — Yet (2) İstifham (2)
- 11 — Genişlik (2), Bir ölçü (4)

Yukardan aşağıya

- 1 — Kemigin içindeki (4) İcar (4)
- 2 — Trabzonlu (3). Lambada bulunur (5).
- 3 — Lakırdı (3)
- 4 — Umumi (5)
- 5 — Köpek (2). Taam (5)
- 6 — Mur (7). Başlangıç (3).
- 7 — Nota (2).
- 8 — İnce değil (4). Ağaç yavrusu (5).
- 9 — Tir (2). Valide (3). Genişlik (2)
- 10 — Lisan (3). İstifham (2).
- 11 — Yama (2). Siyah (4)

Konferans Ve Konferansçı

Bizde neden halk konferanslardan hoşlanmaz ve neden, çoğun, konferans salonları boştur?

Konferans modern eğitim ve kültür araçları arasında yer aldığı ve bu bakımdan memleketimizde de yayılması na çalışmak gerektiği için bu soru üzerinde biraz duralım.

Hakikatta, konferans, kendi yazmanı tarafından dinleyicilere okunan bir uzunca betkeden başka bir şey değildir. Halbuki betke okumakla, konferans dinlemek arasında, katlanılacak yük bakımından çok ayırım vardır. Yazı, el yordamımızda bulunan bir gazete veya dergiyi alıp, yerinizden kılmadıkça, rahatça cıgaranızı içerek ve yahnımdakilerle konuşarak, sıklıkça durup dinlenerek okuyabilirsiniz. Halbuki aynı yazıyı konferans şeklinde dinlemek için, konferansçının ayağına kadar gitmeniz, onun karşısında, sözlerini bitirinceye kadar hiç konuşmadan ve kılmadıkça oturmanız, canınız sıkılsa bile, nezaket gerekliliği sonuna kadar sabretmeniz lazımdır. Görülüyor ki, konferans dinlemek, okumaktan çok daha sıkıcı ve yorucu bir iştir. Aynı konuyu yazı şeklinde, ve yukarıda saydığımız sıkıntılara katlanmadan okumak imkânı varken halkı kendisine çekmesi için konferansın ayrı bir alım taşıması gerekir. Ve bu alım gerçekten vardır; bu da konferansın şahsile uyandırıcı maraktır. Üzü her yana eyilmiş retmek bile insanda ilgi uyandırır, bir adamı sadece uzaktan görüp sey-Halbuki böyle tanınmış ve angün bir adamın karşısında bir saat oturmak, onun fikirlerini, yazı gibi donmuş değil, söz gibi canlı bir araçla, kendi ağzından dinlemek, hele bu adam iyi söz söylemek sanatını bilen birisi olunca, hakikiğ bir zevktir.

İşte bu sebeptendir ki, büyük ve ün lü adamların verdiği konferanslar dinleyici toplamakta güçlüğü uğramaz ve yine bu sebeptendir ki, adı ilk defa işidilen bir adama konferans verdir demek yersiz bir harekettir.

Gerçi, tanımak ve ün ölçüsü, çevre göre değişir. Küçük bir şehirde bir şarklı hekimini, bir bükkümen herkese tanınan, hareketleri merak ve ilgi uyandıran birer şahsiyettir. Halbuki büyük bir şehir, meselâ İstanbul için hattâ her hangi bir yazman veya her hangi bir üniversite öğretmeni bile büyük bir merak konusu olamaz.

Şu halde halkı konferanslara süründürmek ve konferans kredisini düşürmek istiyorsak dikkat edeceğimiz bir nokta vardır: Konferansçı seçer ken büyük bir özen göstermek. Herkesce tanınmış, aynı zamanda iyi aytça olanları sık sık bu ödevde çağırarak hem halkın faydası ve hem de onlara söz söylemek sanatında ilerlemek fırsatını vereceğinden önemlidir. Konferans salonlarımızın dolması için, her şeyden önce, kürsüleri parazit salgından kurtarmaya çalışmalıyız.

Yaşar Nabi NAYIR

TAN'IN ROMANI: 2.

YOSMA!

Etem İzzet BENİCE

— Yazık ama ne yaparsın, elden ne gelir?.. Yaratanın dediği olacak.
Onlar yine durmadan konuşuyorlardı. Doktor bakım odasından bir hastası ile beraber çıktı:
— Güle güle gidiniz..
Derken, genç kadın oturduğu yerden telaşa kalktı. Beklemekten bunalmıştı. İri, gölgeli, kara gözlerini doktorun gözlerine dikti:
— Doktor, sıra...
Sözü bitmeden kesildi:
— Bir hasta daha var. İki dakika bekliyeceksiniz.
— Ama çok bekledim,
— Doktor:
— Benim suçum mu?..
Der gibi salona, koridora, odalardaki kalabalığa göz gezdirdi. Ağır, tatlı, yumuşak bir bakışla kadının gözlerini okşadı:
— Bir saniye daha kızmın!
Genç kadın, bakışlarından katmerlenip taşan yarı gücengin bir nezi ile göz kapaklarını indirdi:

— Peki doktor...
Otekiller yine konuşuyorlardı:
— En iyisi bütün bakım evlerini devlet, sarbalyık malı yapmalı.
— Nasıl?
— Basbayağı!
— Oyle ya, ilaç, hekim, bakım herkes için bedava olmalı.
— Başa çıkılır şey değil ki iki gözüm. Doktor: bir röntgen, bir idrar çözesi, bir kan bakışı deyip iki düzdem ilaç yazdı mı işte baredem bir aylık tutarı. Bu işsiye kar mı dayanır, can mı?..
— Çok doğru. Ben ve karım bu kıs inan olsun bir ev parası yatırdık hekimle, ilaca.
Genç kadın yine bacağına bacağına üstünden sarkıtımsı, sinirli sinirli sallıyordu. Yine parmaklarını birbirine kenetleyip açıyor, arada bir uzun uzun düşünüyordu. Salondan koridora çıkan iki delikanlı erkek ona baka baka söylendiler:
— Çok güzel şey!
— Gözlerine bak. İri iri. Gölgeli. Parlak. Kirpiklerinin altından

— Benden de al o kadar. Sevda dediğin de, böyle bir bakışta gönlü gözü kavrayıvermelidir. Ben sevda ona, sevdalı böylesine derim.
— Ama böyle birden çekip bağlayan kadımlar çok tehlikeli illuyorlar. Hiç tutulmağa gelmez..
— Canım şimdi sen bilgiliği bırak ta o gözlere, o gövdeye, o boy bosa, o oturuşa bak. Neyine lazım aşkın felsefesi, tehlükesi senin!
— Zaten sana anlatsam da anlamazsın. Tehlikesiz kadın, fırtınasında aşk, mermerden bir kadımla öpüşmeğe benzer.

— Artık benzet dur: Işıksız geceye, günesiz güne, fırtınasız esintiye, dalgasız denize, dilsiz güzel

— Kadın, Namık İsmail'in tablosuna.. 1931 yılında da yine hep sen için şuurinde, felsefesindedin. Yahu bilgi aşkı anlatmakta, sanayimakta değil, bir bakışta kadımı koluna takıp götürülebilmektedir.
— Sen işin yoksa ötl!
Bu iki senlibenli arkadaş, gözleri genç kadının gözünde konuşurlarken hastabakıcı geldi, haber verdi:
— Bayan, sıra sizin.
Genç kadının gölgeli gözlerinin içi güldü. Derin, rahat bir soluk aldı:
— Teşekkür ederim. Ve.. yürüdü.

— Doktor soruyor

Genç kadın bakım odasına girdi. Doktor yazı masasının yanında ayakta duruyordu.
— Buyrunuz..
Dedi, hastasını karşıladı. Yer gösterdi.

Saçlarına kır düşmüş, geniş omuzlu, uzunca boylu, kırpık bıyıklı, ince duruşlu, tane tane konuşan, ağır yapılı bir doktor. Söyleyişinde yüksek bir otoritenin dileyeliği, duruşunda güven veren bir dikiliği var.
Hasta oturdu.
O da oturdu.
Yazı masasının üzerinde büyük

— Kızım, doktordan utanılmaz. Haydi sorduklarımıza karşılık ver de bakını yapayım..
Dedi, tekrar etti:
— Evli misiniz?
Genç kadın titriyen bir sesle, başını kaldırılmadan:
— Hayır..
Cevabını verdi ve.. konuşmağa başladılar:
— Kaç yaşındasınız?
— Yeni yirmiye bitirdim..
— Demek yirmi bir içindesiniz?
— Evet..
— Nişanlı mısınız?
— Hayır..
— O halde ne nişanlandı, ne evlendiniz?..
— Evet..
— Kızınız?
— Evet..
Doktorun bu sorguları bitinceye kadar ergen kızın başı önünden kalkmadı; rengindeki kızartı gitmedi, dudakları:

— Doktor bir daha sordu:
— Admız?..
Genç kadının yüzünde hafif bir pembelik dalgalandı, gözlerini kaldırdı, süzün, içli, tatlı bir uzatışla doktorun bakışlarını okşadı. Sonra kulağı birden dolduran özenli bir sesle:
— Güney..
Dedi.
Doktor not alıyordu. Yine sordu:
— Evli misiniz?..
Genç kadın kıpkırmızı oldu. Duru beyaz kadımların hamamdan çıkışlarındaki boncuk boncuk kızılığın kırmızısı. Ve.. başını tekrar önüne eğdi. Omuzlarını gerdii büzdü. Dudakları kıvrıldı kaldı!
Doktor kendi kendine düşündü:
— Ne kadar da utangaç şey. Sanki hiç insan içine çıkmamış. Genç kadına, bunun içindir ki:

— Doktor bir daha sordu:
— Admız?..
Genç kadının yüzünde hafif bir pembelik dalgalandı, gözlerini kaldırdı, süzün, içli, tatlı bir uzatışla doktorun bakışlarını okşadı. Sonra kulağı birden dolduran özenli bir sesle:
— Güney..
Dedi.
Doktor not alıyordu. Yine sordu:
— Evli misiniz?..
Genç kadın kıpkırmızı oldu. Duru beyaz kadımların hamamdan çıkışlarındaki boncuk boncuk kızılığın kırmızısı. Ve.. başını tekrar önüne eğdi. Omuzlarını gerdii büzdü. Dudakları kıvrıldı kaldı!
Doktor kendi kendine düşündü:
— Ne kadar da utangaç şey. Sanki hiç insan içine çıkmamış. Genç kadına, bunun içindir ki:

— Doktor bir daha sordu:
— Admız?..
Genç kadının yüzünde hafif bir pembelik dalgalandı, gözlerini kaldırdı, süzün, içli, tatlı bir uzatışla doktorun bakışlarını okşadı. Sonra kulağı birden dolduran özenli bir sesle:
— Güney..
Dedi.
Doktor not alıyordu. Yine sordu:
— Evli misiniz?..
Genç kadın kıpkırmızı oldu. Duru beyaz kadımların hamamdan çıkışlarındaki boncuk boncuk kızılığın kırmızısı. Ve.. başını tekrar önüne eğdi. Omuzlarını gerdii büzdü. Dudakları kıvrıldı kaldı!
Doktor kendi kendine düşündü:
— Ne kadar da utangaç şey. Sanki hiç insan içine çıkmamış. Genç kadına, bunun içindir ki:

— Doktor bir daha sordu:
— Admız?..
Genç kadının yüzünde hafif bir pembelik dalgalandı, gözlerini kaldırdı, süzün, içli, tatlı bir uzatışla doktorun bakışlarını okşadı. Sonra kulağı birden dolduran özenli bir sesle:
— Güney..
Dedi.
Doktor not alıyordu. Yine sordu:
— Evli misiniz?..
Genç kadın kıpkırmızı oldu. Duru beyaz kadımların hamamdan çıkışlarındaki boncuk boncuk kızılığın kırmızısı. Ve.. başını tekrar önüne eğdi. Omuzlarını gerdii büzdü. Dudakları kıvrıldı kaldı!
Doktor kendi kendine düşündü:
— Ne kadar da utangaç şey. Sanki hiç insan içine çıkmamış. Genç kadına, bunun içindir ki:

— Doktor bir daha sordu:
— Admız?..
Genç kadının yüzünde hafif bir pembelik dalgalandı, gözlerini kaldırdı, süzün, içli, tatlı bir uzatışla doktorun bakışlarını okşadı. Sonra kulağı birden dolduran özenli bir sesle:
— Güney..
Dedi.
Doktor not alıyordu. Yine sordu:
— Evli misiniz?..
Genç kadın kıpkırmızı oldu. Duru beyaz kadımların hamamdan çıkışlarındaki boncuk boncuk kızılığın kırmızısı. Ve.. başını tekrar önüne eğdi. Omuzlarını gerdii büzdü. Dudakları kıvrıldı kaldı!
Doktor kendi kendine düşündü:
— Ne kadar da utangaç şey. Sanki hiç insan içine çıkmamış. Genç kadına, bunun içindir ki:

— Doktor bir daha sordu:
— Admız?..
Genç kadının yüzünde hafif bir pembelik dalgalandı, gözlerini kaldırdı, süzün, içli, tatlı bir uzatışla doktorun bakışlarını okşadı. Sonra kulağı birden dolduran özenli bir sesle:
— Güney..
Dedi.
Doktor not alıyordu. Yine sordu:
— Evli misiniz?..
Genç kadın kıpkırmızı oldu. Duru beyaz kadımların hamamdan çıkışlarındaki boncuk boncuk kızılığın kırmızısı. Ve.. başını tekrar önüne eğdi. Omuzlarını gerdii büzdü. Dudakları kıvrıldı kaldı!
Doktor kendi kendine düşündü:
— Ne kadar da utangaç şey. Sanki hiç insan içine çıkmamış. Genç kadına, bunun içindir ki:

— Doktor bir daha sordu:
— Admız?..
Genç kadının yüzünde hafif bir pembelik dalgalandı, gözlerini kaldırdı, süzün, içli, tatlı bir uzatışla doktorun bakışlarını okşadı. Sonra kulağı birden dolduran özenli bir sesle:
— Güney..
Dedi.
Doktor not alıyordu. Yine sordu:
— Evli misiniz?..
Genç kadın kıpkırmızı oldu. Duru beyaz kadımların hamamdan çıkışlarındaki boncuk boncuk kızılığın kırmızısı. Ve.. başını tekrar önüne eğdi. Omuzlarını gerdii büzdü. Dudakları kıvrıldı kaldı!
Doktor kendi kendine düşündü:
— Ne kadar da utangaç şey. Sanki hiç insan içine çıkmamış. Genç kadına, bunun içindir ki:

— Doktor bir daha sordu:
— Admız?..
Genç kadının yüzünde hafif bir pembelik dalgalandı, gözlerini kaldırdı, süzün, içli, tatlı bir uzatışla doktorun bakışlarını okşadı. Sonra kulağı birden dolduran özenli bir sesle:
— Güney..
Dedi.
Doktor not alıyordu. Yine sordu:
— Evli misiniz?..
Genç kadın kıpkırmızı oldu. Duru beyaz kadımların hamamdan çıkışlarındaki boncuk boncuk kızılığın kırmızısı. Ve.. başını tekrar önüne eğdi. Omuzlarını gerdii büzdü. Dudakları kıvrıldı kaldı!
Doktor kendi kendine düşündü:
— Ne kadar da utangaç şey. Sanki hiç insan içine çıkmamış. Genç kadına, bunun içindir ki:

— Doktor bir daha sordu:
— Admız?..
Genç kadının yüzünde hafif bir pembelik dalgalandı, gözlerini kaldırdı, süzün, içli, tatlı bir uzatışla doktorun bakışlarını okşadı. Sonra kulağı birden dolduran özenli bir sesle:
— Güney..
Dedi.
Doktor not alıyordu. Yine sordu:
— Evli misiniz?..
Genç kadın kıpkırmızı oldu. Duru beyaz kadımların hamamdan çıkışlarındaki boncuk boncuk kızılığın kırmızısı. Ve.. başını tekrar önüne eğdi. Omuzlarını gerdii büzdü. Dudakları kıvrıldı kaldı!
Doktor kendi kendine düşündü:
— Ne kadar da utangaç şey. Sanki hiç insan içine çıkmamış. Genç kadına, bunun içindir ki:

— Doktor bir daha sordu:
— Admız?..
Genç kadının yüzünde hafif bir pembelik dalgalandı, gözlerini kaldırdı, süzün, içli, tatlı bir uzatışla doktorun bakışlarını okşadı. Sonra kulağı birden dolduran özenli bir sesle:
— Güney..
Dedi.
Doktor not alıyordu. Yine sordu:
— Evli misiniz?..
Genç kadın kıpkırmızı oldu. Duru beyaz kadımların hamamdan çıkışlarındaki boncuk boncuk kızılığın kırmızısı. Ve.. başını tekrar önüne eğdi. Omuzlarını gerdii büzdü. Dudakları kıvrıldı kaldı!
Doktor kendi kendine düşündü:
— Ne kadar da utangaç şey. Sanki hiç insan içine çıkmamış. Genç kadına, bunun içindir ki:

[Arkası var]

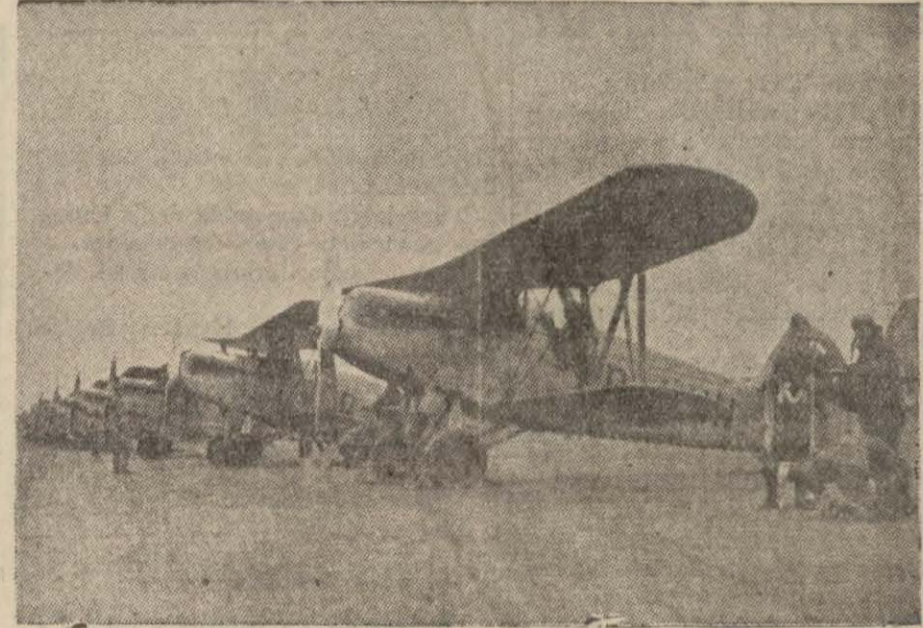
* * *

Bu yazıdaki yeni kelimeler:

Bakımevi — muayenehane, Şarbaylık — Belediye, Çöze — tahsil, Bakı — muayene, özellik — hususiyet, Sanaymak — tahayyül etmek, anlaşılan — Abideleşen, Deyimi — ifadesi, özen — dikkat, utangaç — mahçup.

Büyüyen Hava Tehlikesi

Görünmeden Uçmak Ve Belli Olmadan Hedefe Varmak

Büyük sanayi kudreti sayesinde biranda dünyanın en kudretli hava filolarını meydana getiren Almanların Rihthof'nun filosu uçmaya hazır vaziyette

şarktan gelen müdafî taraf tayyarelerinin farkına varmadığından oldukları yerlerde müteaddit huzmelerin taarruzuna uğramış ve bütün üstünlüğüne rağmen mahvolmuş kabul edilmiştir.

Halbuki stratosfer dahilinde uçacak tayyareler en güzel ve sakın havalarda dahi motör gücünü aşıyor ve bütün üstünlüğüne rağmen mahvolmuş kabul edilmiştir. Halbuki stratosfer dahilinde uçacak tayyareler en güzel ve sakın havalarda dahi motör gücünü aşıyor ve bütün üstünlüğüne rağmen mahvolmuş kabul edilmiştir.

Maamafih tehlike bu kadarla da kalmıyor. Stratosfere çıkmak dolayısıyla artan hız tayyarenin cevvelân sahasını da genişleteceği için bugün ulaşılmaz ve hava taarruzundan korkmaz addedilen birçok yerler bu tehlikeli saha dahiline girmiş olacaktır. Meselâ şimdi huduttan 1000 kilometre içerdeki yerler gayet emin merkezler addedildiği halde o vakit huduttan 1500 - 2000 kilometrelik merkezler dahi tehlikeden masun kalamayacaklardır. Çünkü stratosfer içinde uçan tayyareler için bu kadar uzak bir yer doğup dönme 3-4 saatlik bir iş olacaktır ki yere inmeden bu kadar müddet havada kalmak bugün dahi kabildir.

Bizzat bu kadar büyük hızla ve bu kadar yüksekten uçan tayyarelere karşı daha müdafaa silâhları ve müdafaa çareleri bulunmuyacak değildir. Nitekim bugün bile çok yüksekten uçmak ve hissettirmeden hedef üzerine vararak pike (dik) vaziyette hedefe taarruz etmek taktiği kabul edildikten sonra hemen buna karşı da silâhlar ve çareler aranmaya, kısmen bulunmaya başlamıştır. Fakat ne de olsa bu bulunan çareler uzunca bir müddet tesirini gösteremeyecek ve sonra da bu tehlikenin önüne tamamen geçmiş olmayacaktır. Bu sebepten de gene hava tehlikesi her şeyin üstünde kalacaktır. Buna karşı koymak, her vakit söylendiği gibi en kudretli memleketler derecesinde hava silâhma malik memleketlerdir. Bu tayyarelerin icap ettirdiği süratli değişiklik, bol para, vasıtaların memleket dahiline hasır keyfiyetleri de ancak inkişaf etmiş bir endüstri ile mümkündür. Memleketin endüstrileşmesini bu yüzden de istemek ve bütün gayret ve fedakârlıklarla buna çalışmak bir zarurettir.

M. Şevki

Fransız Frangı altından ayrılacak mı?

Londra, 20 (A.A.) — Paris'ten bildiriliyor: Altın esasının tutulacağına dair Finans Bakanının söylediklerine rağmen, Fransız frangının kıymetten düşürülmesinden korkulmaktadır. Kesin bir teklif neşretmekte geciken hükümet, tenkit edilmektedir.

EKONOMİ

ALISVERIS EKİM SANAYI BORSA

Trustlere Karşı Koyarken

Geçenlerde bu sütunlarda alışverişte ve endüstride yalnız devamlı ve azami menfaat temin etmek amacıyla güden Trustların Birleşik Amerika devletleri içinde nasıl çoğaldığını ve nihayet halkın menfaatini aleyhine olan bu kurumlara karşı ne gibi tedbirler alındığını anlatmıştık. Amerika vazi kanunu, trustleri ilmi bir kaideye göre edecek yerde onların karşısına bazı kati kanunlar koymuş ve trustler bin türlü dalaverelerle, bunlardan kaçmasını bilmişlerdi. Halbuki ekonomistler trustlerin dağılması için en iyi çarenin, cezai kanun konmasının değil, belki gümrük dıvarlarının azaltılması olduğunu söylediler. Çünkü bu sayede ecnebi rekabeti başlar ve trust önce piyasada tutmak istediği fiyatları düşürmeğe mecbur kalır. Fakat buna rağmen Amerikada yine bir çok devlet reisleri trustlere karşı kanun koymaktan ken dilerini alamamışlardır. Bu Macarlar, 1907 de Th. Roosevelt za manında bilhassa en yüksek şekli bulmuştur.

Hükümet Anti - Trust Law nı bir çok maddelerini siddetle tatbik etmiş, ve Trustların dağılmasını emretmiştir.

İşte bu kararlar dolayısıyla bu yük bütün trustü 14 yeni teşekküle ayrılmıştır. Bunların birbirlerine maddeten yardım etmeleri, birbirlerinin fabrikalarını, aletlerini kullanmaları men edilmiştir. Şirketler eshamının rey vermek salâhiyetini haiz olan Trustees denilen kimselerin elinde toplanmamış müsaade edilmiştir. Ve hattâ bu yeni kurumların, aynı memurları aynı müdürleri kullanmaları, diğer şirketlerin eshamını toplamaları, bağlı kumpanyalar namına iş yapmaları, müşterilerine "biz şu malı sana satarız, fakat şu şartla ki, o bir şirketin malından da bu kadar alacaksınız demeleri yasak edilmiştir. Yine bu karara göre bunların direktörleri, idare meclisi âzaları, tamam beş sene diğer şirketlerde aynı vazifeleri alamıyacaklardır. Şirketlerin birbirlerine malî yardımında bulunmaları memnurdur. Has sahiple ri üç sene müddetle, ellerinde bulunan aksiyonları fazlaştırmıyacaklardır. Kanun çok siddetli idi. Ve trust sahipleri hükümetin şiddetli davranışı karşısında nihayet dayanamadılar ve buna uymağa mecbur kaldılar.

Aynı sene zarfında petrol trustünün de dağılması emrolundu. Bu trust 34 parçaya ayrılmıştı ki, bunların en başlıcaları Standard Oil of California, Standard Oil of New-Jersey idi.

Fakat yine dağılan trust kumpanyaları arasında gizli bir anlaşma yapılması ihtimali çoktu. İşte bunun için "federal", ticaret komisyonu isminde bir komisyon teşkil edildi. Bunun vazifesi "devletler" arasında ticaret yapan şahısları, şirketleri, ve Koporasiyonları. Kontrol etmektir. Komisyonun kudreti ve salâhiyeti çok büyüktü. Ticaret çalışmalarını hakkında anketler yapıyor, ve isimleri mekdan durmadan sonuncuları neşrediyordu. Ve kanunda nizamlara karşı hareket edenleri mahkemeye verip haklarında adli takibat ta bulunuyordu.

Aynı sene çıkarılan Clayton Act bazı müşteriler için ucuz fiyatlar konulmasını, yani bunların tercih edilmesini menetti. Çünkü bu fiyatlar rekabete tesir ediyordu. Ayrıca bir şirket aksiyonlarının rekabeti tahdit ettiği ve bir inhisara doğru yol aldığı müddetçe diğer şirket tarafından satın alınmasına karşı koyuyordu. Bu çok siddetli bir tedbir idi. Nihayet bu da 1918 senesi 10 nisan tarihli Webb act'la biraz tahfif olundu.

Velhasıl bu gürlü bu patırtı, bir çok seneler sürüp gitti. Kâh trustlerin iyiliğinde, kâh fenalığa kararlar alındı. Ve iş bir türlü sağlam bir temele bağlanamadı.

Bizde de son endüstri çalışmaları beraber göze çarpan ve kımdatmağa başlayan trustlere karşı koyarken Amerikada trustlerin geçirdiği safhalar her halde iyi ve istifadeyi bir örnek olacaktır.

**

Lâstik - Deri kavgası

Geçen senedenberi lâstik ayak kabı yapımcıları ile deri ayakkabı yapımcıları arasında uzun bir rekabet ve münakaşa açılmıştır. Araya giren ticaret odası her iki tarafın dileklerini incelemiş fakat sonucuda bir tarafın lehine bir sözleşme imkânı olmuştur. Çünkü iki tarafın dilekleri de yerinde idi. Ve iki taraf endüstrisini de korumak lâzımdır. İşin sonunda dericiler ile lâstikçiler karşılıklı rekabete başladılar.

Bu sene deri ayakkabı yapımcıları kooperatif sosyetesini ketenden fakat altı kösele ayakkabılar yapmağa başlamıştır.

Bu ayakkabıların satışından kooperatif hiç bir kâr almamaktadır. Yalnız yapanlara maliyetin yüzde beşi kadar kâr verilmektedir. Bu iş için kooperatifin 30 - 35 üyesi çalışmaktadır. günde 250 - 300 çift keten ayakkabı yapılmaktadır.

BORSA

20 MAYIS PAZARTESİ

PARALAR

	Alış	Satış
Sterlin	613.—	617.—
Dolar	123.—	125.—
20 Fransız Frangı	167.—	169.—
20 Lîret	204.—	206.—
20 Belçika Frangı	80.—	81.—
20 Drahmi	23.—	24.—
20 İsviçre fr.	804.—	806.—
20 Leva	23.—	25.—
Florin	83.—	84.—
20 Çek Kuron	96.—	98.—
Avusturya şilin	22.—	24.—
Mark	43.—	45.—
Zloti	22.—	24.—
Prengo	23.—	25.—
20 Ley	15.—	16.—
20 Dinar	52.—	54.—
Yen	33.—	34.—
İsvç Kuron	31.—	32.—
Altın	932.—	933.—
Mecidiye	47,75	48,50
Banknot	229.—	231.—

ÇEKLER

	Kapanış
Fransız Frangı	12,03
İngiliz lirası	622,75
Dolar	0,79,42
Lîret	9,64,13
Belga	4,69,44
Drahmi	83,71,50
İsviçre Frangı	2,45
Leva	62,96,82
Florin	1,17,34
Çekoslovak kuronu	19,05,90
Avusturya	4,22,25
Pezeta	5,81,43
Mark	1,97,38
Zloti	4,21,—
Pengo	4,51,40
Ley	78,54,43
Dinar	34,96,33
Yen	2,78,30
Cernovets	10,98
İsvç kuronü	3,13,80

ESHAM

İş Bankası Mü.	90.—
" " N.	9,50
" " H	9,50
Anadolu % 60	24,50
" " 100 %	41,50
Şirketihayriye	15.—
Tramvay	30.—
Bomonti - Nektar	9,60
Terkos	16,25
Reji	2,35
Aslan Çimento	9,95
Merkez Bankası	58,25
Osmanlı Bankası	27,50
Telefon	13.—
İttihat deşirmencilik T.A.Ş.	9,50
Sark Değirmenleri	0,90
Sark merkez eczanesi	4,80

İSTIKRAZLAR

Türk Borcu I Kupon Kesik	28,67,50
" " II " "	26,90
" " III " "	27,35
Ergani	92.—
Sivas-Erzurum	95.—
İstikrazı dahilî	93.—

TAHVİLÂT

Rihtm	10,75
Anadolu I ve II	43,20
III	45.—
Anadolu mümessil	51,25

Sebze ve meyvalar

Sebze ve meyvaların İstanbul da pahalı oluşu ötedenberi bir çok haklı şikâyetlere yol açar. Bir kabızmal diyor ki:

" — Bütün kabahat perakendeci esnaftadır. Biz müstahsil den aldığımız maliyet fiyatından az bir farkla perakendeci olan diğer küçük esnafa satarız. Onlar istedikleri kadar zam yapar ve alabildiğine satarlar. Bütün mesele bunların kontrolunda dır.."

yor, bilmeden yanıyordu; fakat içinde bir şey, namusluluk insiyakı, ürpermişti. Julien bahçeye geldiği vakit kadıncağız işte bu kararsızlıklarla perişan oluyordu. Julien'in sesini duydu ve hemen hemen hiç arası geçmeden yanına oturduğunu gördü. On beş günden beri içine gerçi bir haz veren, fakat daha ziyade de şaşırta bu bahtiyarlıkla ruhu yine göklere erdi. Madame de Rênal bu işin pek acemisi idi. Bir iki dakika sonra kendi kendine "Demek ki burada bulunması bütün kabahatlerini unutmama yetiyor!" dedi. Korktu; elini işte o vakit çekmişti.

O vakte kadar hiç bilmediği ihtiraslı buselerle madame de Rênal'e, Julien'in başka bir kadın sevmesi ihtimalini unutturdu. Arası çok geçmedi, Julien'e büsbütün konuşur bir gence diye baktı. İçini buran acıyı, o şübheden doğma acıyı unutmus, hayalinden bile geçmiyen bir bahtiyarlığa kavuşmuş olmak madame de Rênal'in kalbi-

ne aşk ve çılgınca neşe taşkınlıkları verdi. O akşam, zenginleşen endüstri adamlarını bir türlü unutamayan Verrières belediye reisinden başka herkes işi, çok güzel bir akşam diye geçti. Julien artık ne o büyük makamlara erişme sevdasını düşünüyör, ne de o yapılmaması pek güç olan tasarıları ile zihnini yoruyordu. Ömründe ilk defa olarak kendini, güzelliğini büyümesine bırakmıştı. Karakterine pek yabancı olan belirsiz ve tatlı bir hulyaya kendini kaptırmış, kusursuz güzelliği ile hoşuna giden eli yavaş yavaş okşuyor, gecenin hafif rüzgârı ile sallanan ıhlamur yapıraklarının hışırtısını, Doubt deşirmeni köpeklerinin ta uzaklardan gelen havalmasını dalgın dinliyordu.

Fakat bu duyduğu heyecan aşk ihtirası değil, sadece bir zevkti. Odasına döndüğü vakit yine aklına, pek sevdiği kitabını okumaktan başka bir bahtiyarlık gelmedi; yirmi yaşında ki bir adamda ün düşüncesi, her

düşünceden üstündür. Ama arası çok geçmeden kitabı elinden bıraktı. Napoléon'un zaferlerini düşünme düşüne kendi zaferinde de yeni bir şey olduğunu farketti. İçinden: "Evet, dedi, ben bir savaş kazandım, fakat bundan istifade etmem, bu kibirli asilzadenin gururunu tam bir kaçır arasında ezmeğe lazım. Napoléon olsa işte böyle yapardı. Çocukları ile uğraşmadığını söyleyen! Gidip dostum Fouqué'yi göreceğim diye üç günlük bir izin istiyeyim. Razi olmasa; yine işimi bırakacağımı söyleyem, ama razi olur."

Madame de Rênal o gece kırılgan gözünü yummadı. Sanki o güne kadar hiç yaşamamıştı. Elini Julien'in ateşli buselerle öpmesi, bunu hissetmek bahtiyarlığı bir an zihninden çıkıyordu.

Birdenbire nikâhta verdiği söze hayırlık düşüncesi, bu tüyler ürpertici düşünce gözleri önünde belirdi. En aşağı sefahtin, bedensel aşk fikrine ka-

tabileceği bütün iğrençlik madame de Rênal'in hayaline üşüştü. Bu fikirler, Julien'i ve onu sevmek bahtiyarlığını düşündükçe gözleri önünde canlanan şefkatli ve tanrısal hulyayı kirlenmeğe çalışıyorlardı. Madame de Rênal geleceği pek karanlı görüyor, herkesin hor bakmasına değer bir kadın olmaktan korkuyordu.

Dayanılmaz halecanlar geçirdi, ruhu hiç bilmediği illere varmıştı. Daha dün, yepyeni bir bahtiyarlık tatmıştı; şimdi en acılı bir bahtsızlık kuyusuna batmış gibi idi. Böyle istrarlar hakkında hiç bir fikri yoktu, zihni bulandı. Kocasına gidip Julien'i sevmekten korktuğunu itiraf etmek fikri bir an aklına geldi. Bu da onun, Julien'in sözünü etmek olurdu. Çok şükür ki hemen hatırına, düğününden bir gün önce halasının verdiği öğüd geldi. İhtiyar hale, kocasının da ne olsa yine kadının (Arkası var) N. ATAÇ

KIRMIZI VE SİYAH STENDHAL

Jacobi'nin küfürler yağdırırken Julien, avucu içindeki eli ateşli buselerle kavıyordu. Bilmem o buseler cidden ateşli, ihtiraslı mıydı? her halde madame de Rênal onları öyle diye karşılıyordu. Halbuki kadıncağız, kendi kendine bile itiraf etmeden çıldırması sevdiği adamın, başka bir kadına gönüllü olduğunu daha o gün, o kötü gün, şübheye meydan bırakmaz bir şekilde öğrenmemiş miydi? O gün Julien evde değilken madame de Rênal içinde sonsuz bir bahtsızlık duymuştu ve bu kendisini hayal düşündürmüştü. İçinden: "Ne! demişti, ben seviyor muyum? benim gönlüme aşk mı girdi? Ben, evli bir kadın, bir erkeğe gönül vereyim?" Sonra yine düşünmüştü: "Ama ben, düşüncemi bir an bile Julien'den ayırmama yol ver-

miyen bu gamlı çılgınlığı şimdiye kadar kocam için hiç duymadım (1). O Julien, bana çok saygı gösteren bir çocukçağız; işte o kadar. Bu çılgınlık geçer gider. Benim o delikanlı için şu veya bu hissi beslememden kocama ne? Ben Julien ile birtakım fikir, hayal mevzularından bahsediyorum; M. de Rênal ise bu gibi sözlerden sikil.. O, hep işlerini düşünür. Demek ki Julien ile konuşmamdan o hiç bir şey kaybetmiş olmuyo."

O vakte kadar hiç duymadığı bir ihtirasla yolunu şaşırması olan bu saf ruhun temizliğine hiç bir mürailek lekesi karışmıyordu. Düşüncelerinde yanlı-

(1) Kocasını sevdiğini, yani ona karşı duyduğu hissin aşk olduğunu sanan madame de Rênal bununla: "Demek ki Julien'e aşık değilim" demek istiyor. N. A.

GÜZEL SAN'ATLAR

Biriki söz

Adsız San'atkârlar

Onların ceviz ağacından yontulmuş paletleri, tavus kuyruğundan veya samurdan çekilmiş fırçaları yoktur. Hollanda boyalarının Alman boyaların dan kaç saat sonra kararacağını düşünmezler bile, Davinci'nin resim hakkında yazdığı iki muazzam ciltlik kitabı okumamışlardır.

Onlar güneşin neresinden içeri gireceğini şaşırıp adsız kahvelerde doğarlar ve bitip zararlarında sürünürler. Sandal bedestanındaki müzayedeye yapılan satışlara iştirâk edemezler. Camları sinek tersi doludur ve çoğunun çerçevesi yoktur.

Kapalı çarşısı gezen, ve İstanbul'a kadar geldiğini en bâriz motiflerle Şikago'daki arkadaşlarına göstermek isteyen seyyahlara halisüddem Acem veya Türk minyatürü diye illüstrasyonun Noel nüshasından çıkarılmış renkli baskılar satılır. Alanların da satanların da iki üç adım ötede ayak değmemiş bir orman kadar taze yerli bir sanattan haberleri yoktur...

Her gün resim yapan sanatçıların mahallelerindeki kahvelere gidin, onları bulursunuz. Eğer bir lahza için kafanızı sinemaların ve romanların doldurduğu edebiyatı bol ve tatsız "canlı tabloları", atarsanız onları, o kahve resimlerini halk türkülerimiz kadar saf ve canayakın bulacaksınız...

Halk türkülerimizi yazanlar, besteleyenler gibi onlar da adsız ve iddiasızdır... O resimleri hatır için yaparlar. Bazan kahve sahibi onlara boya alır, bazan onu bu siktirandan bile kur taran, ondan yazılı boş duvarlarına zevk için resim yapmak isteyenler çıkar.

Ve bir kahvenin dört duvarı çeşit çeşit kompozisyonlarla dolar. Bu şekiller kahve sâkinlerinin candan tenkitlerine uğrar... Ve hepsi bu şekillerle senli benli olurlar...

Muayyen mevzuları vardır. Ya efeler kız oynatır, yahut hazreti İsmail hikâyesi beş on armonide tekrâr eder... Hepsinde el ile tutulacak bir hale gelen bir safiyet ve sadelik vardır. Yalnız bu safiyet çinilerimiz ve kilimlerimizdeki işçiliğe nisbeten çok çocuk kalmış, bilhassa çinilerimizin eriştiği kemal devrini hiç bulamamışlardır.

Fransa'da halk resmini, bu resimlerdeki kesif sadelliği alıp çok ileriye, tâ birinci sınıf sanat kârların sırasına kadar götüren Douvanier Rousseau kırkıdan sonra resme başlayan bir gümrükçüdür. Fransada resim sergilerini gezenler, Sezanne Picasso ve Hatisse kadar Rousseau'nun tesirini görebilirler...

Safiyet ve sadelik yeni resmin en doğru ve en güzel tarafıdır... Halk resimlerinde de safiyetten başka bir şey yoktur. Klasikler birer Allah olmağa yetenmişlerdir. Onlar bulutlar arasında oturan ilâhî mahluklardır... Yeni resim onları göklerden indireli epeyi oluyor. Yeni resim Tophane ve Edirnekâpı kahvelerini süsleyen halk resimleriyle bağdaş kurup senli benli konuşuyor.

Bedri Rahmi

Bedri Rahmi'nin halk resimleri tesiri altında yaptığı siyah beyaz: "Kız kaçırma,"

Bir izah ve Bir cevap

Eskinin güzelliği eskiliğindedir. Eski eserleri badana etmek çirkin ve münasebetsiz bir şeydir. Geçenlerde bu sütunlarda bundan şikâyetlerde bulduk. Meselâ Beyazıt caminin duvarlarının badana edildiğini, İzmirde Efes'teki su kemerlerinin kirece bulandığını yazdık ve Anadolu muhabirimiz Hamdi Üstel'den aldığımız bir mektubu da aynen koyduk. Beyazıt camii için evkaftan, Efes'teki su kemerleri için de Kuşadası kaymakamından tävzihler aldık. Evkafın izahını geçenlerde neşrettik. Bugün de Kuşadası kaymakamının acımlamasını koyuyoruz:

"7 - 5-935 günlemeçli ve 15-3318 sayılı gazetenizin doku zuncu yüzünün birinci dizisinin (EFEZ) başlıklı ve E. Hamdi Üstel imzalı yazınız baştan başa yanlış bilgi ile doludur:

1 — Selçuk köyünün başlangıcında kireçle badana edildiği yazılı su kemerleri Efezlilerin değil (Selçukluların baştan baştan badana edilmiş) kemerlerdir. Romanlardan kalma kemerlerdir.

2 — Bu su kemerleri Atatürk'ün Selçuk onurlandırdıkları geçen yıl kireçle badana edilmiş değildir. Kurtuluşun çok önce değişen yerli Rumların bu su kemerleri arasına yaptıkları kurağlardan kalmış kireçlenmiş kemerlerdir. İşte bu kemerler arasında eskiden yapıp yıkılmış çatı eserleri ve Rumların kurağlarının tesiriyle kaşkaş duruma geldiğinden zamanımızda demir ile tutturulan bu kemerlerin bugünkü sağlamlaştırılmış vaziyetini görmeyen muharrir şaşmamak imkânsızdır. Nitekim bu yazıyı yazan bu kemerlerin beş on adım ilerisindeki aynı su kemerleri arasında duvarları kâmil kireçle gene Rumlardan kalma sapaşaklam iki ev ve dört beş dükkânı her halde görmemiş olacak, ancak her nedense yanlış bilgilerle Selçuktan ayrılmayı kendisine daha uygun bulmuş olacak ki, bunları da yerinden geçirmek ve yanındaki bu kemerleri de neden kireçli olduğuna ve kaldığı tarihiyle anlamak zahmetine katlanmamış!

3 — Selçukun kurtuluşundan önceki durumu ile bugünkü durumu arasında yol, bayındırlık, temizlik işçimenliği bakımından mukayese bile yapmak imkânsızdır. 30 ev olarak yıkık ve yank bir halde kurtuluşun sonra elimize geçen Selçuk bugün bu yazıyı yazanın da pek iyi gördüğü gibi plânlanmış, İzmir il-baylığının 650 evli en temiz bir örnek köyü haline gelmiştir.

4 — Beş on yıl önce Efez öntüklerine, iki tarafındaki batakliktan, yolsuzluktan ve otlardan gidilemez ve girilemezken bugün tertemiz bir şose ile öntüklere gidildiğini herkes gibi bu yazıyı yazan da her halde görmüş ve o yoldan geçmiş olacaktır.

5 — Efez öntüklerindeki otlar ve dikenler her yıl köyce iki defa (bütçesi içindeki tahsisatla) baştan başa temizlettiril-mekte ve onarılmaktadır. Bunu da yazıyı yazanın öğrenmesi ve görmesi gerekti.

6 — Hakikata hiçbir yönden

AKADEMİDE

Güzel Sanatlar Akademisi bu sene geniş bir surette yenilemeğe ve güzelleşmeğe çalışıyor. Her şubesinde bir değişiklik ve ileri kılmadanış var.

On beş gündüberi resim ve mimari şubelerinin diploma kon-kurlarına devam ediliyor. Resim şubelerinin eskis kon-kurları bitmiş, tablo kon-kuruna başlanacaktır. Bu tablo kon-kuru diploma alacakların son kon-kurudur. Eskilerde muvaffak olanlar tablo kon-kurlarına girerler. Eskis kon-kuruna giren altı talebeden hepsi kazanmışlar, tablo yapmaya başlayacaklardır.

Her sene akademide kon-kur neticelerinden alınan talebe işleri bir sergi halinde teşhir edilir. Bu sene akademide talebe sergisine fazla bir ehemmiyet verilecek ve mimari kısma ilâ-e edilecek olan şehircilik semineri ile çalışma işi genişletilecektir.

Akademinin bir kütüphanesi vardır. Bu sene bu kütüphane zenginleşiyor. Son günlerde Kültür Bakanlığı akademide 3 bin lira yollamış. Bu para ile ek-sik olan teknik ve san'at kitap-ları alınacak. Bugün akademide 4500 liralık bir kütüphane yapılmıştır. Bundan sonra da alınacak olan kitaplarla akademi kütüphanesi san'at ve mimari eserleri noktasından memleketimizin en zengin kütüphanesi olacaktır.

uygun olmıyan gazetenizdeki bu yazının gene aynı dizide mat-buat kanununun mahsus mad-desine tevfikan bu açılmamanın yazılmasını dilerim. 10-5-935 Kuşadası kaymakamı D. ARGUN

Cevap

Beyazıt caminin duvarları, orada bir kahvecinin işgüzarlığı olarak badana edildiğini evkafın izahından öğrendik. Efes'teki su kemerlerinin de yerli Rum-lar tarafından kireçlendiğini Kuşadası kaymakamının mek-tubundan anlıyoruz. Beyazıtta-ki badana edilen duvarlar henüz daha kireç kurumadan yıkattırıl-mış ve kahveci evkaf müdürlüğü tarafından tevbih edilmiş.

Güzel, Biz de zaten doğruluğuna emin olduğumuz ve tees-sif ettiğimiz bu kireçleme keyfi-yetini ayıplamıştık.

Aynı fikri tekrarlarız. Eski eserlerin güzelliği eskiliğindedir.

Akademide muallimler meclisi tarafından yeni bir ders ve teşkilât talimatnamesi hazırlanmış, gözden geçirilmiştir. Bugünlerde bu talimatname kültür bakanlığına gönderilmek üzere.

Akademi mimari şubesi mu-kavemet, Fizik, kimya lâbora-tuarları asistanlığına mühendis Ekrem seçilmiş ve kül-tür bakanlığına yazılmıştır.

İLÂN

1 — Mimari şubesi diploma kon-kuru 1 Şubat'ta verilecek ve 15 Haziranda teslim edilecektir.

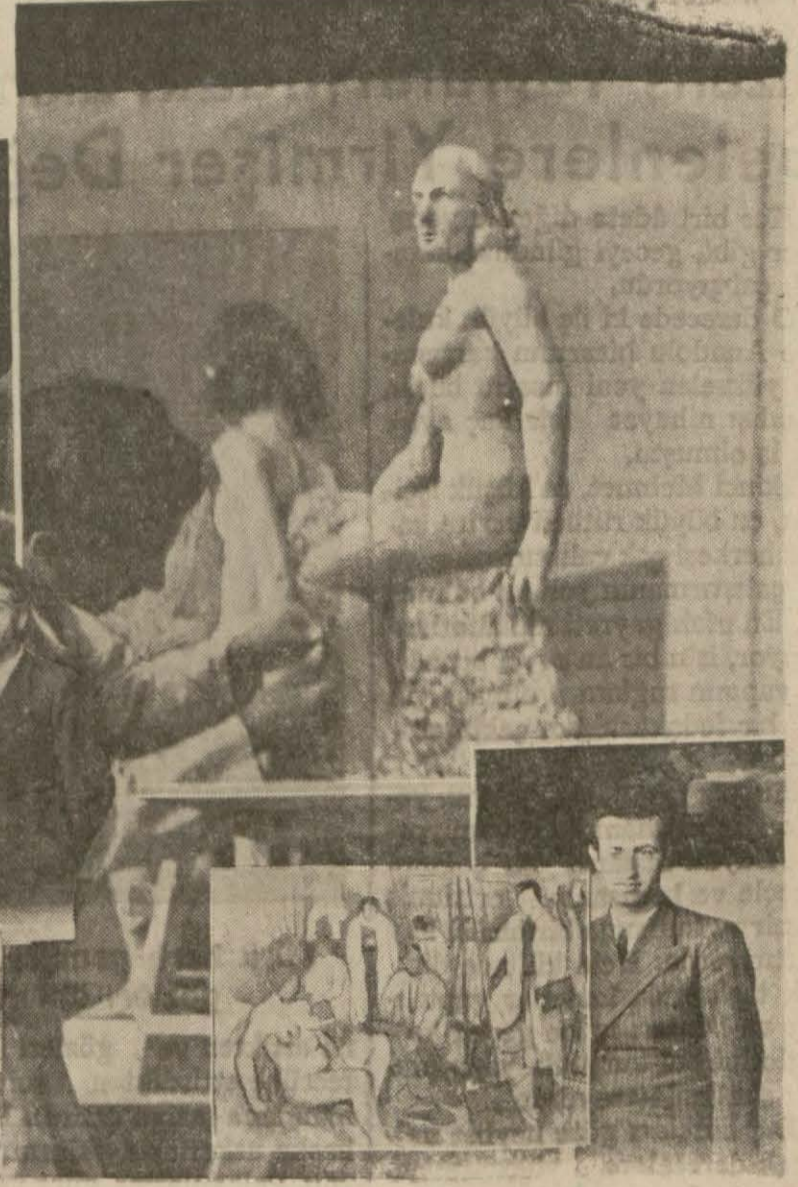
2 — 30 Mayıs Perşembe akşamı tedrisata nihayet verilecek 8 Haziran Cumartesi günü im-tihanlara başlanacaktır. 7 Temmuz Pazar günü bitecektir.

3 — Sergi 13 Temmuz Cumartesi günü açılacak ve 23 Temmuz salı günü kapanacaktır.

EFES Harabelerinde Bir gezinti

Arkeoloji kaynağı olan İzmir ve çevriminde bununla yakından alakadar olmak ve halkta arkeolojiye karşı sevgi uyandırmak için İzmirde İlbay General Kâzım Dirğin başkanlığında bir "Asari atika muhipleri cemiyeti", vardır. Bu cemiyet yıllardanberi çalışmaktadır. Bunun üyeleri içinde İzmirin tanınmış bilginleri ve ecnebilere de vardır. Bu cemiyet şimdiye kadar topladığı gelire, İzmir çevrimindeki asari atikaya ait çıkmış ne kadar eserler varsa bunları dilimize çevirtmiştir. Bu suretle kütüphanesini kurduktan sonra, bu yıl da gezintilerle daha sıkı bir surette öntüklerle temasa getirmek yoluna girmiştir. Bunun için bu yıl, öntüklerin bulunduğu yerlere tren ve otomobil gezintileri tertip etmiştir.

Geçenlerde Efes harabelerine bir gezinti yapıldı. Otomobillerle Efes harabelerine gidildi. İlkönce Vediyüs jimnazı, Stadyum, büyük tiyatro, Arkadyanın mermer caddesi, Agora, kütüphane, en sonra Setopis mabedi gezildi. Gezintiye Efes müzesi müdürü Vehbi, Kültür mecmuası yazarlarından Asım Kültür de iştirak ettiler. Asım Kültür, buraların 2500 sene evvelki hayatı hakkında uzun uzun izahatta bulundu. Heyet akşam üstü tekrar İzmirde döndü.

TIYATRO

Halkevinin tiyatro mektebinde çalışan kabiliyetli gençlerden bugün "Niyazi", yi size takdim ediyoruz. Aşağıdaki resim, Alayköşkünde geçen perşembe günü verdikleri temsilde en mühim rolü alan Niyazinin resmidir. Mektebin değerli hocası Seniha Bedrinin Körnerden tercüme ettiği "Mürebbiye", piyesinde baş rol olan mürebbiye rolünü işte bu Niyazi adlı genç oynamış. "Mürebbiye", kendisi ile alay edilen bir kadındır. Niyazi, yukarıki resimde beyaz saçlı mürebbiye rolünde dua ederken görülüyor. Niyazi gerek bunu, gerekse Akagündüzün "Beyaz kahraman", ında rolünü harikulâde güzel oynamış bir artisttir.

Bizde şimdiye kadar gazelerde kocaman kocaman resimleri çıkmış, her gün büyük afişlerde isimleri görülmüş san'atkârlarla mülâkat yapıldı. Vasi Rıza sabah kahvaltısında ne yer? Hâzım ne marka traş bıçağı kullanır, Bedia Muvahhit hangi rengi sever?

Artık bilinmedik tarafları kalmyan tiyatrosunun bu eski yolcularından başka bir takım yeni yeni istidatların muvaffakiyetleri vardır. Onları tanımak zahmetinde bulunmak lâzımdır.

İşte bugün size tanıtılmak istediğimiz bu genç san'atkâr onlardan biridir. Şehir tiyatrosunda aldığı rolleri öteki arkadaşlarımızın arasında çok büyük bir üstünlükle oynayan M. Kemal bu gençin hocasıdır.

Niyazi 29 - 30 yaşlarında bir gençtir. Kendisini tersilden sonra şöyle ayak üstü biraz konuşurduk. Maksadımız yeni neslin tiyatrodaki yapmak istediği işleri anlamaktır. Ona bazı sualler sorduk ve cevaplar aldık. Sorduğumuz suallerle, aldığımız cevapları aynen yazıyoruz:

— Tiyatroyu seviyor musunuz? Yoksa geçici bir hevessiniz mi kapıldınız?

— Tiyatroya sevgim, ilk zamanlar korku ile karışık bir hevessiz, bugün için bir ideal.

— Mektebi takip edince ve dersler ilerledikçe bu işi başara-bileceğinize inanç getirdiniz mi?

— Mektepleşen tiyatro. Mektep, başarmak için ilerlemek yoludur. Ben de bu yolun inanan bir yolcusuyum.

— Tiyatroda ne olmak istiyorsunuz?.. Şimdiye kadar bu san'at hakkında ne fikirler edindiniz? Ve sahne üstünde neler duyduunuz?

— Tiyatroda neler olmak istenmez! Fazlasını istememek biraz sadillik olur ama ben, sahnede ayakta duracak bir aktör olayım diyorum.. Dışından bakıp da kolaydır diyenleri daima aldatan bu iki yüzlü san'atın iç yüzü bir âlem.. Bu âlemin içinde ben bugün öyle bir hiçim ki, onun hakkında fikir yürütmeği — hele böyle birkaç sözle — mevsimsiz buluyorum. Mu hakkak bir şey söylemem lâzımsa: Tiyatro zamanla güçlüğü gösteren bir san'attır. Sahne üstünde hep heyecan duyduğum. Bu heyecan başlangıç-

FATİH?

İstanbul'u nasıl aldı?

"TAN" m tefrikası : 29.

Yazan: Nizameddin NAZIF

Bizans Tarlalarındaki Ekinleri Çiğnemedен Gelenlere Yirmişer Değnek Vuracaksın!

Her biri âdeta diğerle yarış eder gibi, geceyi gündüze katarak çalışıyordu.

O derecede ki üç büyük kulesile Anadolu hisarının karşısında yükselen yeni hisarın bütün yapıları nihayet bir kaç aylık bir iş olmuştu.

İkinci Mehmet, en küçük işçiden, en büyük rütbeli vezire kadar herkesi çok çalıştırmamın ve iyi çalıştırmamın yolunu bulmuştu. En ufak gayretli mükâfatlandırıyor, işin bir ân evvel bitmesi ve yapının sağlam olması için hiç bir fedakârlıktan çekinmiyordu.

Hiç bir işin baştan sava yapılmamasına tahammül edemiyordu. Büyük taşların bir çoğunu kireçle ve horasanla eritilmiş demir ve kurşunla birbirine kaynatıyordu. Hele kilit ve dirsek taşlarında kenetler yaptırıyor ve bunları iç içe geçen kenetlerini bol kurşunla yapıştırmak sağlamaştırıyordu.

Dış burçları göze heybet verecek derecelere yükseltmeyi doğru bulmuştu. İç burçları, siperleri, surları hep, göze korku vermeyi düşünerek yaptırmıştı. Biliyordu ki bu hisar ne bir muhasaraya göğüs gerecek, ne de her hangi bir hücum karşısında bir dayanma noktası olacaktır: Burasını ne Bizans, ne Venedik, ne de her hangi hristiyan kuvvetle çarpışmak için yapıyor - du. Bu hisarın bu kadar kuvvetli yapıldığında, yapının yalnız bir sembolize etmek.

Yapı bittiği zaman surun en kalın yeri on iki zira ve yüksekliği kırk sekiz zira idi (1). Müverrih Kiritovolos Rumeli hisarındaki duygusunu şöyle anlatıyor:

"Büyükülüğünün derecesini anlatmak için diyebilirim ki, bunu ilk görenler bir hisar değil, müstahkem bir küçük şehir sanırlar. Kale üç köşelidir. Bu müsellesin en büyük zaviyesini tepede yerleşmiş surlar yaparlar. Burada sağlam ve büyük bir burç kurulmuştur. Görülen boğaz ve diğer burçlara tepeden bir şahin gibi bakar. Hükmüdarın bu kaleyi bu şekilde yaptırmaktan maksadı sahilin mümkün olduğu kadar geniş bir kısmını surların içine almak ve kuracağı mançmıklarla mümkün olduğu kadar geniş bir sahada gemilerin geçişine istediği gibi mâni olmaktır. Bu hisar düşman gemilerinin kendisine yaklaşmasına kat'iyen müsait olmadığı gibi sahil burçları kaçmak isteyen gemilere de kolaylıkla hükmedebilecek bir vaziyette yapılmıştır."

Bugün hafif ve tatlı bir meyil ile başlayıp dikleşen yokuşun üstüne çıkanlar boğazı tıpkı bir Dara gibi seyredebilirler. Zira Asyadaki ordusunu boğazın bu en dar yerinden Avrupaya geçirirken İmparatoru birinci Dara muhteşem tahtını bu tepeye kurmuş ve karınca gibi kaynaşan o ordunun, kurduğu köprüünün üstünden geçişini buradan seyretmiştir.

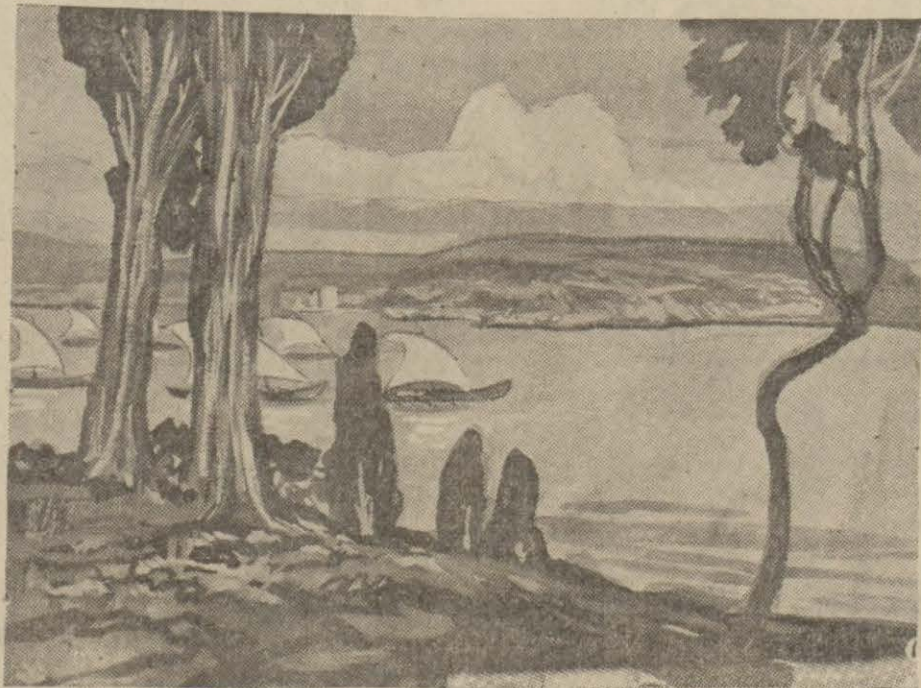
Kale biter bitmez, ikinci Mehmet, içine konulacak mançmıkları da ancak birer birer muayene ettikten ve gözleri önünde tecrübe ettirdikten sonra kumandanı teslim ettirdi. Bundan başka askerlerin oklarını, yaylarını, kalkanlarını, gürz ve toplarını değiştirtti, hepsine yenilerini verdi.

Mancmıkların yerlerini birer birer kendisi tayin etti. Ve yapılan tecrübeler göstermişti ki:

1 — Sağ taraftakiler solu gayet iyi vurabilirler.

2 — Kalenin denize en uzak noktasından atılacak olan taşlar ise denizin ortasına kadar ulaşabilirler...

3 — Ve eğer taşlar sektirme tarzı ile atılacak olurlarsa karşı kıyıya kadar kolaylıkla ulaşabilirler.

"Türk harb gemileri ile Türk nakliyecileri Bizanslıların gözleri önünden süzülüp geçiyorlardı.."

— Askerleriniz Trakyadaki Rum tarlalarını mahvetmekte - dirler. Süvarileriniz atlarına ekinlerimizi çiğnetmekten vaz - geçmelidirler. Biz zannediyoruz ki, Edirne ile aramızda dostluk devam etmektedir.

İkinci Mehmet buna birdenbire cevap vermedi. Evvelâ kaym - pederi Zağnos paşayı çağırttı ve onun, çadıra girip hürmetle baş eğdiğini gördüğü anda sefere döndü:

— Vereceğim emirleri dinleyiniz. İmparatorunuza bunu söyle - diğim kelimeleri kullanarak bildirmenizi istiyorum.

Tabii sefir, sevinçli bir netice elde edeceğini tahmin ederek kulak kabartmıştı. Fakat o anda yüzü buruştu, zira genç hü - kümdar vezirine aynen şu emri vermişti:

— Trakya'dan geçerek Edir - neye gidecek olan bütün atlı - larımıza Rum tarlalarını çiğ - nelerini irade ettiğimi bildire - ceksiniz. Ve Edirnedeki gelen her atlıya soracaksınız. Gelir - ken tarlaları çiğneyerek mi gel - di, yoksa doğru yoldan mı? Ve çiğneyerek gelmemiş olanlara derhal yirmişer değnek vurdura caksınız.

Ve sefir süklüm püklüm çadır - ından çıktığı zaman kahkaha - larla gülmeye başlamıştı. Zira bu sözlerle adamlarını kötü bir harekete teşvik etmeyi değil, Bizanslı sefere, bu gidip gelme - lerle canının sıkıldığını anlat - mak istemişti.

(Arkası var)

(1) Kiritovolos

Hisarın bitmesi, Bizansın he - yecanını bir kat daha artırmış - tı. İmparator, gönderdiği rica - cılardan henüz hiç bir müsbit haber alamadığı için işi gene diplomatlığa dökmüştü. Bir se - fir daha gönderdi, ve bu sefirle Türk İmparatoruna şu sözleri söyledi:

Gedikpaşada Jandarma Dikim Evi Müdürlüğünden:

Açılacak dikim evimizde motörle çalışan muhtelif dikiş makinelerinde ve el işlerinde vesair hizmetlerde çalıştırılmak üzere kadın, erkek işçi kaydına Mayıs sonunadek her sabah dokuzdan on bire kadar devam edilecektir. İsteklilerin fotoğraflı ve tasdikli hüsnü hal kâğıdı ve resmî sıhhat raporu ile dikim evimize gelmeleri.

(2782)

İstanbul Deniz Ticaret Müdürlüğünden:

11 Mayıs 926 T. ve 3589 numaralı kararname ile mer'iyette bulunan sefaini ticariye zabitan ve mürettebatı kıyafet talimatnamesinin yerine kaim olmak üzere 17-4-935 T. ve 2/2346 No. lu kararname ile tadilen mer'iyet mevkiine konulan Denizcilere mahsus kıyafet talimatnamesinin matbu nüshaları lâzımgelen makamat ile deniz müesseselerine dağıtılmıştır. Bu talimatname hükümlerine aykırı hareket edenlerle salâhiyetleri olmadığı halde bu talimatnamede yazılı resmî üniformayı giyenlerin Türk ceza kanununun 526 ve 253 üncü maddeleri hükmüne tevfi kanun tecziyeleri cihetine gidileceği alâkadarlarca malûm olmak üzere ilân olunur.

(2749)

YUNLAR.

B R I Ç

Yeni başlayanlar için: 29

Tutmak ölçüsü

Arkadaş başlangıç deklâras - yonu olarak bir renkten bir löve söylerse:

Dün anlattığımız kıymetlere göre eldeki lövelerin üçten fazla beher bir veya yarım lövesi için o rengi bir defa tutmak lâzımdır.

Meselâ arkadaşınız bir renkten bir löve deklâre etmişse, sizin de elinizde üç buçuk dört löve varsa o rengi ikiye; dört buçuk beş löve varsa üçe; beş buçuk altı löve varsa dörde; altı buçuk yedi löve varsa beşe çıkarmalısınız. Bununla beraber eğer yalnız üç buçuk lövelik bir kıymet varsa ikiye çıkmak veya ikinci turu beklemek oyununun hissine kalmış bir şeydir. Buna mukabil, eğer sizden evvelki oyuncu pas demişse ve arttırmağı da kesmek istemiyorsanız iki buçuk löve ile de arkadaşınızın rengini ikiye çıkarabilirsiniz.

Kontrakt bricte, elinizde altı lövelik bir kıymet bulunsada, eğer iki onör lövesi yoksa, arkadaşınızı yanlış olarak şlem deklârasyonuna sürüklememek için, üç löveden fazlaya çıkmamalısınız.

Arkadaş başlangıç deklâras - yonu olarak bir renkten iki löve birden söylerse:

Böyle bir deklârasyon üç onör lövesi ve yedi lövelik bir kıymet gösterir. Bu deklârasyon, normalden daha kuvvetli bir koz bulunduğunu göstermektedir, bunu tutmak için, bir löveyi tutmak hususunda lâzımgeldiği kadar koz kuvveti bulunmalıdır. Eğer kozdan bu kuvvet varsa iki muhtemel lövelik deklârasyonu üçe çıkarılabilir.

Kıymetli bir renkten üç löve birden yapılan başlangıç deklârasyonunu tutmak için:

Asgari koz kuvvetine ihtiyaç yoktur, çünkü bu deklârasyon arkadaşınızda kozun çok kuvvetli olduğunu gösterir. Böyle bir deklârasyonu bir tek löve ile: Meselâ bir as, yahut bir rua, bir dam, yahut iki rua, yahut iki dam, vale, yahut ta üç koz ve bir renkten tek bir kâğıt veya dört koz ve bir renkten yalnız iki kâğıt gibi kesmeğe müsait ellerle tutmalıdır.

Kıymetsiz bir renkten dört löve birden yapılan başlangıç deklârasyonu on lövelik bir kıymet gösterdiğinden, böyle bir deklârasyonu tek bir löve ile beşe çıkarmalıdır.

Bilenler için

♥ 8 7 6		♥ 9 4 3
♦ 5 4 2		♦ 10 8 8
♣ D V 10 7 4		♣ R 5 3
♠ 0 3		♠ R V 5 4
♥ A D V 5 2	N	♥ 9 4 3
♦ 9 7	O	♦ 10 8 8
♣ 9 8 2	E	♣ R 5 3
♠ 10 6 2	S	♠ R V 5 4
♥ R 10		
♦ A D V 3		
♣ A 6		
♠ A 9 8 2		

Kâğıdı (S) vermiştir. (S) iki sanzatu, (N) üç sanzatu söylemiştir.

(O) oyuna kör damını oynamakla başlamıştır.

(S) in ancak sekiz löve yapması muhakkaktır. Eğer işe sağlam uzun karosunu yapmaktan başlarsa, sonra hasımlar, treflin ikinci lövesini yaptırma - zlar. Binaenaleyh (S) iki trefl yapabilmek için hasımlara sağlamlaştırmak istediği rengin trefl olduğunu zannettir - melidir. Böyle aldatmak için de evvelâ trefl asını, sonra ufağını oynamalıdır. Kendisinde rua iki

Sevişmeler Evlenmeler

Sinema Artistine Aşık Bir Kadını!

Sinema, spor, dans ve plâj... Yeni devrin mühim ihtilâf mevzuları bunlardır. Geçen gün bir okuyucumuz karısının maça düşkünlüğünden şikâyet ediyor. Onun ayrılmayı bile göze alarak, bütün ısrarlarına rağmen maçlara devam ettiğini yazıyordu. Bir diğer okuyucumuz da nişanlısının bir yıldız adeta âşık olduğunu yazmaktadır.

Firuzgağa oturan bu genç diyor ki:

"... Aramızda pek derin bir aşk olduğunu iddia ederim. Fakat mektep sıralarında başlayan bir yakınlık var. Bu yakınlığa güvenerek pek beğendiğim bu kıza evlenmeyi teklif ettim. Kabul etti. Hatta annesine, babasına da kendisi söyledi. Beni evlerine davet ederek onlara tanıttı. Nişanlandık. Eugün dokuz ay oluyor.

Gelecek sene içinde evlenmemiz kararlaştırıldı. Kendisini tanıyalı iki sene oluyor. Bu iki sene içinde onun sinema düşkünlüğünü, delice sinemayı sevdiğini biliyordum. Fakat son zamanlarda onun bu sevgisi sinemada tek bir adama çevrildi Povel isminde bir sinema yıldızına.

Doğrusunu isterseniz filmde ve perdede görülen bir adam insana rakip olmamak lâzımgelir. Fakat itidallimi muhafaza edemiyorum. O derece meftun görünüyor ki, adeta kaçacak, on gidecek sanıyorum. Gözlerinden, giyinişinden tutunuz da, her hareketine kadar her şeyini beğeniyor ve anılabileceğini açıklan açığa söylemekten çekinmiyor. Bu vaziyet karşısında kendisiyle evlenirsem mes'ut olabilir miyim?"

Sinema delisi kızlar içinde böyle bir artiste gönül vermiş gibi hayranlık gösterenler pek çoğaldı. Fakat bu delilik pek az zamanda bir aile saadetine engel olacak kuvvettedir. Çoğu gelip geçici bir heves, bir züppeliktir. Yeni nesil içinde öyleleri var ki, daha yakında, sahnelerimizde, stadyonlarımızda gördükleri gençlere aynı hayranlığı gösteriyorlar. Bu daha tehlikeli değil mi? Bununla beraber, bu hayranlığın çok defa bir kibrit alevi kadar ömrü ola - cağmndan şüphe etmeyiniz. Gelecek seneye kadar onun böyle birkaç sevdiği hayal olacak ve evlenince hepsini unutacaktır.

Çilesi Bitmemiş Çileli imzasile bize mektup yazan genç, dostlarından birinin karısıyla sevişmiş, evvelâ onun haline acıyarak gizli gizli yardım etmiş, sonra onu kaçırmak, daha doğrusu onunla beraber kaçarak evlenmişler...

Fakat şimdi ikisinde de vicdan azabı baş göstermiş. "Biribirimizi delice seviyoruz da..." diyor. Yalnız bu vicdan azabı ikisi için de bir ateş gibi her an içlerini yakıyor:

"... O, eski arkadaşımın ismi

yanlı olan ve arkadaşında dört sağlam kör bulunduğunu da bilmiyen (E), moda el tutacak kâğıt bulunm lüğünü görenek ikinci trefli almayabilir. Prensi: Sanzatudada, taahhüdü yapan, morda bir defa sağlamlaştıktan sonra tutacak el olmadığı için yapılması imkânsız uzun bir renk varsa, taahhüdünü yapmak bir löveye bağlı kalıyorsa, başka uzun bir rengini yapmaktansa derhal o renkten başlamalı ve tecrübe etmelidir. Belki hasımları adatabilir.

anıldıkları gözleri yaşıyor ve onun da ekmeğini yedim diyecek ağlıyor. Benden de vazgeçmiyor. Düşünüyorum: Ben bir evi yıkmaktan suçlu bir cani miyim, bir katil miyim? Bu den kalp hastalığına tutuldum. Eğer böyle devam edecek olursa, hayatım tehlikededir. Karımı da çok seviyorum. O da beni çok seviyor ve sevdiği de birçok tecrübelerle bellidir. İşte böyle ortada bir şey yok iken vicdanımın beni her zaman, her saat, her dakika tekdîr edışı bana dört pençesile yapışmış bir canavar gibi musallat olmuş beni harap ediyor. Bundan nasıl kurtulayım. Sırrımı başkalarına söyleyemiyorum ve için, için ağlıyorum. Birkaç gazeteye yazdığım halde bana cevap veren olmadı. Size baş vuruyorum."

Çileli gencin bir arkadaşına ihanet edışı fena. Fakat bunu yalnız yapmamış, kendisine bugünkü karısı da ortak olmuştur. Kadının eski kocasının fena, adı bir adam olduğu da ilâve ediliyor. Bu adam acaba bugün ne haldedir? Karısından ayrılmamasına karşı muztarip değilse, olan olmuş. Zaten kendisine ihanet eden bir kadını sevmekte devam etmesini pek akıl kabul etmez. Belki bir his meselesi vardır. Fakat acaba kadının eski kocasına gitmesi düşünüle - se bile onun bu vaziyeti kabul edeceğinden emin misiniz? Hayır, hem zannetmiyoruz. O halde sizin kuruntunuz beyhudedir.

Yasını yazmayalım, fakat çocuk denince bir yaşta olduğunu haber verebileceğimiz Ayten, kendisiyle çocuk oyunları oynayan babasının arkadaşlarından birini sevmeye başlamış:

"Bilseniz, diyor. Onu da babam gibi seviyorum, sandım. Fakat gün geçtikçe böyle olmadığını anlıyorum. Ne yapabilirim?.. Benden yirmi beş yaş büyük..."

Bazı romanlarda ve pek nadir hakiki hayat sahnelerinde böyle garip aşklar görülmüştür. Fakat bunların çoğu büyük bir fedakârlıkm mukabelesi mahiyetindedir. Ayten'in aşkında böyle bir şey göremiyoruz. Önunki bir heves ve bir alışkanlıktan başka bir şey olmasa rektir. Zaman, bir gün karşısındaki sevdiği adamın oğlunu, yahut başka bir genci çıkarınca bu abes sevgiye kolaylıkla nihayet verecek.

Ortaköyde Taş Merdivende X numarada Agâh imzasile aldığımız mektuptan aynen:

"Onunla yedi ay evvel tanıştım. Ve seviştim. Gün geçtikçe bu sevgimiz hararetli bir aşk haline girdi. Şimdi biribirimizi çilginca seviyoruz. Vaziyet; onun beni daha fazla sevdiğini gösteriyor. Fakat bu yedi aylık müşterek hayatımızda geçen hasbîhallerden onun benden evvel de birkaç kişi ile alâka peyda etmiş olduğunu anlıyorum. Bu hal; yani onun mazisi kalbimde bir kurt gibi hissiyatımı tırmalıyor, kemiriyor."

Çok daha karanlık mazilerin bile hal üzerinde zararlı olmadığı tecrübe edilmiştir. Evvelce birkaç kişi ile tanışmış, flört yapmış olanlar değil, hatta bir kişi ile senelerce deli gibi sevişmiş olanlar bile sonra bir başkasının en sadık karısı olabiliyor. Bunun emsali saymakla tükenmez. Bugün seviştinizden, sevdiğinizden emirseniz; düşünmeyiniz.

S P O R

Avrupada Spor

Ispanyada Turnada bulunan İngiliz Sunderland takımı perşembe günü Madritte bir muhteşim takımla maç yapmıştır. İngilizler büyük bir bilgi gösterdikleri halde ancak güçlükle 2 — 1 galip gelmişlerdir.

* İspanya futbolünden bahseden Almanca Der Kicker mecmuası: "İspanyada oynanan futbol Cenubi Amerika ve İtalya futbolüdür. Seri oynuyorlar, fazla şut çekiyorlar, W sisteminde mülhem bir müdafaa tarzı tatbik ediyorlar. Fakat W sisteminde benzer oyunlar İspanyolara yakışmıyor,, diyor.

* İngiltere millî takımı ile Holanda millî takımı arasında yapılan maçı 0 — 1 İngiltere kazanmıştır.

liğin bütün teferruatı, yani yüzme, kürek ve yoting'in bütün kısmı ve vasıtalarla yapılmasına, memlekette yayılmasına çalışacaktır.

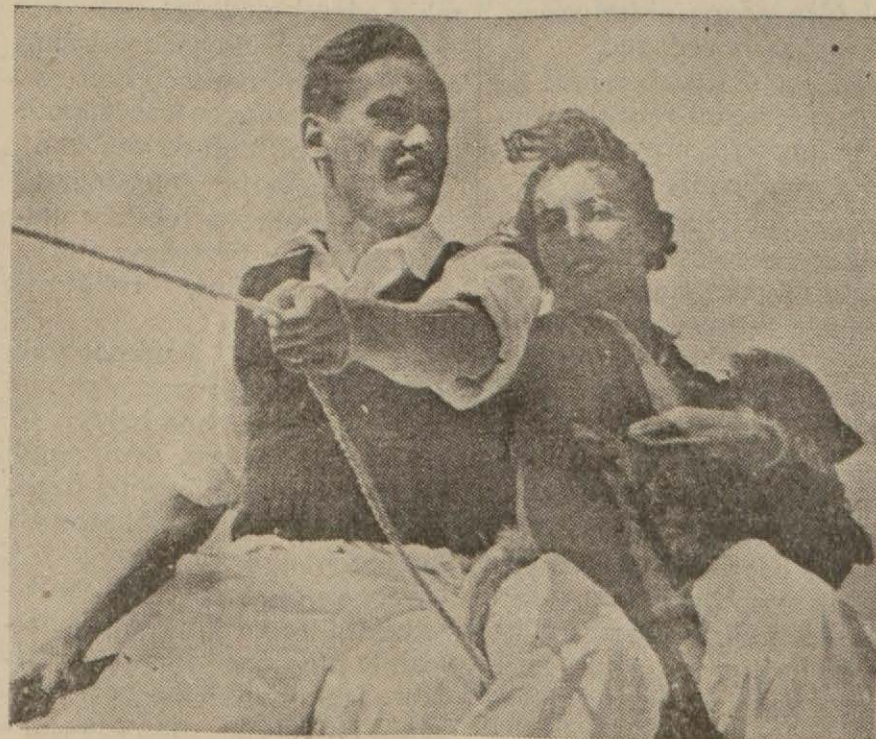
Deniz Kulübü, şimdilik Modadaki İngilizlerin Yat Kulübü binasını kiralamış ve burasını yeni bir şekilde döşetmeğe başlamıştır. Moda Yat Kulübü üyeleri, denizciliği tam manasıyla tatbik edecek olan yeni (Deniz Kulübü) ne üye yazılarak aynı maksat etrafında birleşik bir kuvvet olmağı muvafık görmüşlerdir.

(Deniz Kulübü) Modadaki binanın üst kısmını mükemmel bir tarafa haline getirmek üzere. Diğer taraftan memleketimizde bulunan ecnebi bir bahçe mütehasısına lokalin önündeki yeri güzel bir bahçe şekline sokmak işi verilmiştir.

Kulüp, denizciliğin her üç koluna büyük önem vermektedir. Bunları muntazam bir program içinde yavaş yavaş genişletmek üzere şimdilik, üyeleri için, Türkiyede şimdiye kadar görülmemiş şekilde hususî bir deniz banyosu yaptırmaktadır. Bundan başka şimdiden her birinden ikişer tane olmak üzere üç boy üzerinden yola'lar tedarik edilmiştir. Motörlü, yelkenli vasıtalar aranılmakta ve en munasipleri üyelerin istifadeleri için kulübe mal edilmektedir.

Öğrendiğimize göre, Deniz Kulübü, yavaş yavaş teşkilâtını ve vasıtalarını tamamlamak üzere, belki ileride, teşekkül edecek bir şirketin yardımıyla de Fenerbahçe ile Moda arasında bir yer alacak ve burada plâj, rıhtım, otel, kulüp binası, park ve diğer tesisatla, Avrupada eşlerine tesadüf edilen kulüpler gibi modern bir deniz kulübü haline gelecektir.

İlk defa Türkiyemizde böyle tam bir deniz kulübü meydana getirmeye teşebbüs edenleri tebrik eder, bu güzel sporun en modern tarzlarında yapılması ve yayılması hususunda muvaffak olmalarını dileriz.

Avrupa deniz kulüplerinden birinin Yoting kısmından bir çift

A'manyada modern bir deniz kulübünün park ve lokanta kısmı

Kardeşler Maçı

Fenerbahçe - Galatasaray muhtelitle Beşiktaş - Güneş muhtelili karşılaşacak

Dün, çok güzel bir haber vermiştik: İstanbul sporcuları, Atatürk'ün Samsuna ayak bastığı 19 Mayıs tarihini, önümüzdeki cuma günü (Sporcuların Atatürk günü) olarak kutluhyacaklardır.

Programda, Fenerbahçe, Galatasaray, Beşiktaş ve Güneş kulüpleri futbolcülerinden yapılacak iki muhtelit arasında bir de futbol maçı vardır. (Kardeşler maçı) ismi verilen bu maçın takımlarını yapmak üzere alâkadarlar arasında kur'a çekilmiş ve Fenerbahçe - Galatasaray muhtelitin, Beşiktaş - Güneş muhtelitiyle karşılaşması şekline varılmıştır.

Kadıköyünde Fenerbahçe stadında herkesin parasız olarak seyredileceği bu maçın büyük bir alâka uyandıracığı muhakkaktır.

İkişer ikişer muhtelitlerini yapacak kulüplerin, takımları ne şekle sokacakları kendi bilecekleri iştir. Esasen bu maç mes'ut bir günün kutlulanması programına girmiş samimî ve dostça bir maç olduğu için bunda kazanmak veya yenilmek gayesinden ziyade dört birinci sınıf kulübün futbolcülerini arasında güzel bir oyunu bu kutlulamaya iştirak edecek seyircilere gösterebilmek, tattrabilmekten ibarettir.

Bununla beraber, iki kuvvetli muhtelit şeklini alacak takımların nasıl yapılması lâzımgelceğini bir an düşünürsek, biz şöyle yaparız:

Fenerbahçe - Galatasaray muhtelinde kaleci olarak birer devre Avniyi ve Bedi'yi oynamak en doğru iştir. Müdafiler: Yaşar ile Lütfiden başkası düşünülemez. Muavin hattına gelince Reşat ve Kadri birer devre, Hayrullah ile Esat bütün bir oyun oynatılmalıdır. Hücum hattının bizce en muvafık şekli: Niyazi, Münevver, Namık, Fazıl, Fikrettir.

Kaleci Mehmet Alidir. İki müdafî olarak Farukla Nuriden daha muvafığını görmüyoruz. Muavin hattının ortasında bir devre Reşat, bir devre Hüsnü oynamak üzere Beşiktaş muavin hattını muhafaza etmek doğru gibidir. Hücum hattına gelince sağ açıktaki Celâl Şefik, sağ içte Hakkı, merkez muhacim olarak Rasih, sol içte Eşref, sol açıktaki Rebi, zannederiz ki iki kulübün yapacağı en iyi bir hücum hattı olur.

Her iki muhtelit için yukarıya yazdığımız şekiller, kulüplerin işine karışmak için değil, takımları yaparlarken işlerini kolaylaştırmak için konulmuştur. Fenerbahçe ile Galatasaray, Beşiktaşla da Güneş aralarında konuşarak ve anlaşarak bir iki değişiklikle belki de bu takımları daha iyi şekillere sokabilirler.

O gün Fenerbahçe stadını dolduracak seyircilerden başka, birkaç aydır memleketimizde bulunan millî takım antrenörü ile şehrimize henüz yeni gelmiş bulunan Fenerbahçe antrenörü için, bu maçın, futbolcülerin hakiki kıymetlerini en kuvvetli bir surette gösterecek güzel bir geçit resmi olacağı muhakkaktır.

S. G. S.

Bisiklet yarışı

İstanbul Bisiklet Heyetinden: 24 - 5 - 935 Cuma günü Çatalca yolu üzerinde yapılmış mukarrer teşvik yarışı, yolun müsabakaya müsait olmadığı anlaşıldığından Taksim - Kilyos arasında yapılacaktır.

Yarışa tam saat sekiz buçukta Taksim abidesinde başlanacak. Mecidiye köyünden İstinye köprüsüne gidildikten sonra Haçısman bayırına dönülmek ve buradan gidilerek avdet edilmek şartıyla yapılacaktır.

Yarışçıların saat sekizde Taksim stadyumunda hazır bulunmaları tebliğ olunur.

Almanyada en yeni tarzda bir deniz kulübünün rıhtımı ve kulübün kotralarından biri

Memleketimiz çok müsait olduğu halde bugüne kadar, ne yazık ki, en az ehemmiyet verdiğimiz sporlardan biri denizciliğidir.

Denizcilik deyince, bu sporun muhtelif kollarını ayrı ayrı anlamamak lâzımdır. Bizde denizcilik deyince bazıları bunu yalnız kürek çekmek, bazıları yalnız yüzme manasına alırlar. Bir kısmı bununla yelkenliliğin, diğer bir kısmı bilemeyiz neyin kastedildiğini sanırlar.

Denizcilik denilince üç ana kol anlaşılmalıdır:

- 1 — Yüzme,
- 2 — Kürek,
- 3 — Yoting.

Sonra bu ana kollar da, bir sürü kısımlara ayrılırlar ve ayrı ayrı malzeme ve vasıtalarla lüzum gösterirler.

Meselâ; yüzmeği ikiye ayırabiliriz: Yaşama bilgileri noktasından icabında kendisini veya başkasını tehlikeden kurtarmaya yarayan yüzme; ikincisi: Spor noktasından müsabaka yüzmeleri.

Küreği de yine ikiye ayırabiliriz: Gezinti kürekçiliği ve yarış kürekçiliği.

Yoting'e gelince bu da bir ta-

raftan ikiye, bir taraftan üçe ayrılır. Aşağı yukarı gemicilik demek olan yoting'in ikiye ayrılışı, gayesi noktasındandır:

- 1 — Gezinti için yapılan yoting,
- 2 — Yarış için yapılan yoting.

Üçe ayrılışı ise vasıta noktasındandır

- 1 — Yelkenli vasıtalar,
- 2 — Motörlü vasıtalar,
- 3 — Hem yelkenli, hem motörlü vasıtalar.

Denizciliğin üç ana kolunun ayrıldığı bu kısımlar da ufak ufak kollara ayrılırlar. Yüzmenin çeşit çeşitleri; kürek vasıtalarının boy boyları; yoting teknelerinin türlü biçimleri vardır.

Bütün bunları burada teker teker anlatmağa yer müsait olmadığı gibi, herbiri de ayrı ayrı bahse değer şeylerdir. Bizim burada göstermek istediğimiz, şimdiye kadar bizde, denizciliği, yukardanberi anlattığımız bütünlüğüle tatbik eden bir kulüp, tam anlamile bir deniz kulübü kurulmamış olmasıdır. Halbuki memleketimiz buna çok müsaittir.

Memnuniyetle öğrendiğimize göre, bu noksan telâfi edil-

KAVGAM

Hitler'in yazdığı kitab

[BU ESERDE İLERİ SURÜLEN DÜŞÜNCE VE DUYGULARLA HIÇ BİR BAĞIMIZ YOKTUR. BU TEFRİKAYI BÜTÜN DÜNYADA DE-DİKODU UYANDIRMIŞ SIYASI BİR VESİKA OLARAK NEŞRE-DİYORUZ.]

Hükümet bahsma gelince; hükümet, ne bir sınıf insanların sınaî ve ticarî işlerinin inkişafını kolaylaştırmak, ne de o top-rakta yaşayan yabancıları o mil-lete temessül ettirmeğe çalış-mak değildir. Bu kanaat, Milli-yetçi Sosyalistlerin ırk hakkın-daki prensiplerinin tamamile ha-ricindedir. Hükümet, yüksek bir medeniyet seviyesine çıkmaya muktedir bir ırkın, bu netice-ye varmayı kolaylaştıracak bir vasıtasından başka bir şey de-ğildir. Yeryüzünde büyük bir âfet olsa da, şimdiki sâkinleri peri-şan olup dağılsalar, ortada hiç bir hükümet kalmaz. Fakat yük-sek kafalı bir avuç adam, sön-mek üzere olan kültür ateşini canlandırmağa yetişebilirler, belki asırlar geçer, lakin mede-niyet te yolunu bulmuş olur.

Hitler diyor ki:
"Hükümet, maddeten ve mânen aynı cinsten olan insan mahlûklarından mürekkep bir cemiyetin muhafaza ve inkişaf-na çalışan bir kurumdur. İrka rüşeym halinde mevcut bütün kuvvetler, o ırka has karakterle-riyle geniş geniş inkişaf etmeli-dir. Bu suretle bir araya gelmiş olan insanların bir kısmı cema-atın maddî hayatını, bir kısmı da manevî ve fikrî varlığını ya-satırlar. Birinin eksikliğini öte-ki tamamlar.."

Bir millet topluluğu içinde güzelliği, vekarı yaratan kuvvet ırk temizliğidir. Bir hükümetin kıymeti varabildiği medeniyet seviyesile değil, ırkın muhafaza-sı için aldığı tedbirlerdeki ener-ji ile ölçülür. Bir milletin canlı-lığını anlamak için yetiştirildiği a-damlardan ziyade yetiştirebil-mek kudretine bakmalıdır.

Hitler bu prensipleri Alman milletine tatbik ediyor ve keder-le görüyor ki, otuz sene muha-rebesindenberi, Alman damarı-na mebzûl miktarda yabancı kan karışmıştır. Bilhassa hudut mntakalarında bu kan karışık-lığı daha fazla olmuştur. Alman yanın en büyük bir zâfi da buradan geliyor. Bir tehdit ve tehli-ke ânında, millet, millet yekpare bir kitle halinde ayaklanacak yer-de, bilâkis dahilî anlaşamamaz-lıklardan ıstırap çekiyor ve bu yüzden pek tabii olarak muka-remet kuvveti de azalıyor. Or-tada böyle bir zâf âmili olma-sa, Almanya her tarafa galip gelebilir ve yeryüzünde, sulhü, başkalarının yaptığı gibi göz-yaşı dökerek, dualar ederek de-

ğil, milletleri kudretli bileğinde oynattığı kılıçla dizüstü getire-rek, yüksek kültür hizmetinde kullanmak suretile temin ede-bilir.

Bütün bu kan karışıklığına rağmen, Almanyada temiz kal-mış büyük bir cermen kitlesi vardır. Bu kitle, müteyakkız bir devlet ve azimli bir hükümetle aşağı kalitede unsurları büsbüt-tün temizlemese bile, hiç olmaz-sa ancak kendisinin hakkı olan kumandayı ele alabilir.

Hitler diyor ki:
"Yer yüzünde Alman milleti-ne düşen vazife, kendi ırkının olduğu kadar, bütün beşeriyetin de kan temizliğini gözetlemektir. Alman milleti bir devlet ol-duğu, sırf Almanlardan mürek-kep bir câmia olabilir. Alman hükümeti de nesil bozukluğuna yol açacak sebepleri ortadan kal-dırarak, milleti daima faik ve zi-yetinde tutacaktır.."

Alman hükümeti cermen ırkı-nın bir müdafaa kalkanıdır. Hitlerin politikasında binnaza-riye dahi olsa bu fikir hâkimdir.

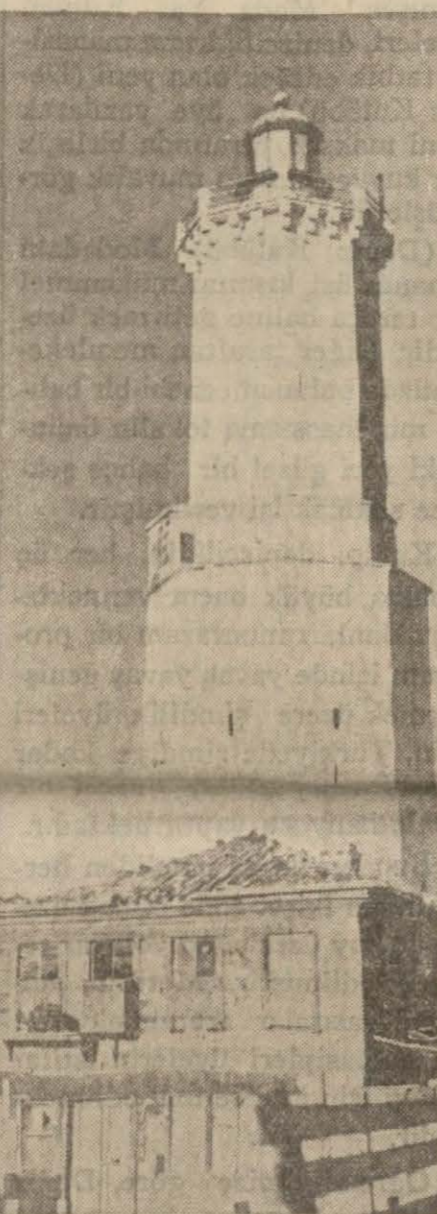
Yabancı ırklar arasında tesalübe bu kadar düşman olan Hit-ler, bu yolda zecrî tedbirler almaz-sa, beşeriyetin nesli bozuk bir sürüye döneceğini söyler. Onun için hükümetin bir mühim vazifesi de Alman kanına ya-bancı kan karıştırmamağa son derece dikkat etmektir. İnsan haklarından bahsedilen nesli piçleştirilecek iddialarına ku-lak asılamaz. Frengi ile müca-dele prensibini genişletirken der ki:

"İnsanın bir tek mukaddes hakkı vardır, en temiz vazifele-rinden birini teşkil eden bu hak-ki da beşeriyeti en asil şartlar iç-inde yükseltmek ve en iyi kanı pis bir kan karıştırmak suretile kuvvetten düşürmemektir. Millî bir hükümetin ilk vazifelerinden biri, izdivacı ırkı bozmaya-cak yüksek bir müessese haline getirmektir.."

Bazı hayvan terbiyecileri me-lez köpek, at ve kediler yetişt-i-riyorlar. Fakat bunlar yetiştire-ceği hayvanın daha mükemmel olabilmesi için, tesalüpte en tem-iz kanlı hayvanları seçiyorlar. Bunu insanlara da tatbik etmek lâzımsa, bari aynı usûl takip edilse, yine neyse.. Halbuki bir akıl hastası evleniyor, çocuk ya-pıyor, nesli çürütüyor ve kimse onun hakkıdır diye ses çıkarmı-yor. Bu gibilerin haklarını ka-bul etmek şöyle dursun, kendile-rini nesil yetiştiremeyecek bir ha-le getirmek bile lâzımdır. Uzun bir zaman böyle bir usul tatbik edilmiş olsa, beşeriyet için ne bü-yük saadet olurdu.

(Arkası var)

BOGAZİÇİNDE DÜŞÜNDÜREN BİR GEZİNTİ

Rumeli Feneri

Hiçbir insan ciğerine rastlama-dan fersahlarca yol alan ve en-ğin bir denizin dalgalarında yıkana yı-kana gelen hava, bir şehrin içinde vapur dumanlarıyla kirlenen havaya ve köşe başlarından, [her önüne çıkana sıranışan dilenciler gibi] en hafif rüzgârlara bile yapışarak apartmanların yedinci katlarına ulaşan tozların öksürtücü havasına benzemez.

Otomobillerin, arabaların, çalt süpürgelerinin yerden kaldırdıkları ve balkonlarda silken haluların hortum hortum fıskırtıkları tozlar ve pislikler içinde bazan, göze ise

bürünmüş vehmîni veren so-kaklarımızda biz, şehirliler, ciğer-leri süprüntü tenekelerine dönen birtakım zavallı mahlûklarız.

Bereket versin ki, bu hal her se-ne ancak altı ay sürer. Zira kış, yağmurları ve karlarla, iyi yapıla-madıkları için, iyi bakılmayan şe-hirlerin sokaklarına, bu sokakla-rın sayısız berbatlıkları göz açtır-mayan bir mevsimdir.

Rüzgârlar ne kadar şiddetle eserlerse essinler, ıslana ıslana, ba-sıla basıla tuğlalanan toprak, kış günlerinde en ufak bir zerresini bi-le kumladatamaz. Halılar ne kadar pislenmiş ve tozlanmış olurlarsa ol-sunlar, mangalın, sobanın veya ka-löriferin başından ayrılmayan ev kadını bayan, bir kar tipisi altında bunları balkona çıkarıp silkecek cesareti kendinde bulamaz.

İşte, karlı günlerde ve kara kış-ların en dondurucu soğuklarında içimizde bir rahatlık, ciğerlerimizde bir hafiflik duyduğumuz sırrı bundadır.

Dün, Şişhane yokusunun başın-dan Kasımpaşaya ve Kasımpaşanın her taşında bir başka isyan sezdi-ğim yampiri sokaklarından Haskö-yü kadar gittim.. ve anladım ki, ilkbahar bu sene bize kış ne kadar unutturmamak isterse istesin yaz, sokaklarımızdan hortum hortum tozlar fıskırtan ve ciğerlerimizi süprüntü tenekelerine döndürmek isteyen yaz, yine gelmiştir. O za-man bir düşmandan kaçır gibi kaçtım Hasköy sokaklarından.. Ve kendimi hemen iskelede duran bir motöre attım;

— Arkadaş.. çek! - dedim - Bo-ğaza..

Motörçü yüzüme baktı:
— Boğaza ama... Neresine?
— Neresine olursa olsun... Benî köprülerden uzaklaştır da...

Aradan ne kadar zaman geçmiş-ti.. bilmiyorum. Yalnız Kız Kulesi-nin önünde bir martı bulutunun su-lara inişini ve sulardan kanat çı-rarak ayrılışını hoş bulduğumu, gözlerimi, martıların bana, kız nazı çizme giymiş beyaz pantolonlu amazonları düşündüren ayaklarına bir müddet daldırıldığını hatırlı-yorum.

Kulaklarımı alıştırdığım motör gürültüsü birdenbire kesilir gibi ol-du. Sonra bir iki "cat cat!" daha işittim.. Şöyle bir kendimi topladım:

Hiç ayak basmadığım bir iskele-ye yanasım bulunuyorduk.

Boyasız, uzun kayıklarda yeni tutulmuş balıklar, zıplayarak, hop-layarak can çekişiyorlardı:

— Hayrola arkadaş, neresi bu-rası..

Tabakamdan bir sigara aldığımı gören motörçü, kibrit çakararak ba-na yaklaştı. Gülümsedi:

— Boğaza dememiş miydiniz? Boğaza geldik işte..

Ve bildiğini iyi bilen, zevkenden emin bir adam ciddiyetle;

— Burası - dedi - Rumeli Fene-dir. Sizi Kavağa çıkaracaktım ama, Rumeli Fenerini daha iyi bu-lacağımızı tahmin ettiğim için buraya getirdim.

Yere serilmiş ırlara basarak küçük bir rıhtımdan geçtik.

Kayalar arasında oyulmuş merdivenli bir yokuştan çıktık.

Havada bir katırtırnağı kokusu..

Ne sesi az bir köylü.. Tavakların, horozların gırtlıklarında bile bir sükunun kafayı tatlı huyalarla do-lu yollara saptran ahengini boz-mamak isteyen bir tatlılık... bir mu-siki var.

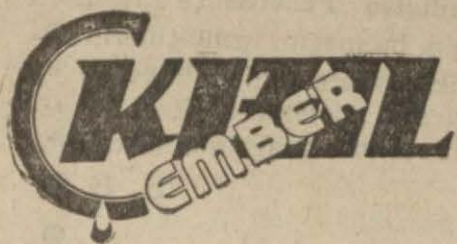
Sola saptık:

Sümbül ve lüle soğanlarla do-lu bir bahçe gördüm ve insanın ba-sına mavi, beyaz ve erguvanî sal-kımlardan zengin bir çelenk tutan bir çardağın altında buldum ken-dimi.. ki, bulutsuz bir göğün altın-da, sağa, sola ileriye sonsuzluklar-

".. Rıplara basarak küçük bir rıhtımı geçtik. Kayalar arasında oyulmuş merdivenli bir yokuşu çıktık!.."

[Fotoğrafları Müfit çekmiştir.]

Edgar Wallace

yet vermedim. Çünkü bir za-manlar bana hayli faydası do-kunmuştu. Beraberce bir çok kârlı işler yapmıştık.

Yale gülümsedi. Böyle bir vaziyette küçük bir para kaybını artık Mar'a çok görmemeli idi. Yale yazhanesine döndüğü zaman Parr ile Jack'm kendisi-ni beklemediklerini gördü. Deli-kanlımın oraya gelişinin sebebi-ni anlamıştı. Onun için kâtibü-nin yazhanede neden bulunmadığını derhal izah etti:

— Miss Drummond'a izin verdim, dedi. Öğleden sonra burada çıkabilecek her hangi bir hâdisede, tehlikeye maruz kalma-sım istemedim

Parr sordu:

— Bir plân düşündünüz mü?

— Evet, tayin edilen saattan bir kaç dakika evvel yazhane-me çekileceğim. Bu yazhane-nin koridora ve Miss Drum-mond'un odasına açılan iki ka-pısı kilitlenecektir. Siz bu küçük odada bulunacaksınız. Odanın kapısını sizin taraftan kapata-caksınız. Kapıya vurduğunuz ve koridor tarafındaki kapının açıldığını işittikten sonra Kızıl çenberin gönderdiği adamın gel-digini anlayacaksınız. Korido-run kapısı kapanır kapanmaz, siz de hemen koridora çıkacak-sınız.

Parr plânı muvafık buldu.

— İyi! dedi. Sonra pencereye doğru gitti, eğildi ve mendilini salladı.

Yale gülümsüyerek:

— Tedbirlerinizi aldığımızı anlıyorum, dedi. Kaç kişi getir-diniz?

— Aşağıda seksen polis var. Bina her taraftan tarassut ve muhasara altındadır.

— O da iyi! Yalnız Kızıl çen-

berin hiç bir şeyden haberi ol-mayan alelade birini gönder-mesi ihtimali de vardır. Halbuki ben paranın Kızıl çenber şefinin eline kadar gitmesini istiyorum. Esaslı nokta buradadır.

— Doğru! Fakat ben hâlâ bu adamın geleceğini zannetmiyo-rum. Yalnız sizin hususî yazha-nenizi görebilir miyim?

Yazhaneyi iyice gözden ge-çirdi. Bir penceresi vardı. Parr kösedeki büyük dolabı açtı. İçin de cengele asılmış büyük bir paldan başka bir şey yoktu.

Emniyet müfettişi dedi ki:

— Sizden biraz dışarıya çık-manızı rica edeceğim. Bir yer hakkında fikir edinmek istedi-ğim zaman yalnız kalmayı daima tercih ederim. Teşekkür e-derim, kapıyı kapıyorum.

Yale gülerken dışarıya çıktı. Parr kapıyı kapadı, sonra kori-dor tarafındaki kapıyı açtı. O ta-rafa da göz attıktan sonra dışa-rıya çıktı.

— Geliniz, geliniz, dedi, gö-receğimi gördüm.

Yale'in yazhanesi sade, fakat

çok rahattı. O gün hava iyice soğuk olduğu halde, şöminede ateş yanmıyordu.

Yale, arkadaşının bakışlarını takip ederek dedi ki:

— Ocağı niçin yakmadığımı düşünüyorsunuz? Ben so-ğuktan korkmayan sıcak kanlı fânilerden biriyim de ondan..

Jack vaziyetle çok alâkadar olmuştu. Polis hafiyesinin masasında duran tabancayı aldı:

— Aman dikkat, tetiği pek hassastır.

Cebinden içi banknot dolu zarfı çıkardı, tabancanın yanına koydu, sonra saatına baktı:

— Vakit geliyor, dedi, şimdi her birimiz vazifelerimizi üzerimize alarak bütün dikkatimizle hareket edelim.

Parr ve delikanlı küçük oda-ya çekildiler ve Yale'in yazha-nesi ile olan ara kapısını kilitle-diler. Jack genç kızın yazı ma-kinesini önünde oturduğu iskem-leye oturdu. Gene Thalia aklıma gelmişti. Hakikaten bu kız, Kızıl çenbere mensup muydu? Bu suali kendi kendine.. belki bir

defa sormuş, fakat Parr'dan da fikrini sormağa cesaret edeme-miştii. Bununla beraber emniyet müfettişinin de şüphelendiğini seziyordu. Kendi gözlerle ha-kikati görse bile gene inanacağı gelmiyordu. Bütün bunlara rağmen, genç kıza karşı olan mey-li zayıflıyacak yerde kuvvetle-niyordu.

Bu sırada gözleri kendisi-ne bakan Parr'ın gözlerine ilişti. Emniyet müfettişi:

— Galiba Miss Drummond'u düşünüyorsunuz, dedi.

— Evet, hakikaten Parr, siz bu kızın böyle fenalıklar yaptı-ğın inanıyorsunuz mu?

— Eğer Froyant'dan çalman altın heykel meselesinden bah-sediyorsanız, bu işi onun yaptı-ğın eminim.

Jack sesini çıkarmadı. Parr'ı genç kızın masumiyetine bir-türlü inandıramıyacağını bili-yordu. Zaten Thalia da itiraf et-memiş miydi?

Yale kapının arkasından:

(Arkası var)

la yayılan koshoca Karadenizi, te-miz bir kristal bardağa bir imbi-ken damla damla akmış su gibi dol-durup göze sunuyor.

Azgın bir fırtınalı günde bir ge-mi içindekilere tek dalgası bir imbi-ken Karadenizin, Rumeli Feneri dibin-deki bu çardaktan, sayısız çatlak-larla kabaran milyarlar ve milyar-larca dalgalarile beraber, ne mu-nis, ne cana yakın bir görünüşü var:

Burası bir köy değil, bir hayal ülkesi.. bir peri diyarı.

Genç bir muhtar var bu köyün. Ondan öğrendim ki, İstanbul, bur-nu dibindeki bu hayal ülkesinin hiç te farkında değildir.

Geçenlerde Danimarkadan ge-len bir dostum ile konuşuyordum:

— Biz... - demişti - bütün bir kış tenha bir deniz kıyısının, yüksek-lerden denizi gören bir salkımlı çardağın hasretini çekerek yaz bekleriz. Ve en büyük endişemiz, yaz günlerinde denizi gören bir çardak altında boş masa bulama-maktır.

Negarip! Biz onlarla taban taba-na zıt mıyız ne?

İşte size bir çardak ki, insana hasreti var!

Nizameddin NAZİF

SİNEMA

Mirna Loy Anlatıyor

Mirna Loy'a sorsanız, size der ki:

"—Yüz elli metrelik mesafeyi yürüyüp geçmek güç bir şey değildir. Fakat bu mesafe silik insanla, evrensel şöret arasında ki farkı ifade ediyorsa, o zaman bu mesafeyi geçmek öyle zannettiğiniz kadar kolay değildir."

On altı yaşındayken daha mektebe gidiyordu. Kaliforniya'da Culver - City'de bir mektep. Burada kendisinden küçüklere dans hocası ediyordu. Bir gün sinema aktrisi olacağı akıldan bile geçmemişti. Yalnız dansı çok sevdiği için, ilerisi için bir dans olmayı tasarlıyordu. Dershanesinde otuz kadar talebesi vardı ve aylığı da topu topu yirmi beş dolardı.

Bu küçük mektebin yüz elli metre ilerisinde Metro Goldwin Mayer stüdyolarının kale gibi aşılmaz duvarları yükseliyordu. Garip tesadüftür ki Mirna Loy şöhretini bu stüdyolara medyundur. Diyor ki:

— Bir zamanlar adım sanm

belli değildi. Bir müddet çocuklara dans öğrettikten sonra, bir gün stüdyoya baş vurmağa karar verdim. Tevziat dairesinde iki hafta gidip gelmek suretile bekledim. Kimse bana ehemmiyet vermiyordu.

Bir gün beni çağırdılar. Bir tecrübe filmi çevrilecekti. Sonradan öğrendim ki, beni değil, giydiğim bir robun ne kadar fotojenik olup olmadığını anlamak için bu filmi çeviriyorlarmış. Hattâ makyaj yapma ihtiyacı bile görmemişlerdi. Bu robu da "Ben Hur," filmine çevirecek olan Kathleen Kay giyecekti.

Bir kaç gün sonra rejisör Christy Cabanne bana dikkat etti ve stüdyo aktrislerinden olup olmadığını sordu. Olmadığını, hattâ makyaj yapmasını bile bilmediğimi söyledim. Bana "Ben Hur," filmindeki Madonna rolünü vereceğini söyledi.

Artık sevincime son yoktu. Kendi kendime ne hülyalar ku-

ruyordum. Demek ki en sonunda sinema aktrisi olacaktım. Fakat iki gün sonra Madonna rolünün Betty Bronson'a verildiğini söylediler..

Mirna Loy bu vaziyet karşısında öyle inkisara uğramıştı ki Metro Goldwin stüdyosuna ancak bir kaç sene sonra uğradı. Bu defa çok geçmeden angajman almağa muvaffak olmuştu ve dört buçuk sene Metro Goldwin stüdyolarında kaldı.

Bir gün kendisine sormuşlar:

— Eğer Madonna rolünü o zaman size verselerdi, ne olacaktınız?

— Zannedirim ki, ikinci Lili-an Gish olacaktım. Halbuki şimdi çevirdiğim filmlerin çoğunda bana hep zâlim kadın rolleri verdiler.

Mae West Evlenmiş miydi?

Mae West evli miydi, değil miydi? Şimdi de Holivut dedi-

kodularının ağızlarında bu soru doluyor. Hattâ sinema gazetesi ve mecmualarının ilk sayfalarında bu meraklı sorunun cevabı araştırılmaktadır. Çünkü Middle Vest isminde bir küçük şehirde Mae West adıyla Wallace isminde birinin nikâh kâdı bulunmuş. Ana ve baba isimleri de uygun. Fakat Mae West katiben inkâr ediyor. Vesikada nikâhın yapıldığını gösteren tarihte kendisi daha bahçede çember çeviriyormuş.

Fakat çok kimseler Mae West'in böyle söylemekle yaşını küçültmek istediğine zahip olu-

yorlar.

* "Fakir bir adamın hayatı" isimindeki roman Fransada filmelenecektir.

* Charlie Chaplin'in en son çevirdiği filmin adı "Serseri" olacaktır.

Anna Sten Nana filminde büyük bir yıldız olduğunu ispat ettikten sonra, şimdi onu Greta Garbo ile ölçenler var. Yakında Anna'nın Greta'dan da yüksek bir yer tutacağı bile iddia olunuyor.

HOLIVUT'DA GEÇİD RESMİ

Holivut'da Bu Yıl Çevrilen En Büyük Filmler

İngilizlerin (Çok bilen adam) adlı filmi o kadar parlak bir muvaffakiyet kazanmıştır ki artık bundan sonra Amerikalılar kendilerinde film hususunda İngilizlerle alay edecek cesaret bulamazlar. Yalnız cesaret değil, dikkat etmezlerse ve İngilizler de o bull-dog inatları ile filmcilğe ehemmiyet verilerse yakında aralarında müthiş bir rekabetin başlayacağına şüphe yoktur.

(Çok bilen adam) bir anarşist grubunun Avrupadaki siyaset adamlarını öldürmek için kurdukları tuzak hakkında malûmat sahibi olan bir polis hafiyesinin Sen Moris'te öldürülmesi ile başlıyor. Bu memur ölmeden evvel suikast hakkındaki malûmatını bir kâğıda yazarak muayyen bir yere sakladığını bir İngiliz dostuna itiraf ediyor. Bu İngiliz evlidir. Bir de kızı vardır. Bunu haber alan anarşistler İngilizin ağzını tutmak için kızı kaçırmak için kurtarmak için yapılan teşebbüslerle doludur.

Film son derece heyecan verici ve süratlidir. Alfred Hitchcock tarafından yazılan ve yapılan bu film son derece tabiidir. Sinemada görmeğe alıştığımız bir sürü yalancı, gayri tabii jestlerden hiç biri yoktur. Yalnız yıldızlar değil, en ufak ve ehemmiyetsiz roller bile son derece ince bir muvaffakiyetle başarılıdır.

Fotoğrafçılık, aktörlük bakımından tetkik edilince son senelerde bu kadar mükemmel bir film görülmemiştir.

Fox'un son yaptığı (George

White'in 1935 iskandalları) adlı film de ayrı bir hususiyet olamamakla beraber dans numaraları ve dans havaları fevkalâde güzel ve eğlencelidir. Bilhassa ayak danslarını yapan Elenor Powell fevkalâdedir. Bu kız muhakkak ki bu işte Fred Astaire ve diğerlerini çok yakında gölge de bırakacaktır.

İngiliz propagandası:

(Aşka veda) adlı Gaumont İngiliz filminde Faşist propagandası insanın burnuna fena halde tütüyor. İlk önce ismini (Diktatör) koymak istedikleri bu film moral itibarile yüksektir. Halk arasından yükselen bir adam, krala ve aristokraseye karşı isyan ederek memleketin idaresini eline alıyor ve halka, halkın refah seviyesini yükseltmekle büyük hizmetler yapıyor. Film on sekizinci asırda cereyat ediyor. Clive Brook diktatör rolünde son derece parlaktır.

İki ay evvel çıkarılan (Düğün gecesi), Ana Sten'in en parlak bir muvaffakiyetidir. Gary Cooper ile birlikte bu filmi son derece cazibeli yapmışlardır. Ana Polonyalı köylü kızı rolünde Amerika denecek kadar güzeldir. Direktör King Vidor'un bu filmi tabii yapmak için elinden geleni esirgemediği görünüyordur.

Bing Crosby tarafından sahneye konulan Mississippi adlı film Amerikanın pamuk ve tütün çıkan kırsallarındaki hayatı tasvir ediyor. Kitap senelerce evvel Booth Tarkington yazmıştır. Siyahî şarkıları, bilhassa Swanee River insanın hoşuna gitmiyor değil. Fakat film, umumiyet itibarile sıkkındır.

Charles Boyer ve Katherine Hepburn en son filmlerinde

MERAKLI RESİMLERİ

Almanya Versay muahedesindeki askerî ahkâmı yırtıldıktan sonra bütün kuvvetle silâhlanmağa başlamıştır. Alman ordusunun tek mil silâhları en son modeldir eskiden istikşafalarda hücumlarda suvari kıtaları kullanılıyordu. Alman militarizminin yarattığı yeni motörlü kıtalar bugün suvarinin yerini tutabilmektedir.

Bu bir umacı değildir. Pariste Güzellik müesseselerinde kadınlar güzelleşmek için yüzlerini böyle bir kara madde ile boyatırlar ve saatlerce bu halde kalırlar. Allah akıllar versin

Bu Japon
Dünyâda
kadın
değil
erkektir.
Japon
ordusunda
askerler
tiyatrosunda
oynar.

MODERN EVLİLER

Hâlâ evlenenler var ve izdivaç bağları yine eski esas üzerine bağlanıyor. Çok tahaf! 1930 dan sonraki çiftleşmeler de en göze çarpan vasıfları sayarsak bu işi niçin tahaf bulduğumuzu belki daha iyi anlatmış oluruz. Modern tipler arasında "birbirinden haberi olmayan" çiftler en göze çarpanlardır. Karısı kocasının, kocası karısının nerede olduğunu hiçbir vakit bilmezler. Bakacak olursak adeta birbirini hiç ipelemezler. Kadın: "Vallahi şimdi nerede olduğunu bilmiyorum. İki gün evvel Konyadan mektup yazmıştı. Fakat ne vakit geleceğinden, işinin ne olduğundan bir şey bahsetmiyordum" der. Koca da: Geçen hafta Fatma Yalovaya gitti. Hâlâ mektup almadım. Zannediyorum ki

eşsizdir. Kocanın en iyisi bile karısının yatağında yatarken azap duymuş derler. Hele kadın hem zengin, hem mevki sahibi olursa bu azap, can çekişme halini alır. Kadının anadan babadan kalma zengin yahut çalışarak para kazanması bir mesele teşkil etmez. Her iki halde de kamçı onun elindedir. Modern gözükme için bittabi kadın her vesile ile kocasını yükseltmeğe; paradan bahsetmemeğe uğraşırsa da, aralarında en ufak bir dırıltı çıktığı gün "Bu ev kimin, bu otomobil, bu giydiğin esvap kimin parasile, ilâh..." diye bir söze başladı mı, bunun sonu gelmek ihtimali yoktur. Koca için en iyisi, çekip gitmektir.

Asrî erkek için ne kadar utandırılacak bir şey olsa da itiraf et-

iyi vakit geçiriyor. Eğlenmese muhakkak yazardı" diye kolay kolay anlaşılamayan bir felsefe yürütür.

Gelin de siz işin içinden çıkm!

Bu cins çiftlerden birine tek olarak tesadüf ederseniz hakikaten hoş bir vakit geçirmek imkânını bulursunuz. Bir akşam evvel kocasile başbaşa yemek yediğiniz taze size: "Kocam dün akşam sizi çok güzel, çok parlak bulmuş" derse sakın şaşırıp kalmayın. Bu birbirini ipelemeden karı kocanın birbirleriyle serdaş olduklarından daha garip bir şey ifade etmez.

Birbirini ipelemeden karı kocalar çok açık görüşürlür. Zaten birbirini yüz göz olacak kadar sık görmedikleri için tesadüfen birbirlerine rastgeldiler mi çok eski iki dostmuş gibi memnun ve birbirlerine karşı çok nazik davranırlar. Kıskaç-İrk onlar nazarında çok bayağı bir histir. Hatta birbirinin işlerini, maceralarını da öğrenmek istemezler. Ne hacet var? Birbirine her ne pahasına olursa olsun hürmet etmeğe yemin etmiş insanlar böyle adı hislerin elbette esiri olmamalıdır.

İkinci numara çiftler; birbirini hiç durmadan kıran, inciten, tahkir eden modern karı kocadır. Dışardan bakınca birbirlerinden nefret edecek kadar müştekidirler. Böyle bir çiftten meselâ koca: "Nihal kadar kötü dans eden bir kadın tasavvur edemezsin, monşer!" derse şaşmamak lâzımdır. Karısını dilerlerseniz o da aynı fikirdedir: "Belki ben çok iyi dans etmiyebilirim. Fakat şayet Mehmet Ali ile valse kalkarsanız, dikkat edin; ayaklarımızı sigorta ettirmeden bu işe girişmek hatadır" diye bir şeyler mırıldanır.

İş bununla alsaydı yine bir şey değil. Bunlar arasına birbirlerine işin şekline mırılar, hırlarlar. Hatta işin tırnak ve terlik faslama kadar vardığına görülmür. Bazıları bu tatlı tatlı, itişme, didişme ve hırlaşmalara aşkın modern bir tezahürü nazarile baktıkları için bunları da affetmek kabildir.

Bunların haricinde zengin kadınlarla evli işsiz, aylak kocalar vardır ki, bu çiftler hakikaten

melidir ki, o hâlâ kendini hür ve müstakil hissetmek ister.

Karıları tarafından bakılan kocalar arasında mimarlarla ressamın başta gelir. Mimar evlendiğini, birinci senesi büyük köprüler, sinema ve opera binalarını muhayyalesinde yaptıktan sonra ikinci sene, diğer aylak mimarlarla öğle yemeklerini ucuzca bir lokantada yemeğe başlar. Senede bir defa da Güzel Sant'atlar Mektebinin verdiği baloda bulunur.

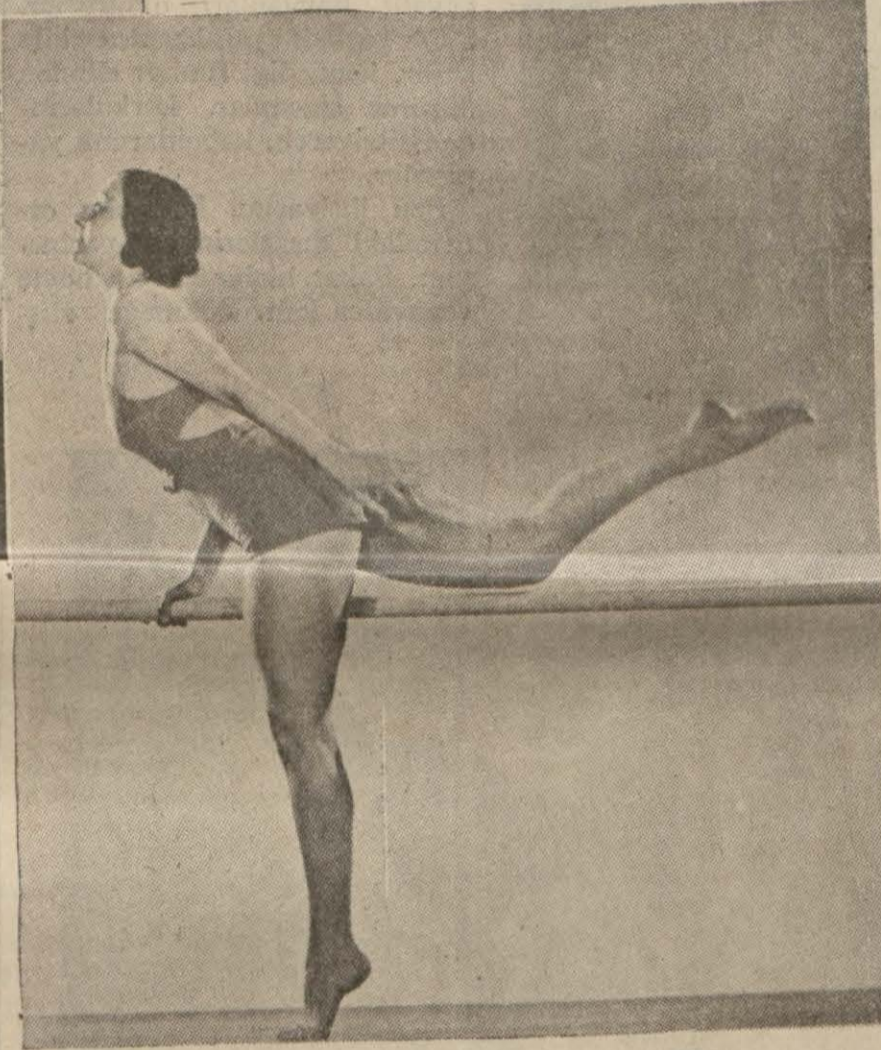
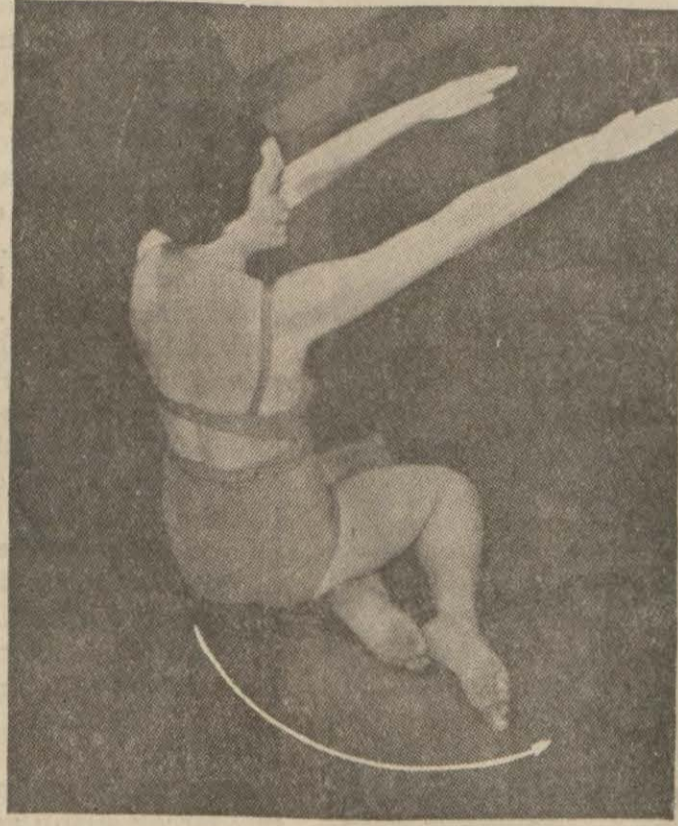
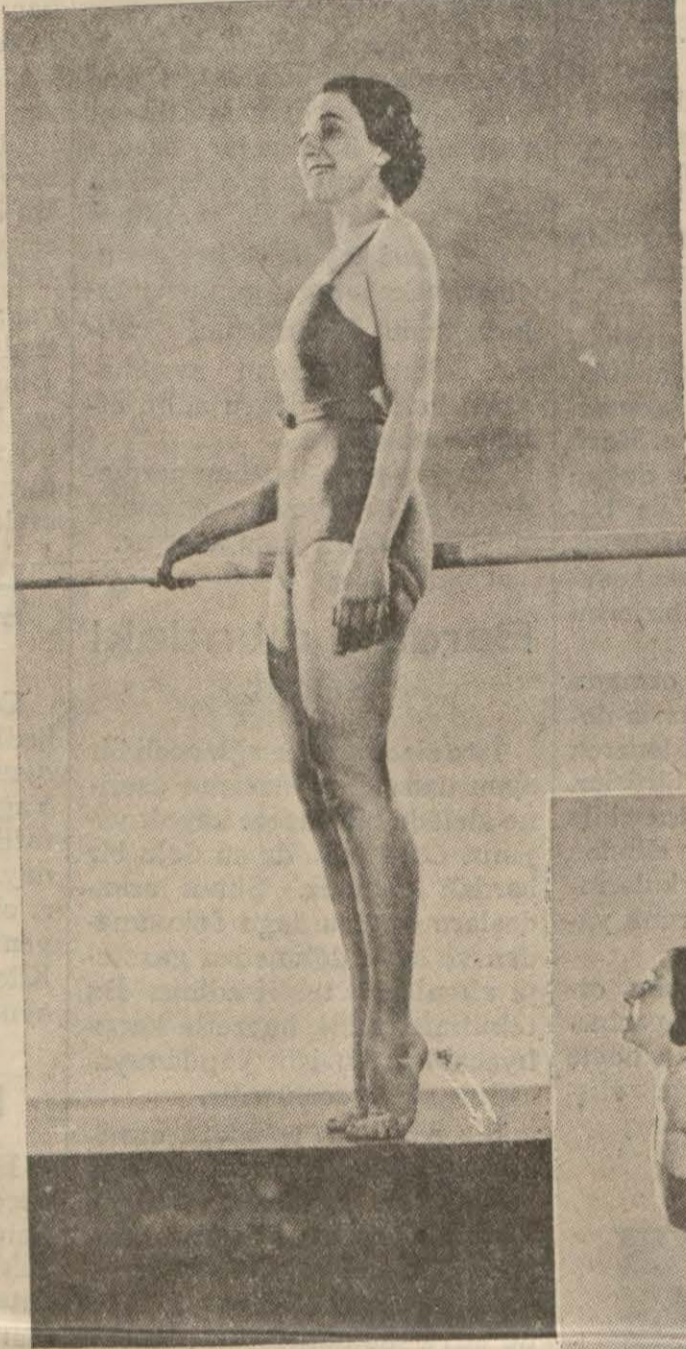
Ressamlara gelince; bunların san'atını herkesten ziyade zengin karıları takdir ederler. Senede birkaç kere satılmayan resimlerini arkadaşlarına, dostlarına sırf san'at namına teşhir etmek için çay ziyafetleri tertip ederler.

Daha başka bir tip karı koca da vardır ki, karısı parlak bir gazetecidir. Kadın; yazıları, romanları ile herkesin çok sevdiği, aradığı bir şahsiyettir. Onun nelerden hoşlandığını, tuvaletlerini nerede yaptırdığını herkes bilir. En ufak hususiyetine kadar her şeyini tetkika imkân vardır. Kocaya gelince; koca evde, nisbi bir sükûn ve istirahat içinde talihinden memnun yaşayıp gitmektedir. Onu ancak karısının üç beş candan dostu tanır.

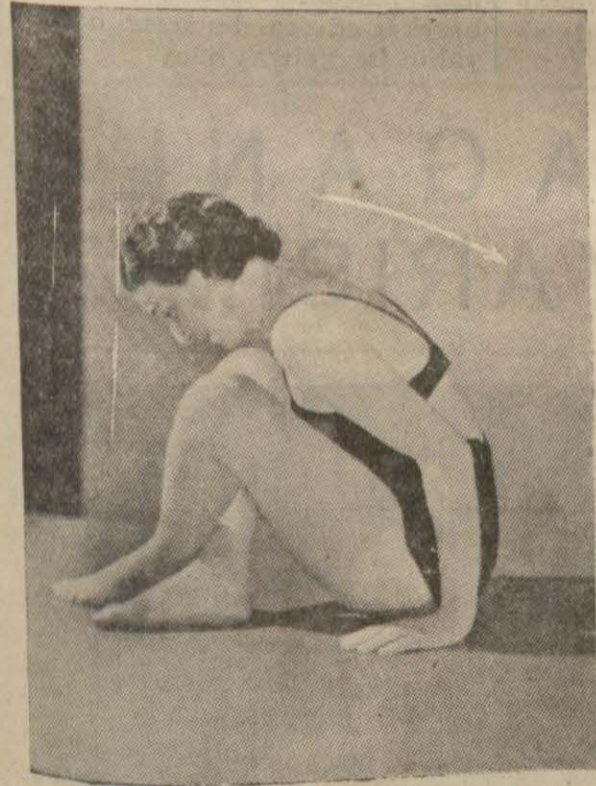
Bütün bu tiplerin dışında kalan en son 1935 modeli "mes'ut çiftler" vardır ki, işte bunlar insanda çiftleşmeğe karşı beliren korkuyu gidermeğe Allah tarafından memur edilmişler gibi birbirleriyle o kadar iyi geçinir; o kadar mes'ut görünürler ki, insan bir lâhza olsun ferah bir nefes alır. Onların evlerine davet olunmak bile dünyanın iyi gitmediği hakkındaki kanaati ne karşı o kadar sevdalı, o kadar hürmetkârdırlar ki, erkekseviz karımıza, kadımsanız kocamıza sonuna kadar sadık yaşamağa yemin edeceğimiz gelir. Hatta kendinizi bu yemini ifaya karar vermiş gibi hissettiğiniz anlar olur. Fakat ne tahaf dünyadır şu! Bütün hüsnü niyetinize rağmen günün birinde "mes'ut çiftler" in de boşanmak için mahkemeye müracaat ettiklerini duyur ve bildiğinizden şaşmamağa karar verirsiniz. Emin olun ki, hepimiz için en doğru yol da budur!

HER GÜN BİR AZ DAHA GENÇLEŞSİN

Bu sahife ile kadınlarımız ve genç kızlarımız arasını da beden terbiyesine karşı bir alâka uyandırabilirsek, ne mutlu bize! Hangi kadın tam sıhhatli ve mütenasip bir vücut sahibi olmak istemez?

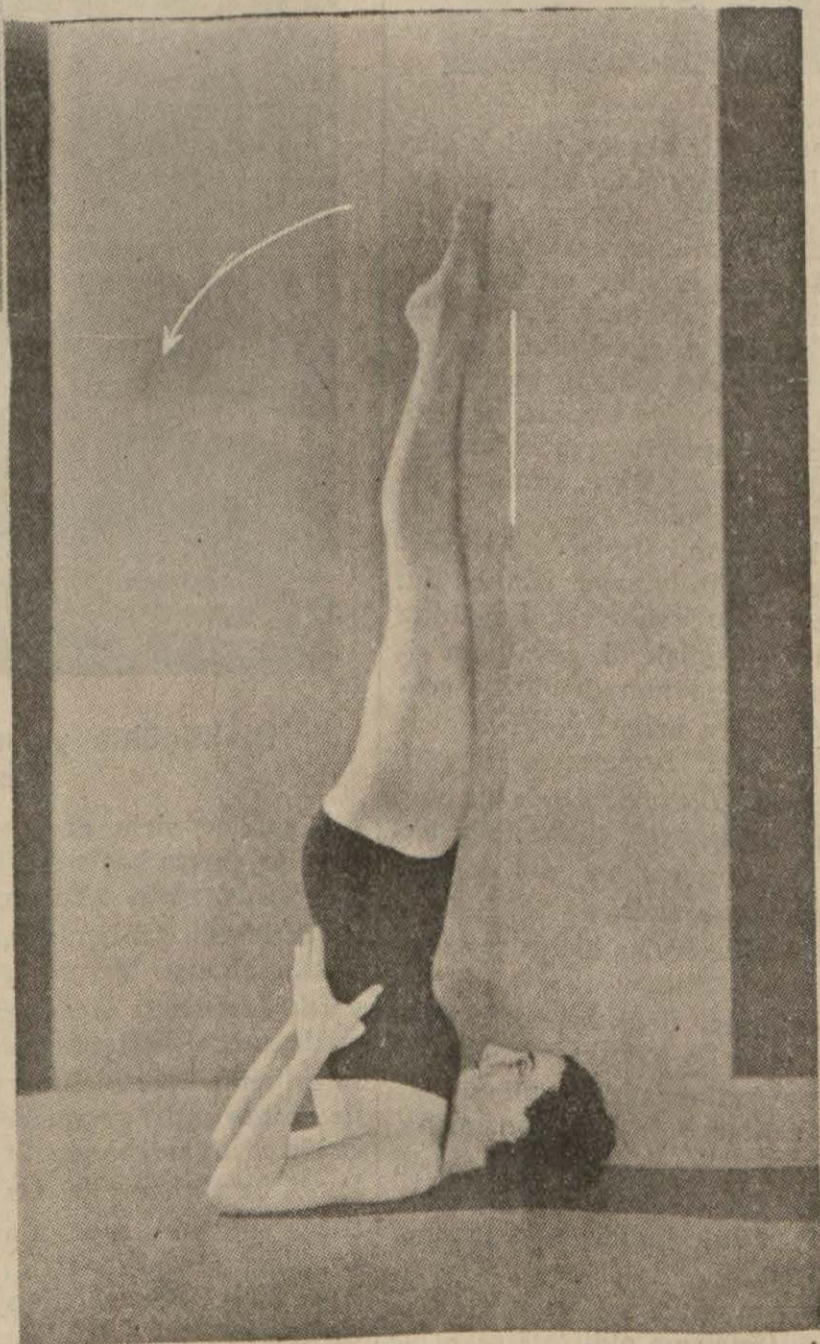

Fakat bize öyle geliyor ki, çok kadınlarımız böyle güzel bir şeyi sadece istemekle kalıyorlar. Ve bu arzunun çerçevesinden dışarıya çıkmıyorlar.

Yahut perhiz gibi kendilerine kolay görünen yollardan, hedefe varmak istiyorlar. Beden terbiyesi çok kimselelere yapılması güç ve bıktırıcı bir külfet gibi görünüyor.

Halbuki muntazam usuller dairesinde her sabah, on, onbeş dakika kendini beden terbiyesine hasretmeği öğrenseler, yapılacak beden hareketlerinin öyle zannedildiği gibi güç ve bıktırıcı bir külfet değil, bilakis hâz verici bir eğlence halinde girdiğini görecektir.

Bir defa azimle işe başlandı mı, ilk günlerin yorgunluğu ve bıktırıcı hali yavaş yavaş geçer, vücut beden hareketlerine alışınca bu hareketler artık bir ihtiyaç haline girer.

Bilhassa bu hareketlerin sıhhat üzerindeki ilk tesirleri görünmeğe başladığı zaman, neden daha evvel adalelerini en kısa ve en emniyetli yoldan terbiye etmemiş olduklarına pişman bile olurlar. Sıhhat ve tenasüp istiyorsanız, perhizden ilâçtan ziyade, kendinizi beden terbiyesine alıştırmınız.

OKUDUKLARIMIZ, DUYDUKLARIMIZ KADININ EN BÜYÜK SÜSÜ ELMASI!

Dünyanın En Büyük Elmasını Kim Buldu? Uğursuzluk Getiren Gök Elması Kimdedir?

Son günlerde elmanın değeri çok düştü. Buna her şeyden önce paranın düşüşü ve yer yüzünün ekonomik bozukluğu sebeptir. Bununla beraber iyi, parlak taşlar iyi değerlerle satılmaktadır.

Güney Afrıkada Kimberley elmas ocakları 1866 yılında açılmıştır. İlk önce bir çocuğun bulduğu bir değerli taş daha o vakitler üç bin liraya satılmıştır.

1905 te Cullinin Güney Afrıkada bulunduğu 3,024 kırat ağırlığındaki elmas ise yer yüzünün en büyük elması oldu. Bu taş Transval hükümeti tarafından İngiliz kralına armağan etti ve şimdi Londra kulesinde saklanmaktadır.

Güney Afrıkada şimdiye kadar çıkarılan altın ve elmanın İngiliz lirası üzerine değerleri şunlardır:
Altın: 1,141,642,384
Elmas: 311,856,890

Yer yüzünün en büyük taşı olan Cullinin elmasının çıkarıldığı Pretoria elmas ocağının görünüşü. Burada binlerce işçi çalışır.

Tanılmış elmaslardan bazıları: Hope ve Florentine adlı elmaslar. Bir kibrit kutusundan daha büyük elmas ve onu bulan J. Jonker adındaki işçi. Bu elması 70.000 İngiliz lirasına satmıştır.

Mrs. Edward Mc Lean, Hope adlı gök elması kadındır. Bu elması kim takarsa ona kötülük gelir diye bir dedikodu vardır.

Yer Yüzünde Konuşulan Yabancı Diller

1) Memleket, 2) Kasaba, 3) köy, 4) Ada, 5) Nehir, 6) Kabile dilleri olmak üzere lisans altıya ayırırlar.

Fransız akademisi bugün dün yada 2796 dil konuşulduğunu tesbit etmiştir.

İngilizceyi (160) milyon kişi konuşuyor; (60) milyon kişi daha bu dili anlayıp kullandığı haldé ana dili adedemiyor. Şu hale göre (220) milyon kişinin bildiği bir lisandır.

Danimarka dilini (5) milyon halk konuşuyor (2) milyon İskandinavlı da bu dil ile birbirleriyle anlaşırına göre (7)

milyon insanın anladığı İsveççeyi yedi buçuk milyon kişi konuşmaktadır. Hollanda lisansını (15) milyon insan tekellüm etmektedir.

Almanca'yı (90) milyon kişi konuştuğu halde (20) milyon insan daha bu dil ile anlaşabiliyor. Rusçayı (90) milyon insan konuşuyor. Fransızca (45) milyon Fransız ve en aşağı bir hesapla (75) milyon yabancı tarafından konuşuluyor. İspanyolca (55) milyon, İtalyanca (45) Portekizce (30) milyondan fazla insanın lisandır.

NEOKALMİNA

GRİP

RUMATİZMA

NEVRALJİ

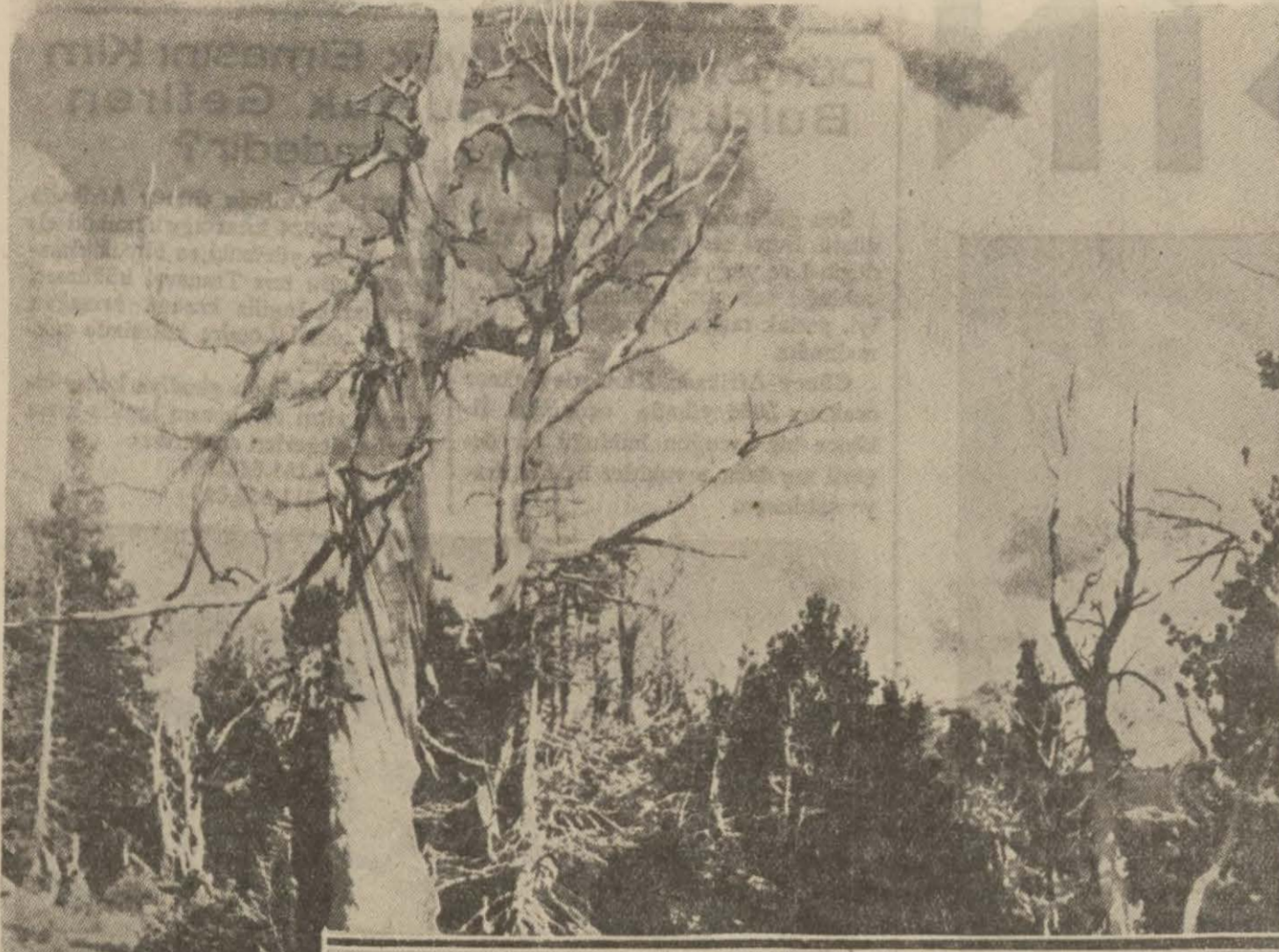
BAŞ VE DİŞ AĞRILARI, ARTRİZM

KAŞE

NEOKALMİNA

■ DİLE GELEN ORMAN ■

Bütün Dünyada Büyük Bir Alâka Uyandırmış Olan Yeni Bir Eserden Alınmış Bir Macera

En güzel ormanlardan birinde

Bir genç kız, insan soyundan gelen bir güzel, daha yeni doğmuş bir geyik yavrusu buldu

Meşe dedi ki:

— Hiçbir rüzgâr şimdiye kadar benim belimi bükemedi. Ben köklerimi derinliklerine saldırgan toprak kadar kuvvetliyim. Gece nin karanlıklarından geliyorum, ne çok ağaç nesillerinin doğup öldüklerini gördüm.

Sazlar:

— Bakın, ne söylüyor? Bakın ne söylüyor? dediler.

Meşe devam etti:

— Ben sizin kralınızım. Bunu kartal bile bilir. Dağlardan indiği zamanlar, gelip yüksek dallarına konar.

Kavak:

— Sus büyük baba, dedi, bak seninle alay ediyorlar.

Kestane ağacı da alay etti:

— Senin gölgen yok.

Elma ağacı dedi ki:

— Meyvesi de yok.

Fakat meşe durmuyordu. O da söyledi:

— Benim gövdemde on çift aşkın isimlerinin baş harfleri kazılıdır. Birer de kalp resmi bu aşkların ne kadar derinden birbirlerine bağlı olduklarına şahittir.

Bayırda ağaçlar arasında uğultulu bir münakaşa başlamıştı. Artık her ağızdan bir söz çıkıyor, kimi meşenin tarafını tutuyor, kimi meşe ile alay ediyordu.

Ses biraz kesildikten sonra meşe gene anlattı:

— Bir gün bir pars kovuğunda yavrudu. O da bütün yavrular gibi biraz büyüdükten sonra sığıyor, oynuyor, bir şeyden korkarsa, hemen kaçıp kovuğuma giriyordu. Annesi yavrusunu yalıyor, oksayıp seviyor, yedirip içiriyor, onu naz içinde büyütüyordu.

Bir gün annesi, çok uzak olmayan bir yerde bir tuzağa yakalandı ve öldü.

Yavru iki üç gün cesedin etrafında dolaştı, durdu. İki üç gün artık katlaşılan cesedin üstüne göz yaşları döktü.

Dördüncü gün yanından bir

Ormanda harikulâde bir geyik dolaşıyordu.

Yırtıcı hayvan lam atılırken dostu geyiği tanıdı

insan kızı geçti. Kolunda bir karaca yavrusu vardı. Yavruyu aldı, evine götürdü. Daha tuhafı şu ki her iki yavruyu beraberce yedirdi, içirdi. Anası gibi bakmaya başladı. Hatta geceleri hep beraber yatıyorlardı. Pars büyüdü, karacayı ısırtıyor, evin içindeki bardakları, vazoları kırıyor. Bir pençede kapıları açıyordu. Bir gece orman bekçisinin evine gitti. Bahçedeki kuzusunu parçaladı.

Bekçi kıza şikâyet etmeğe geldiği zaman kız inanmadı. Küçük parsin kuzu boğazlayamayacağını söyledi. Sonra hem ona istediği kadar yiyecek veriyordu. Karnı her zaman tok bir hayvan, keyif için başkalarını öldürür mü?

Halbuki ormanı tanıyan bu kız, vahşi bir hayvanda vahşilik hissinin daima uyanık kalacağını unutuyordu. Pars eve alışık görünmesi hep zahiri idi.

Fakat genç kız en nihayet bunlardan ayrılmaya mecbur

kaldı. Bir gün karaca ile parsa buraya getirip bıraktı, onlar da başlarını alıp gittiler. Genç kız arkalarından ağladı. Ben ağladığımı gördüm.

Kayın ağacı:

— Evet, dedi, sonbahardaydı. Yapraklarınm dökülmeğe ve bol yağmurların yağmaya başladığı günlerdeydi.

— Evet, sen yapraksız kalınca da öyle çirkinleşiyorsun ki.. Elma ağacı kıs kıs güldü.

Nergis çiçeği yalvardı:

— Sahi, bize biraz kıştan bahsetseniz ya.. Ben de, kız kardeşlerim de kış nedir bilmiyoruz. Yosunun anlattığına göre, müthiş soğuklar olmuştur. Her taraf sessiz ve ıssız olmuştur. Yağan karlardan her yer ay gibi bembeyaz kesilmiştir.

Meşe:

— Ah bu çocuklar, dedi, bir şey bilmezler. Halbuki kış o kadar tuhaf bir şey değildir. Soğuk çıkar. Siz ağaçların liflerindeki usareyi donduran kışın

ne olduğunu bilmezsiniz. Su bile uykuya varır. Hayvanlar buzların bir köşesinde delik bulurlarsa, oraya gelip su içerler. Karacayı sonradan da gördüm, büyük bir geyik olmuştu. Boynuzları öyle uzamıştı ki.. O da bir gün su içmeğe geldi. Lâkin ava çıkmış olan pars, önünde bu kadar güzel bir şikâr görünce, turnakları gerilerek hemen üzerine atılmaya hazırlanıyordu. Fakat karacayı, bir zamanlar koyun koyuna yattıkları çocukluk arkadaşını tanıdı. Geyik de korkmadı, bir yere kaçmadı. Birbirlerini yaladılar.

Haftalar geçti. Allahın olan güneş, uzun müddet uyuduktan sonra, her zamankinden daha büyük bir parlaklıkla uyanı. Siz ki geçici küçük çiçeklersiniz, baharla beraber doğarsınız, onunla beraber gidirsiniz. Karlı bir kış manzarası üstüne doğan bu güneşin güzelliğini ve büyüklüğünü kavrayamazsınız. Hayvanlar çılgın bir hâlde koşuşurlar, saatlerce birbirlerini kovalarlar.

Av mevsimi gelince, ormanımız birçok silâhlı adamlarla dolar. Bunlar gülerken eğlenerek zavallı hayvanları öldürürler. Silâh patladı mı, karmaca bile susar, kemirdiği fındığı elinden düşüren sincaplar, korkularından titriyerek, kabuklarına yapışırlar.

Ben ihtiyarım, belki bu ormandaki meşelerin en yaşlısıyım. Fakat hiçbir zaman böyle canavarca kan dökmeğe alış-

madım. Bir akşam, parlak gözlü bir ceylânı öldürdüler. Bir geyiğin iniltisini duydum.

Eski küçük karaca şimdi yavrulandı. Avcılar ormanı doldurunca korktu. Yavrularını hayatının en güzel günlerini geçirdiği insan kızının evine götürdü. Bahçeye bıraktı. Kız görüp yavruyu almaya kadar bekledi. Sonra geriye, ormana dönerek kayboldu.

Bir adam haftalardanberi parsa arıyordu. Nihayet izini buldu. Deremizin üstündeki kayalıkta parsa görmüşlerdi, zavallının silâh namlusunun kendisine çevrildiğinden haberi yoktu. Fakat geyik tam zamanında yetişti. Adamı, arkasından öyle bir boynuzladı ki, herif silâh ile birlikte bir çöp parçası gibi derenin içine yuvarlandı.

O vakte kadar hiçbir şey söylemeyen Nilüfer:

— Evet, dedi, bu adam bize doğru gelip kaldıktan sonra bir daha kalkamadı. Ölmüştü. Biz dere otları öyle çok konuşmayız. Fakat kollarımız herkesi teselli eder. Biz de kollarımızı açtık. Ölü vücudu kollarımızın arasına sardık.

Kayın ağacı sordu:

— Geyik ne oldu?

— Kayboldu.

— Ya pars?..

— Pars mı? Şu sırada köklerinin arasında uyuyor.

Yarının Büyüklüğü

ÇOCUKLARA OYUNLAR

Müvazene oyunu

Tepsi oyunu

Oyuncular bir duvara sıralanırlar. Topuk, sırt ve baş duvara dayanır. Sağ el ileriye doğru uzatılır. Herkes sağ elinin şehadet parmağının üzerine bir baston veya değnek koyar, düşmemesi için de sol eliyle tutar. Kumanda verilince sol eli geri çekilir ve her oyuncu şehadet parmağının üzerine bir baston koyar, düşmemesi için de sol eliyle tutar. Kumanda verilince sol eli geri çekilir ve her oyuncu şehadet parmağının ucundaki bastonu düşürmeğe çalışır. Fakat duvardan ayrılmamak, hele ileri doğru adım atmak yasaktır.

Bu vaziyette bastonu parmağında en sona kadar tutmağa muvaffak olan oyunu kazanır.

Bardak altındaki kâğıt

İşte size sade ve eğlenceli bir oyun daha! Bir masanın üzerine alelâde bir gazete kâğıdı yayılır. Ortasına da su dolu bir bardak koyunuz. Şimdi arkadaşlarınıza bardağa dokunmadan ve suyu dökmeden gazeteyi almalarmı teklif ediniz. Bu teklifinizi tabii hayretle karşılayacaklar, bu işin yapılamıyacağı söyliyebileceklerdir.

Siz o zaman tereddüt etmeden kalkınız, sür'atle masaya yaklaşınız, şiddetle bardağın altındaki kâğıdı ucundan tutarak çekiniz. Göreceksiniz ki, ne bardak yerinden kılmadım, ne de suyu döktüm. Ancak siz muvaffakiyetle kâğıdı bardağın altından çıkarmış bulunursunuz. Arkadaşlarınız da sizi alkışlayacaklardır.

Bir tepsi üzerinde yirmi otuz türlü; (kurşunkalem, iğne ve saire gibi) eşya getirilir. Oyuncular bunlara 30 saniye kadar bir müddet bakarak bu eşyadan kaç tanesini hatırla tutabilirlerse bir kâğıdın üzerine yazarlar. Eşyalarda en çok bulunan yazan kazanır. Bunu başka bir türlü de yapmak kabildir. Tepsi üzerinde üç eşya bulundurulur. Bu üç eşyadan herbiri diğer bir eşyanın ümidindedir. Meselâ: Bir kitap üzerinde açık bir masas; bir tabak içine yatırılmış bir saat; bir ceviz kabuğunun içinde bir toplu iğne. Çocuklara bunlar çabuk olarak gösterilir ve hemen üstü örtülür. Sonra sıra ile bunları yazmaları tenbih olunur.

Çocuklara yeni oyunlar

Çocukların en ümitsiz, en bedbaht zamanları, oynayacak oyun bulamadıkları gündür. Yağmurlu günlerde yahut artık tatiller geleceği için hergün oynayıp bıktıkları oyunlardan ayrı olmak üzere aşağıda birkaç yeni icat oyun tarif ediyoruz. Küçüklerin bunları seve seve oynayacaklarını zannederiz:

Heykel oyunu

Bunu en çok küçük kızlar sevecektir. Çocuklardan biri heykeltraş olur. Bütün diğer çocukları birer birer ellerinden tutarak savurur ve bırakır. Savutulan çocuk nasılsa aynı vaziyette hareket ederek kalmak mecburiyetindedir. Şayet hareket ederse bu sefer o ebe yahut heykeltraş olur.

ARMAĞANLI YAZI YARIŞIMIZ

Bu küçükte yarışımıza girmiş. O da yazacağı yazıyı düşünüyor

Çocuklar, sizin aranızda büyük bir yarışa başladık. Çünkü sayımızda, sizin "Yarının Büyüklüğü" adlı sahifende, salıncakta sallanan bir çocuk resmi vardı. İsterseniz çünkü sayımızı aldırıp bakın. İşte o salıncakta sallanan çocuk için öz türkçe ile on beş satırı geçmemek üzere bir yazı yazacaksınız. İyi dinleyin, öz türkçe ile. Bu salıncakta sallanan çocuğu anlatan en güzel yazılardan:

Birinciye Güzel bir oymacılık takımı;

İkinciye: Bir mekano;

Üçüncüye: Büyük bir lâstik top;

Dördüncüden onuncuya kadar birer eğlenceli ve faydalı çocuk kitabı vereceğiz.

Yarış önümüzdeki pazar günü bitiyor. O güne kadar yazılar TAN Çocuk Sahifesi Servisine göndermelidir. Adresinizi yazmağı unutmayın.

Birinciye güzel bir oymacılık takımı,

İkinciye bir Mekano,

Üçüncüye büyük bir lâstik top,

Dördüncüden onuncuya kadar birer eğlenceli ve faydalı çocuk kitabı vereceğiz.

Yarış önümüzdeki pazar günü bitiyor. O güne kadar yazılar TAN çocuk sayfası servisine gönderilmelidir. Adresini yazmağı unutmayın.

TANINMIŞ CASUS

Lâvrens'in Kısır
Kalan Hülyası

Londra, 20 (A.A.) — Albay Lâvrens yarın, pek sade törenle ve resmi uzkişilerle (şahsiyetler) Arabistan arkadaşları önünde, Moreton kilisesinin yan bina-şındaki küçük mezarlığa gömülecektir.

Kısır kalan hülya

Journal des Debabs gazetesinin Fransız yazarlarından, Maurice Pernot şahsen tanıdığı Lavrens hakkında meraklı malumat veriyor. Bunu, aşağıya alıyoruz:

"Yolculuk hayatında Lavrens e iki defa rastladım. Bu kadar esrarlı adamı iki görüşte tüm tanıdığımı iddia edecek değilim.

Birinci rastlayışım Cerablus'da oldu. 1912 ilkbaharı idi. Fransa'nın kıyısında, iki kamp kurulmuştu: biri Bağdat demiryolu nu inşa eden Almanların, öteki Karkamışta hafriyat yapan İngiliz arkeoloji heyeti üyelerinin idi. Bu eski Hiti şehrinde hafriyat yapan İngiliz heyeti başkanı Volleyn yanında yirmi beş yaşında, mavi gözlü, sarışın bir genç vardı ki, hakiki vazifeleri belli değildi. Bu adam, hafriyat ziyade, orada yaşayan ve çalışan Arap, Kürt ve Türk tabakalarının sözlerini ve âdetlerini tetkik ediyordu. İşte tarihte (Miralay) Albay Lavrens adını taşıyacak şahıs, bu gençti.

Onu, ikinci defa olarak 1925 yılı sonbaharında Bağdat'ta, Gertrude Bell'in küçük Arap evinde rastladım. O tarihte, Lavrens'in büyük hülyası kırılmıştı: Onun sadık iş ortağı olan kadın Gertrude Bell, İngiliz siyasetine hizmetlere devam ediyordu. O tarihte Lavrens Irak payitahtından geçerek, Hint - Afgan hududuna, gizli bir vazife ile gidiyordu.

Acaba bu iki tarih arasındaki on üç yılda bu esrarlı kafadan ne gibi maceralar geçmişti?

1888 de şimali Galda doğan Lavrens yirmi yaşında Suriye - Ciddede gizli vazifeler gördü. Bu yolculukları sırasında ki, mahut büyük prosesini olgunlaştırdı. Onun en ziyade korktuğu şey, bir Türk - Alman ittifakı idi. Almanların, İskenderon, Cerablus, Musul ve Bağdat'ta birleşmeleri, kendisini büyük endişelere düşürdü. İngiliz imparatorluğu için bir tehlike saydığı bu ittifakı bozmak için ki, Lavrens Arapları Türklere karşı azdırdı, maksad-ı çölde büyük bir isyan çıkarmak, Arap kabilelerini ayaklandırmak ve Arapları bir saygılı bir Arap ailesi: Haşimiler, etrafında toplamaktı.

Onun hülyası, Hint imperatorluğu karşısında, yeni bir imperatorluk, Arap imparatorluğu vücutu getirmek, bu imperatorluğu İngiliz tacına katmak idi. İstanbul halifesine karşı, bütün islam âlemine egemen ve Mekke'de oturan bir Haşimi halife çıkarmak... İngiliz davasına sadık olan Şerif Hüseyin, halife için ruhani kuşunu elinde tutacak ve Hicaz tacını taşıyacaktır. İmparatorluğun diğer bölge leri de onun evlatları arasında (Ali, Faysal, Abdullah) paylaşılacak idi. İngiltere, böylece, Kırsal denizini iki kıyıya egemen olabilecekti.

Lavrens, genç emir Faysalın, Araplarda ulusal ruhu uyandıracak ve bertekleştirecek şahsiyet olduğuna hükmetti. Onu teşvik etti, Bağdat'ta sürükledi, barış konuşmalarında onu Paris'e kadar kovaladı... Fakat birdenbire, büyük hülyasının sukutunu gören Lavrens Parisi ve Faysal'ı bıraktı İngiltere'ye döndü, sönmüş ve kırılmış hülyasının tari-

Ölen kral Faysal

hini yazmakla vakit geçirdi ve: "Çölde ayaklanma,, ve "aklın yedi direği,, adlı iki eser yazdı. İşte o büyük hülyadan ve kısır maceralardan kalan biricik şey budur.

Lavrens o kadar büyük bir inkisara uğramış idi ki, artık ismini bile taşımak istemiyordu: Kendi adı bile ona, ağır geliyor, fena ve esrarlı hülyalarını hatırlatıyordu. Sonunda, adını değiştirdi, hak yerine baş vurdu ve:

T. E. Shaw

Tesmiye olundu. Motosiklet hâdisesinde bu isim altında ağır yaralandı ve bu isimle öldü. Ancak şu önemli hâdiseleri görecektir: Kral Hüseyin ve oğlu Ali tahttan indirildi, Emir Faysal öldü, Lavrens geniş Arap ufku üzerinde Lavrens'in tahmin edemediği yeni bir aktörün Vehabî İbni Suudun, kuvvetli gölgesinin belirlediğine şahit oldu!

1888 de şimali Galda doğan Lavrens yirmi yaşında Suriye - Ciddede gizli vazifeler gördü. Bu yolculukları sırasında ki, mahut büyük prosesini olgunlaştırdı. Onun en ziyade korktuğu şey, bir Türk - Alman ittifakı idi. Almanların, İskenderon, Cerablus, Musul ve Bağdat'ta birleşmeleri, kendisini büyük endişelere düşürdü. İngiliz imparatorluğu için bir tehlike saydığı bu ittifakı bozmak için ki, Lavrens Arapları Türklere karşı azdırdı, maksad-ı çölde büyük bir isyan çıkarmak, Arap kabilelerini ayaklandırmak ve Arapları bir saygılı bir Arap ailesi: Haşimiler, etrafında toplamaktı.

Onun hülyası, Hint imperatorluğu karşısında, yeni bir imperatorluk, Arap imparatorluğu vücutu getirmek, bu imperatorluğu İngiliz tacına katmak idi. İstanbul halifesine karşı, bütün islam âlemine egemen ve Mekke'de oturan bir Haşimi halife çıkarmak... İngiliz davasına sadık olan Şerif Hüseyin, halife için ruhani kuşunu elinde tutacak ve Hicaz tacını taşıyacaktır. İmparatorluğun diğer bölge leri de onun evlatları arasında (Ali, Faysal, Abdullah) paylaşılacak idi. İngiltere, böylece, Kırsal denizini iki kıyıya egemen olabilecekti.

Lavrens, genç emir Faysalın, Araplarda ulusal ruhu uyandıracak ve bertekleştirecek şahsiyet olduğuna hükmetti. Onu teşvik etti, Bağdat'ta sürükledi, barış konuşmalarında onu Paris'e kadar kovaladı... Fakat birdenbire, büyük hülyasının sukutunu gören Lavrens Parisi ve Faysal'ı bıraktı İngiltere'ye döndü, sönmüş ve kırılmış hülyasının tari-

Lavrens, genç emir Faysalın, Araplarda ulusal ruhu uyandıracak ve bertekleştirecek şahsiyet olduğuna hükmetti. Onu teşvik etti, Bağdat'ta sürükledi, barış konuşmalarında onu Paris'e kadar kovaladı... Fakat birdenbire, büyük hülyasının sukutunu gören Lavrens Parisi ve Faysal'ı bıraktı İngiltere'ye döndü, sönmüş ve kırılmış hülyasının tari-

FAYDALI BİLGİLER

Bugünkü program

İSTANBUL

18 Almanca ders, 18.30 Jimnastik bayan Azade Tarcan, 18.50 Muhtelif plâklar, 19.30 Haberler, 19.40 Keman solo Zeki Kâzım, 20 Maliye bakanlığı namına konferans, 20.30 Demir caz, 21.15 Son haberler, borsalar, 21.30 Radyo orkestrası, 22 Radyo, caz ve tango orkestrası.

BÜKREŞ

823 Khz. 364 m.

13-15 Gündüz plâk yayımı, 18 Hafif müzik (plâk), 19 Duyumlar, 19.15 Plâk, 20 Üniversite dersi, 20.20 Plâk konferansı, 21 Senfonik konser, 22 Fransızca veya Almanca yayım, 22.15 Konserin devamı, 23 Duyumlar, 23.15 Konser nakli.

MOSKOVA

175 Khz. 1724 m.

18.30: Musiklî piyesi: "La grosse Berthe,, 19.30: Kolkhozlar konseri, 22: Almanca yayım, 23.05: Fransızca, 24.05: Felemenkçe.

BUDAPEŞTE

545 Khz. 550 m.

20: Şarkılar, 20.55: Asker mızıkası, 22.10 Konferans, 22.40: Duyumlar, 23: Cazband 24: Fransızca aylık duyumlar, 24.15: Çingene mızıkası, 1.05: Son duyumlar.

ROMA

713 Khz. 421 m.

20: Ders, 20.15: Plâk, 21: Duyumlar, plâk, 21.15: Rumca yayım, 21.30: Sözler, 21.50: Org konseri, 23: Orkestra konseri, 24: Duyumlar.

BELGRAD

686 Khz. 437 m.

20: Reklâmlar, 20.15: Duyumlar, 20.30: Ulusal yayım, 21: Plâk, 20.20: Konferans, 21.40: Senfonik konser, 23.15: Duyumlar, 23.30: Konser nakli.

STOKHOLM

704 Khz. 426 m.

21: Estonya musiki, 22: Diyalog, 23: Duyumlar, Diyalogun devamı.

PRAG

638 Khz. 470 m.

19.10: Almanca musiki yayımı, Duyumlar, Plâk, 20.10: Şarkılar, 20.55: Artistik revü, 21.05: Smetana salonundan konser nakli, 22: Duyumlar, 23.15: Plâk, 23.30: Eğlenceli musiki, 23.55: İngilizce yayım.

VARŞOVA

224 Khz. 1339 m.

19.45: Plâk, Sözler, 20.35: Leh musiki'si, 20.50: Sözler, 21: Gala varyete (caz musiki), 21.45: Duyumlar, 21.55: Sözler, 22: Bir perdelik "Verbum Nobile,, operası.

23.20: Plâk, Sözler, 23.45: Plâk.

PARİS

182 Khz. 1648 m.

182 Khz. P. A. R. I. S. 1648 m: 21.30: Duyumlar, 21.45: Ulusal Fransız musiki'si, 22.15: Duyumlar, hava raporu, 23.35: Georges Derveaux caz.

Sinemalar Tiyatrolar

* Saray: (Şopen ve (Karyoka)
* Sümer: (Harp) ve (En Çılgın gecesi)

* İpek: (Fedailer Alayı) ve (Öldüren aşk)
* Türk: (Petresburg geceleri) ve (Sokaklarda altın)

* Melek: (Bar şarkıcısı) ve (Kadınlar ne isterler)
* Tan: (Gönül Tuzağı)

* Elhamra: (Macar marşı) ve (Vals muharebesi)
* Süreyya: (La Dam Okamelya)

* Şark: (Kim olduğunu bilmek istemiyorum) ve (Morg sokağı cinayeti)
* Asri: (Vals rüyası) ve (Siyah kartal)

* Şık: (Tarzan) ve (Kadınların sevgilisi)
* Alkazar: (Bosna sevdaları) ve (büyük şehirler uyurken)

* Millî: (Çılgın Kan) ve (Cici berber)
* Hilâl: (Sefiller)

* Yıldız: (Evlendirelim mi?) ve (Cebî delikler)
* Alemdar: (Patron olsaydım) ve (Casus kalbi)

Y. S. T.

Halide ve arkadaşları

Bu akşam Şehzadebaşında Turan Tiyatrosunda
Bir Avuç Ateş (3 perde)
Çeviren. H. Kemal

Nöbetçi Eczaneler

Bu gece nöbetçi eczaneler şunlardır:
Bahçekapıda (Beşir Kemal), Di-vanyolunda (Esat Tumpkapıda (Belkis), Zeyrek'te (Hasan Hülûsi), Şehzadebaşında (Hamdi), Aksarayda (Pertev), Samatya'da (Teofilos), Şehreminde (Nâzım), Karagömrük

SOFYA MEKTUBU

Milletleri Muharebeye
Sürükliyen Sebepler

Sofya askerî klubünde entresan bir konferans

13 Mayıs
Sofya, (Hususî muhabirimiz yazıyor) — "Milletleri muharebelere sürükliyen sebepler hangileridir?" mevzuu etrafında bir konferans verilmiştir. Bu konferansın mühim parçalarını aşağı alıyorum:

"Cihan sulhunu günden güne daha büyük tehlikelere doğru sürüklemekte olan beynelmîl durumun fecaati karşısında insanlar bütün hassasiyetleri ile dikkat kesilmişlerdir.

Harbemek, çok kaba ve deşet veren çirkin bir iş olmakla beraber, beşerî hayatta en iptidai zamanlardan, medeniyetin terakki ettiği muhtelif devirlerle ve hatta bugüne kadar kendi seyri tabiisini takiple dünya mukadderatı üzerinde hâkim olmuş; ve harp, insanlar istese de, istemese de yapacağını yapmıştır.

sebeplerini büsbütün başka şeylerde aramanın lâzımgelceğini anlar.

Milletleri muharebelere sürükliyen şeyler: hayatî menfaatlerinin icabatıdır. Bundan ötürüdür ki, ebed sulhun meydana gelmesini istiyorsak, her şeyden önce, muharebelerin hangi anlaşmazlıklarla ve menfaat çarpışmaları yüzünden çıktığını öğrenmeli ve b. nu defetmeğe çalışmalıyız.

Umumî Harbin sebepleri hâlâ bilinmiyor ve aranıyor. Galipler bunun deşet ve fecaatini Almanların aç gözlülüğünde buluyorlar. Bu doğru bir şey değildir. Cihan harbinin mes'uliyetleri, muharebe etmiş olan bütün milletlere racidir. Bunun başlıca sebepleri de o vakitki iktisadî rekabet, intikam ve benlik iddialarıdır.

Bugün aynile o esbap mevcuttur. Cihanın rahat ve huzurunu kaçıran ve milletleri bir muharebeye doğru sür'atle sürüklemek olanlar da bunlardır. Bu esbabı sayalım:

1 — Sulh muahedeleri.
A) Hudutların doğru olarak taksim edilmeyişi,
B) Mağlûpların ödedikleri ve ödemekte oldukları tamirat borçları,
C) Silâhlanmalardaki muvazenesizlik,
D) Ekalilyetler hukukuna riayet olunmaması...

2 — İktisadî sebepler:
A) Muharebe zamanından beri iktisadî muvazenenin bozulmuşu,
B) Tam manasile fakirleşen mağlûp milletlerde istihlâkâtın azalışı,
C) Sanayi memleketi olan

Almanya, Avusturya, İtalya ve İngilterede ziraatin terakki edilişi, ziraat memleketi olan Amerika, Rusya ve Balkanlarda ise sanayiî fazlasile inkişaf edilişi ve ham maddelerle altınların taksimatında muvazenenin bozulmuşu...

3 — Ahali taksimatında muvazenesizlik:

A) Ahali taksimatındaki haksızlıklar, zengin arazi, az ahali, bunun aksi olarak İngiltere, Almanya ve İtalyada dar olan arazide kalabalık ahalinin sıkışmış bulunması. İşte bunun için li. ki, bu devletler tebaalarına geniş nefes alabilmek için toprak bulmak mecburiyetindedirler. (Habeşistan meselesi buradan doğmaktadır.)

Bütün bu müşküllerden kurtulmanın çareleri ise şunlardır: Sulh muahedelerinin yüklediği bütün borçlar silinmelidir, umumi ve müsavî suretteki silâhsızlanma işi düzeltilmelidir. Ekalilyetler hukukuna riayet olunmalıdır. Sulh muahedelerini tadil etmek prensibi kabul olunmalıdır Dünya yüzündeki altınlar yalnız bir yahut birkaç milletin kasalarında toplanmamalıdır. Ham ve işlenmiş maddeler, zahireler ve fabrikalar malları müsavî surette pazar bulmalıdır. İhracat ve ithalât gümrüklerinde tedricî surette tenzilât yapılarak beynelmîl ticaret yeniden canlanmalıdır. Bugün müfrit milliyetperverliğin mâni olmakta olduğu muhaceret işleri tedricî surette yoluna girmelidir ve fazla artık nüfusu olan memleketleri bu ağırlıktan kurtarmalıdır.

Mahmud NECMEDDİN

te (Suat), Büyükdada (Şinasi Rıza), Heybelide (Yusuf), Bakırköyünde (Hilâl), Fenerde (Vitali), Hasköyde (Yeni Türkiye), Kasımpaşada (Yeni Turan), Kadıköyünde Modada (Sihhat), Pazaryolunda (Rifat), Beşiktaşta (Nail), Galatada (Hidayet), Taksimde (Kanzuk), Pangaltıda (Karekin Kürkçüyan), Taksimde (Güneş), Eyüpte (Hikmet) eczaneleri.

Yo'cu, müracaat yerleri

Deniz Yolları acentesi Telefon 42362
Akay (Kadıköy iskelesi baş memurluğu) Telefon 43732
Sirketi Havriye Telefon 44703
Vapurculuk Sirketi merkez acentesi, Telefon 22925
Şark Demiryolları müracaat kalemi. Sirketi Telefon 23079
Devlet Demiryolları müracaat kalemi. Haydarpaşa. Telefon 42145

Liman hareketleri

Dün limanımıza şu vapurlar gelmiştir:

Bandırma'dan: (Saadet), Mersin den: (Canakkale), Mudanyadan: (K-mal), İzmir: (Ayten), Karadenizden: (Cumhuriyet), İzmirden: (Sakarya).

Dün limanımızdan şu vapurlar gitmiştir:

Bandırma'ya: (Gülnehal), Müdan yaya: (Asya).

Bugün limanımıza gelecek vapurlar şunlardır:

Ayvalıktan: (Bandırma), Karabıdan: (Mersin), Bartından: (Antalya), Mudanyadan: (Asya).

Bugün limanımızdan gidecek vapurlar şunlardır:

İzmit: (Ayten), Mudanya'ya: (Tayyar), İskenderiyye: (Ankara), Bandırma'ya: (Saadet), Karadenize: (Erzurum).

İtfaiye Telefonları

Istanbul itfaiyesi 24222
Beyoğlu itfaiyesi 44644
Kadıköy itfaiyesi 60020
Üsküdar itfaiyesi 60625

Yeşilköy, Bakırköy, Büyükdere, Paşabahçe, Kandilli, Erenköy, Kartal, Büyükdada, Heybeli, Burgaz, Kırnallı mntakaları için telefon santralindeki memura (yangın) kelimesini söylemek kâfidir.

Hastane adresleri ve Telefonları

Cerrahpaşa hastanesi, Cerrahpaşa 21693
Zeynep Kâmil hastanesi, Üsküdar, Nuh kuyusu, Gün doğumu caddesi 60179
Haseki kadınlar hastanesi, Aksaray Haseki cad. 32 24553
Beyoğlu Zükür hastanesi, Firuzpaşa 43341
Gülhane hastanesi, Gülhane 20510
Kuduz hastanesi, Çapa 22142
Emrazı aklıye ve asabiye hastanesi, Bakırköy Reşadiye kırsı 16.60
Etfal hastanesi, Şişli 42426
Haydarpaşa Nümune hastanesi 60107

Bu numaradan imdat otomobil istenilir. 44998

Davetler

İSTANBUL BASIMEVLERİ SAHİPLERİNE
Ankarada 25 Mayıs 1935 te toplanacak (Matbuat Kongresi) nde matbaacılığın belirtmek istenilen ihtiyaçları, dilekleri üzerinde konuşulmak üzere İstanbulda, mevcut her çeşit matbaaların sahip veya müdürlerinin 22 Mayıs 935 çarşamba saat 14 te İstanbul, Ankarca caddesinde (Basın Kurumu) merkezinde yapılacak toplantıya gelmeleri rica olunur.

KURULTAY TOPLANTISI
Türk Mikrobiyoloji Genel sekreterliğinden: Yıllık kurultayımız 22-5-935 Çarşamba günü saat 18 de etiba odasında toplanacağından bütün üyelerin gelmelerini saygılarımla dilerim.

KÖPRÜ - HAYDARPAŞA - KADIKÖY
15 Mayıs 935 tarihinden itibaren (Her gün)

Köprüden Kalkış	H. Paşa - Kadıköy'den K. ne Varış	Köprüye Varış
6.30 X	16.48	6.53
7.00 X	7.18	7.23
7.30 D	—	7.50
7.35 X	7.53	—
7.35 X E	7.53	7.58
8.00	—	8.20
8.20 X	8.40	—
8.30 D	—	8.50

Köprüden Kalkış	H. Paşa - Kadıköy'den K. ne Varış	Köprüye Varış
6.25	6.35 X	6.50
7.00	—	7.20
7.30	7.38 X	7.53
8.00 D	—	8.20
—	8.05 X D	8.25
8.05 E	8.10 X	8.25
8.30	—	8.50
—	8.45 X	9.05
9.00 D	—	9.20
—	9.15 Ankara sür'at	9.35
9.05 E	9.15	9.35
9.40	9.48 X	10.03
10.20	10.28 X	10.43
10.50	10.58 Adapazarı	11.13
11.40	11.48 X	12.03
12.30	12.40 Ankara muhtelî	12.55
13.05	13.15 X	13.30
13.45	13.55 X	14.10
14.35	—	14.55
15.00	15.08 X	15.23
15.40	—	16.00
16.20	16.28 X	16.43
1.50	—	17.10
—	17.15 X	17.35
17.25	—	17.45
17.55	—	18.15
—	18.15 X	18.35
18.30	18.40 Adana	18.55
19.00	19.08 X	19.23
—	19.35 X	19.55
19.45	19.53 Toros	20.08
20.20	20.28 X	20.43
21.10	21.20 X	21.43
21.55	22.05 X C	22.20
23.05	23.15 X B	23.30

C. İşaretili seferlerin tren 1 Haziran'dan 31 Birinci Teslime kadar işler.
D. İşaretili seferler cuma günleri yapılmaz.
E. İşaretili seferler cuma günleri yapılmaz. Sisişli tipili ve şiddetli fırtınalı havalarda vapurlar bulundukları mahallerden hareket etmeyecekler. — barınmak mümkün olmayan işlekleri tutmayacak, yahut daha evvel terk edilebileceklerdir.

İki Buçuk Milyon Lira

Tramvay sosyete-sile çıkan anlaşamamazlık

Bayındırlık Bakanlığı ile Tramvay Sosyetesini arasında, yeni bir mukavele yapmak üzere, başlanılan müzakereler bir müddetten beri durmuş. Sosyete muahhasları ile, Bayındırlık Bakanlığı eni mukavele şartlarında uyusamamış idukiarından muahhaslar Belçika - a dönmüşlerdir ve bir daha gelmemişlerdir.

Gindorff

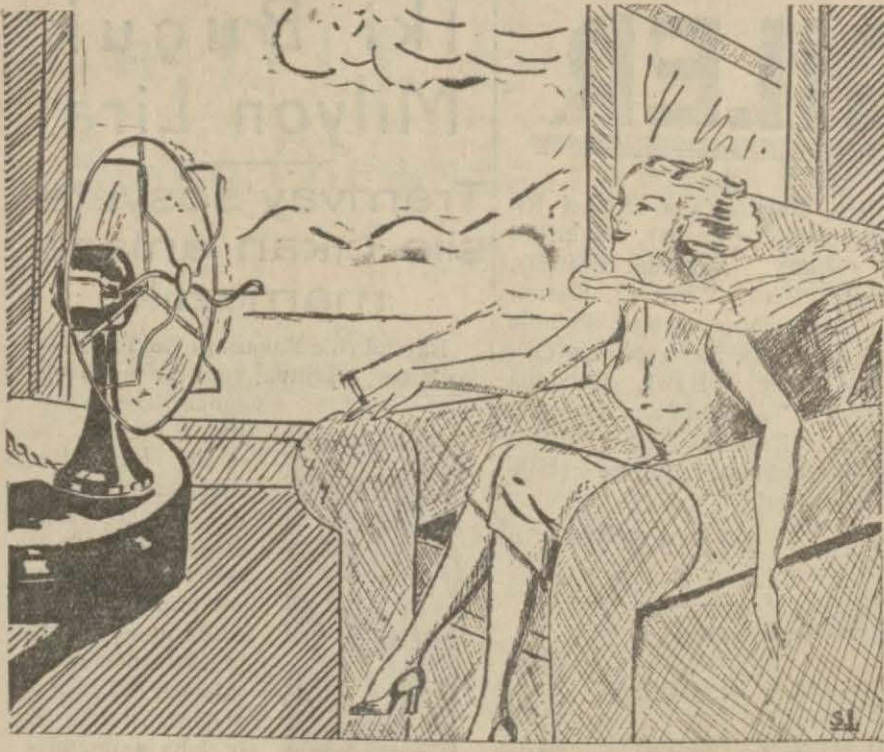
1926 mukavelesi hükümet tarafından bozulmuş olduğundan bugün 1923 mukavelesi tatbik edilmektedir. Bu mukavele mucibince Tramvay sosyetesinin imtiyaz müddeti 1936 senesinin de bitmektedir.

Yine bu mukavele mucibince hükümet sekiz, on sene sonra İstanbul tramvaylarını satın almak hakkına sahiptir.

1926 mukavelesi mucibince, imtiyaz müddeti 1993 senesine kadardır. Yeni müzakerede Bayındırlık Bakanlığının sosyetenin yeni hatlar yapmasını istemiş, sosyete de imtiyaz müddetinin uzatılmasını istemiştir. Şimdilik hükümetle sosyete arasında hiç bir uyuma yoktur.

Bugün Bayındırlık Bakanlığı ile sosyete arasında halli lâzım gelen mesele sosyetenin halktan aldığı ve şimdi geriye vermeğe mecbur tutulduğu iki milyon lira meselesidir. Sosyete Bayındırlık Bakanlığına bu paranın hepsini ödemek mecburiyetinde olmadığını bildirmiş, bundan istendirilmiş otobüs, köprü'nün tamirâtı, Fatih - E-dirnekapı tramvay yolunun yapılması masraflarını indirilmesi lâzım geldiğini söylemiş ve ilk taksit olarak 300 bin lira ödemisti. Sosyete istenilen iki milyon liranın 926 mukavelesinin icap ettirdiği işlere sarfeylediğini ve hükümetin ancak 600 bin lira ödemeye mecbur olduğunu iddia etmekte dir. Bayındırlık Bakanlığının sosyetenin bu işler için bir hesap istemiştir. Sosyete direktörü Gindorff bu hesaplara vermek için bir iki güne kadar Ankara'ya gidecektir.

8.40 E	9.00	8.55
8.40 D	9.00	—
9.05 Toros	9.23	9.28
9.45 X Adana	10.03	10.08
10.20	—	10.40
11.0 X	11.18	11.23
11.30 X	12.08	12.13
12.30	—	12.50
13.15 X	13.33	13.38
14.00 X	Ankara muhtelî	14.23
14.30	14.48	14.53
15.10 X	15.28	15.33
15.50 X	16.08	16.13
16.25	—	16.40
16.45 X		

VERESİYE SERİNLİK

Her hangi bir cereyan prizine takılabilir

Elektrik Vantilâtörü

Sayesinde istediğiniz kadar

Serinlik Temin edebilirsiniz.

SATIŞ'TA

12 AY VADE İLE SATILIR

Satış yerleri:

Salıpazar mağazası:

Salıpazarı, Necati Bey caddesi No. 428 - 436 Tel. 44963

Metro Han:

Tünel Meydanı, Beyoğlu Telefon: 44800

Elektrik Evi:

Beyazıt Mürrekçeşiler caddesi, Telefon: 24378

Kadıköy:

Muvakkithane caddesi, Telefon: 60790

Büyükdada:

23 Nisan caddesi. Telefon: 56 - 128

Üsküdar:

Şirketi Hayriye iskelesi. Telefon 60312

TAKSİM'DEKİ

SERGIYİ ZİYARET EDİNİZ

Osmanlı Bankası

Türk Anonim Şirketi, -Tesis Tarihi: 1863

Sermayesi: 1.000.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca şehirlerle

Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Manchesterde

Mısır, Kıbrıs, Irak, İran, Filistin ve Yunanistan'da subeleri

Yugoslavya, Romanya, Suriye ve Yunanistanda Filyalleri vardır. 3227

Her türlü Banka muameleleri yapar.

Gedikpaşada İstanbul Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Mercan Yıldızlı handa Jandarma matbaasına ait motor 25 kalem teferrüatı ile beraber bir adet litograf makinesi 28 Mayıs 935 salı günü saat on beşte açık arttırma ile satılacaktır. Şartnamesi Gedikpaşada eski Jandarma eşya ve levazım anbar binasındaki komisyonumuzda, makine ve teferrüatı da Mercan Yıldızlı handa her gün görülebilir. Satış tahmin bedeli iki bin lira ve ilk teminat yüz elli liradır. İsteklilerin ilk teminat makbuz veya banka kefalet mektubu ve hüviyet cüzdanı ile belli gün ve saatte komisyonumuza gelmeleri. (2582) 3599

Ankara Valiliğinden:

- 1 — Ankara Merkez Kazası hududu içinde çıkarılacak taş, kum, tuğla, kireç ve sair mevaddan alınacak rusumun bir seneliği şartnamesine göre kapalı zarf usulüyle arttırmaya konulmuştur.
- 2 — Bu resmin muhammen bedeli 18151 liradır.
- 3 — Bu arttırmaya ait evrak şunlardır.
- 4 — Arttırma şartnamesi "İstekliler bu şartnameyi bedeli mukabilinde Ankara muhasebe hususiyet Müdürliğünden alabilirler,,"
- 5 — Arttırma 27 Mayıs 935 tarihine gelen pazartesi günü saat 15 de Vilâyet Daimi encümeninde olacaktır.
- 6 — Arttırmaya girmek için :
A — 2490 numaralı arttırma ve eksiltme ve ihale kanununun 17 ci maddesine uygun 1361 lira 14 kuruşluk muvakkat teminat ve meleri.
B — Ticaret odasına kayıtlı bulunması.
- 7 — Teklif mektupları ihale günü saat 14 de kadar Vilâyet Daimi encümen Riyasetine verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet saat 14 de kadar Daimi encümen Riyasetine gelmiş olması lâzımdır. (2724) 3778

Tıp Fakültesi Dekanlığından:

Üçüncü Dahili hastalıklar seriyatı Ordinariyüsü Prof. Dr. E. Frank 21-5-935 salı günü saat 12 de "Şeker hastalığı sahasında büyük ve kat'i keşifler,, e dair ve kulak, buğaz, burun, hastalıkları seriyatı ordinariyüsü Pr. Dr. E. Ruttin 22-5-935 çarşamba günü saat 17 de:

"Gürültülerin işitme uzvuna yaptığı zararlar,, a dair Üniversite binasındaki tıp fakültesi birinci dershanesinde açış derslerini vereceklerinden arzu edenlerin gelmeleri. (2740) 3804

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATI

"Oluklu saç gibi dalgalı şekilde lev haların veya emsalinin imaline ait usul ve tertibat" hakkındaki ihtira için istihsal edilmiş olan 7 Eylül 1933 tarih ve 1745 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kere başkasına devir veya icara verilmesi teklif edilmekte olmakla bu hususta fazla malumat edinmek isteyenlerin Galatada Aslan hanında 5 inci katta 1-4 numaralarla mürakkam idarehaneye müracaat eylemeleri ilân olunur.

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATI

"Sun'i kösele imali" hakkındaki ihtira için bir ihtira beratı talebi zımında İstanbul Vilâyeti Yüksek makama verilen 5 Mayıs 1932 tarih ve 2567 evrak numaralı müracaatın ihtiva ettiği hukuk bu kere başkasına devir veya icara verilmesi teklif edilmekte olduğundan bu hususta fazla malumat edinmek isteyenlerin Galatada Aslan hanında 5 inci katta 1-4 numaralarla mürakkam idarehaneye müracaat eylemeleri ilân olunur.

İstanbul İkinci İcra Memurluğundan: Haczen paraya çevrilmesine karar verilen ve tamamına 7273 yedi bin iki yüz yetmiş üç lira kıymet takdir edilen Galatada Sultan Beyazıt mahallesinde Kemeralı caddesinde eski 62 yeni 88, 90, No. larla mürakkam ve altında dükkânı bulunan bir evin yarısı hissesi açık arttırmaya konmuş olup 24-6-935 Pazartesi günü saat 14 den 16 ya kadar dairemizde açık arttırma suretile satılacaktır. Arttırma bedeli takdir edilen kıymetin yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde mezkûr gayri menkul hissesi alıcısı üstünde bırakılacaktır. Aksi halde son arttırmanın anı yerinde kalmak üzere arttırma on beş gün müddetle uzatılarak 9-7-935 Salı günü saat 14 den 16 ya kadar yine dairemizde yapılacak olan açık arttırmada mezkûr gayri menkul hissesi en çok arttıran üstünde bırakılacaktır. Arttırma şartnamesi isteklilerin mezkûr gayri menkul hissesi için kıymetten satış mukarrer hisseye isabet eden kıymetin % 7 buçluğu nisbetinde pey akçesi veya ulusal bir bankanın teminat mektubunu vermelidir. Hakları tapuya kayıtlı olmayan ipotekli alacaklılarla diğer alacaklıların ve irtilak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı mütbitlerle birlikte dairemize bildirmelidir. Aksi halde hakları tapuya kayıtlı olmayanlar satış bedelinin paylaşımına giremezler. Mezkûr gayri menkulün nefesinden doğan bilmülme vergi mükellefiyeti borçluya aittir. Daha çok malumat amlak isteyenlerin 22-5-935 tarihinden itibaren dairede açık ve aslı bulundurulacak olan arttırma şartnamesiyle 933-329 No. lu dosyasında mevcut ve mezkûr gayri menkulün evsaf, mesaha vesairesini gösterir vaziyet ve takdiri kıymet raporunu okuyup anlayabilecekleri ilân olunur. (11646)

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATI

"Tayyarelere mahsus makineli tüfek kundakları" hakkındaki ihtira için berat talebi zımında İstanbul Vilâyeti Yüksek makama verilen 5 Mayıs 1932 tarih ve 2567 evrak numaralı müracaatın ihtiva ettiği hukuk bu kere başkasına devir veya icara verilmesi teklif edilmekte olmakla bu hususta fazla malumat edinmek isteyenlerin Galatada Aslan hanında 5 inci katta 1-4 numaralarla mürakkam idarehaneye müracaat eylemeleri ilân olunur.

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü: Etem İzzet BENİCE Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Şirketi. İstanbul. Ankara caddesi, 100. — Başlıdığı yer: TAN Matbaası

ŞİŞMAN YANKO

MAĞAZASI: İstanbul, Yenipostane caddesi No. 39

Mevsimlik son moda

Mantoluk ve Robluk Yünlülerimiz ve ipekli Paris Êprimelerimiz GELMiŞTİR

Her nevi son moda

ipekli Pamuklu Keten

Be Yaz ve renkli kumaşlar

Tuhafiyeye dairemizde en zengin çeşit, hazır ve ölçü üzerine

Gömlek, Pijama, Robdöşambur

Yazlık ihtiyaçlarını temin için muhterem müşterilerimizin teşriflerini hassaten rica ederiz

CIHAZ TAKIMLARI

NEFASET — METANET — UCUZLUK

Askerî Fabrikalar Satınalma Komisyonundan:

Askerî fabrikalar İstanbul yollaması için aşağıda evsafı yazılı bir motor açık eksiltme ile satın alınacaktır. Muhammen bedeli 800 liradır. Satmak isteyenlerin % 7,5 teminat paralarıyla beraber 26 Mayıs 935 pazar günü saat 14 de Bakırköy Barut fabrikalarında satınalma komisyonuna müracaatları. (2574)

Motör yeni veya az kullanılmış.

Teknesi: 30/35 hamule tonilâto

15/20 metre uzunluk

3/4 genişlik.

Derinlik normal

3595

Deniz yolları

İŞLETMESİ

Acenteleri: Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han. Tel. 22740.

Trabzon yolu

ERZURUM vapuru 21 Mayıs Salı günü saat 20 de Rize'ye kadar (2772) 3807

Bandırma yolu

İstanbuldan her Cumartesi, Pazartesi, Salı ve Perşembe günleri kalkan Bandırma yolu postaları 15 Mayıs itibaren saat 21 de kalkacaktır. (2682)

Ayvalık yolu

BANDIRMA vapuru 22 Mayıs ÇARŞAMBA günü saat 19 da Ayvalığa kadar. (2786)

MÜZAYEDE BU CUMA

Uzun zamanlardan beri şehrimizde emsaline tesadüf edilmeyen büyük bir eşya müzayedesini olacaktır. Eski ve zevk sahibi, meraklı bir ailenin üç batından biri büyük bir itina ile biriktirdiği nadide kıymetli eşya müzayede ile satılacaktır.

Bu müstesna müzayedede merhum Çürüksulu Mahmud Paşa ailesine ait eşya satılacaktır.

Satış, Kabataşta Setüstünde merhumun konağında yapılacaktır. Müzayedede 24 Mayıs Cuma günüdür.

Fazla izahat için, Salih ve Sason mobilye mağazasına müracaat. Tel. (43249). 3734

Birinci Ticaret Mahkemesinden: Ankara Çimentoları Türk Anonim Şirketi tarafından İstanbulda Azapkapısında 53-61 No. lu malzeme inşaiye deposu sahibi Mehmed Rüşti aleyhine ikame olunan 934-511 dosya numaralı davanın 8-5-935 tarihli muhakeme gününde müddealeyh gelmediğinden hakkında giyap kararı itiraz edilmiş ve müddei avukatı sekiz senedi ibraz ederek imzalarının müddealeyhe ait olduğunu ve bunlardan ikisinin ödendiğini ve diğer altı sened bedeli olarak mütebaki 10824 lira 25 kuruş istediğini söylemiş, ve muhakeme usulün 402 ve 405 inci maddeleri mucibince muameleli kararı gıyabi tebliği için 15-7-935 Pazartesi günü saat 14 de bırakılmıştır.

İşbu kararnamenin ilânından itibaren beş gün içinde itiraz etmediği ve muayyen günde mahkemeye gelmediği takdirde giyaben cereyan eden muamelelerin muteber addolunacağı ve bir, daha mahkemeye kabul edilmeyeceği ve hasmın dermeyeran ettiği vakırları ikrar etmiş sayılabileceği tebliği yerine geçmek üzere ilân olunur. (11649)

İstanbul Tapu Müdürlüğünden: Kasımpaşada Hacı Ferhat mahallesinde Piriççi sokağında eski 17 yeni 27 No. lu evvelce hane şimdi arsa 21 Haziran 256 tarihile Hüseyin oğlu Mustafa uhtesinde iken vefatı kız Afet ve hafidesi Dürdaneye ve anladan da intikal ile bu kere müracaat eden veresele namına intikal muamelesi yapılmak üzere idareye müracaat edilmiş ise de bu yerin tapuya kaydı olmadığından senetsiz tasarruflar ahkâmına tevfiğin muamelesi yapılabileceğinden bu yer hakkında tasarruflar iddiasında bulunanlar varsa ellerinde mevcut vesaike tasarruflarıyla birlikte bilâsile veya Resmî vekiller tarafından bilvekalé tarihi ilândan onbeş gün zarfında 935-1929 muamele No. sile hitam müddetinde mahallinde bulunacak Tapu memurunun veya Beyoğlu Tapu idaresine müracaatları ilân olunur. (11648)

Bristol Oteli

İstanbul, Beyoğlu Tepebaşı Belediye bahçesi karşısındadır.

Asansörü, kaloriferi, müzeyyen salonları, odalar içinde banyoları ve akar soğuk ve sıcak suları vardır. Biricik temiz, nezih Türk aile otelidir.

Fiatler 150 kurustan başlar. Müstecri Ömer Lütfi

3793

Artık ihtiyarladır diye yese kapılmayınız...

SEKSÜLİN gençliği size iade edecektir.

SEKSÜLİN

Bozulan sinirleri kuvetlen dirir, yorgun beyinlere ihtiyacı olan tostoru vererek kana gençliğin hararetini AŞILAR.

KUTUSU 200 Kr. BEŞİR KEMAL - MAHMUT CEVAT EÖZANESİ SIRKECI

KUÇUK İLANLAR

Fransız ve İtalyanca dersleri. Büyüklere seri ve pratik metotla öğretilir. Çocuklar için ayrı usul takip edilir. İkmâl imtihanlarına hazırlanır. No. 2092 posta kutusuna yazınız. 3801

OPERATÖR

Doktor Nimet

Ankara caddesi Zorlu apartmanı No. 21. Cumadan maada hergün saat 7-6 hastalarını kabul eder. 3232

İLÂN

Hasköy Un değirmeninden un çekmek üzere bedelini vererek almış olduğum biri otuz lirayı havi 4484-448363 ve diğeri onbeş liralık 4484-448364 numaralı iki kut'a makbuz E-yüpte firmamla yanlış olduğuna ve diğerlerini alacağımın zuhurunda hüküm olmadığını ilân ederim. Eyüb camii kebir Kalenderhane No. 16 birinci İsmail.

İstanbul gayrimübadiller komisyonundan:

D. No	Semti ve mahallesi	Sokağı	Emlak No	Cinsi ve hissesi	Hisseye göre muhammen K
1432	Eminönü hoca Alâettin	Bahkazarı	47	Üstünde iki kat odaları kâğır mağazanın 2073600	1650 kapalı zarf
1641	Ortaköy	İkinci orta	12	53,40 metre arsanın 1/3 "	14 açık arttırma
1641/1	"	"	12	"	14 "
3567	Büyükkada Nizam	Büyük Tur	E. 16 Y. 37	16540 metre murabba kâğır kulube ve kuyu tarlanın 274	370 "
				1600 hissesi	
4153	Beyoğlu Hüseyinağa	E. Bilecik Y. Yenikafa ve küçük Mumhane Yalı	E. 12-14 Y. 8	59 metre arsa	236 "
4365	Heybeliada	Meşrutiyet E. E. 43-43 Mü. 258	E. 54 Y. 88-90-92	Altında iki dükkân olan hanenin 1/2 hissesi	1710 kapalı zarf
4764	Feriköy	Molla ayazma ve Ahmetpaşa yeni Doktor Şevket	E. 12-14 Y. 1	Kâğır dükkân	876 açık arttırma
4767	Mercan Daya hatun	Büyük yenihan arkası	E. 2 Y. 1	Kâğır dükkân	876 açık arttırma
5085	Kadıköy Zühdüpaşa	Hamidiye	E. 1	2331 metre arsa	3870 kapalı zarf
5260	Heybeliada	Tepe ve yüksek	E. 3-16 Y. 3	Ahşap hane ve bahçenin 2/5 hissesi	220 açık arttırma
5665	"	Livadya	E.20 Y.18	Ahşap hanenin 13/16 His.	1352 kapalı zarf

Yukarıda evsafı yazılı gayri menkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 3/6/935 tarihine tesadüf eden Cumartesi günü saat on dördtedir. Satış münhasıran gayri mübadil bonosiledir.

En Meşhur Fabrikaların

Mısır makineleri
Kükürt makineleri
Pülverizatörleri
Kalbur makineleri
ÇOK UCUZ FİYATA SATILMAKTADIR

Vakit geçirmeden katalogte teklif isteyiniz.

Türk-Avrupa LTD. ŞTİ.

İSTANBUL, GALATA, PERŞEMBE PAZARI

İstanbul Harci Askeri Kıtaatı ilânları

Müteahhidi taahhüdü yapamadığından hesabına 36 bin 952 kilo arpa açık eksiltmeye konulmuştur. 16-5-935 tarihinde yapılan eksiltme talip çıkmadığından 26-5-935 Pazar gününe bırakılmıştır. İlk pey 165 liradır. İsteklilerin vizede Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (2790)

Vize krt'atı ihtiyacı için müteahhit nam ve hesabına 22,000 kilo sığır eti açık eksiltmeye konulmuştur. Birinci pey 300 liradır. İhalesi 29-5-935 Çarşamba günü saat 16 dadır. İsteklilerin vizede Satınalma komisyonu reisliğine gelmeleri. (2791)

İstanbul İkinci İcra Memurluğundan: Haczen paraya çevrilmesine karar verilen ve tamamına yeminli ehli vukuf tarafından iki bin dört yüz otuz sekiz (2438) lira kıymet takdir olunan Boğaziçinde Boyacıköyünde Panayia mahallesinde Simitçi sokakında eski 3 yeni 5 No. lu kayden arsa, elyevm içinde ebniye ve dolaplı bir bostan kuyusu ve bir havuz ve muhtelif meyve vesair ağaçlar ve su maslağını müstemil bir bahçenin tamamı açık arttırmaya konmuş olup 25-6-935 Salı günü saat 14 den 16 ya kadar dairemizde açık arttırma icra kılınacaktır. Arttırma bedeli takdir edilen kıymetin yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde mezkûr gayrimenkul alıcısı uhtesine ihale olunacaktır. Aksi halde son arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma on beş gün müddetle uzatılarak 10-7-935 Çarşamba günü saat 14 den 16 ya kadar gene dairemizde yapılacak olan açık arttırmasında dahi arttırma bedeli kıymeti muhammeninin yüzde yetmiş beşini bulmadığı surette satış 2280 No. lu kanun ahkâmına tevfi kan geri bırakılacaktır. Arttırmaya girmek isteyenler takdir edilmiş olan kıymetin yüzde 7 buçuk nisbetinde pek akçesi veya ulusal bir bankanın teminat mektubunu vermeleri lâzımdır. Hakları tapuya kayıtlı olmayan ipotekli alacaklılarla diğer alâkadarların ve irifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelerle birlikte dairemize bildirmelidirler. Aksi halde hakları tapuya kayıtlı olmayanlar satış bedelinin paylaşımına giremezler. Mezkûr gayri menkulün nefsinde doğan bilcümle vergi mükellefiyetleri borçluya aittir. Daha çok malûmat almak isteyenlerin 23-5-935 Perşembe gününden itibaren dairemizde açık ve asıl bulundurulacak arttırma şartnamesini 934-4643 No. lu dosyasında mevcut ve mezkûr mahallin evsaf ve mesaha vesairesini gösterir vaziyet ve takdiri kıymet raporunu okuyup anlayabilecekleri ilân olunur. (11659)

VAPURCULUK

Türk Anonim Şirketi
İstanbul Acentalığı
Liman Han, Telefon: 22925.

Trabzon yolu

TARİ vapuru 23 Mayıs PERŞEMBE günü saat 20 de Hopeye kadar.

İzmir sürat yolu

SAKARYA vapuru her hafta PERŞEMBE günleri saat 16 da İstanbuldan İZMİR ve PAZAR günleri de İZMİRDEN İstanbulla kalkar.

İstanbul Komutanlığı

Satınalma Komisyonu İlanları

Çatalca ve civarındaki birliklerin ihtiyacı olan 132 bin kilo sığır eti kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Beher kilosunun tahmin edilen bedeli 29 kuruştur. İhalesi 8 Haziran 935 Cumartesi günü saat 15 tedir. Şartnamesi Fmdıklıdaki Satınalma komisyonunda 191 kuruştur mukabili alınabilir. Eksiltmeye gireceklerin 2871 liralık teminat mektubu ve ya makbuz ve 2490 sayılı kanunun 2,3 üncü maddelerindeki vesikalarla birlikte teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evveline kadar Fmdıklıdaki komutanlık satınalma komisyonuna vermeleri. (2739)

Asliye Mahkemeleri Yenileme Bürosundan: Davacı — Melken Melkenyan ile dava olunan Şişli'de Hâşkâr Gazi caddesinde 367 No. da Edip aralarındaki davanın yenilenme muamelesi sırasında; halen ikamet gâhi meçhul bulunan Edibe bir ay müddetle ilânen tebligat icrasına karar verilmiş bulunduğundan tetkikatın yapılacağı 25-6-935 Salı saat 10 da büroda hazır bulunması lüzumu tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (11660)

Doktor Horhoroni
Eminönü Valde kiraathanesi yanında Telefon: 24131
3616

Büyük Tayyare Piyangosu
Binlerce kişinin yüzünü güldürdü.
2 ci keşide 11 - Haziran - 935 dedir.
Büyük ikramiye 30.000 Liradır

Ayrıca: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000) liralık bir mükâfat vardır...

EVKAF MUDIRİYETİ İLANLARI

SATILIK

İstanbulun iyi mevkiinde ve ticaretgâh mahallinde parçalanmış 3 aded arsa

Değeri Lira K.	Metre murabba	Harita No. sı	Pey parası Lira K.
7950 00	265	45	597 00
5615 00	245	46	422 00
8082 00	449	47	607 00

Hocapaşada Hobyar mahallesinde Yeni Postahane arkasında Aşirefendi kütüphanesi sokağında Evkafa aid müfrez üç parça arsa satılmak üzere kapalı zarf usulile 9-5-935 tarihinden itibaren arttırmaya çıkarılmıştır. Üstermesi 25-5-1935 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 15 de İstanbul Evkaf Müdiriyeti Komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin arttırma, eksiltme ve üsterme kanunu ahkâmı dairesinde değerlerinin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey paralarını veya teklif mektuplarını muhtevi zarflarını belli saatten evvel Komisyona vermeleri ve ifraz haritasını görmek ve arttırma şartlarını öğrenmek isteyenlerin her gün Mahlûlât Kalemine gelmeleri. (2486)

Değeri Lira K.	Pey akçesi Lira K.	Edirnekapıda eski keçeci piri yeni nesli şah mahallesinde Neyzen sokağında 10 sayılı Kadiri tekkesinin bü tünü. (860)
700 00	52 50	Üsküdar Selma Ağa mahallesinde (201) metro murabbandaki Ser çehatun camii arsasıyla üzerindeki taşları. (876)
650 00	48 75	Ortaköyde Dere çıkmazı sokağında eski 18 yeni 20 sayılı evin bütünü. (3038)
500 00	37 50	Üsküdar Selâmi Ali efendi mahallesinde Karakolhane sokağında 82, 84 sayılı ve bir çatı altında bulunan ahşap iki evin bütünü (125)
500 00	37 50	Langada Çakırağa mahallesinde Sultan camii civarında 77 sayılı 72 metro murabbandaki arsanın bütünü. (4884)
189 00	14 18	Kadirgâda Bostanî âli mahallesinde Kadirgâda limanı caddesinde eski 120 yeni 134 sayılı dükkânın bütünü. (4358)
150 00	11 25	Çemberlitaşta Molla fenari mahallesinde küçük vezir han 2 ci katta 2 sayılı odanın bütünü (1101)
106 00	7 95	Koca Mustafa duhaniye mahallesinde de çıkmaz meşruta sokağında 3 sayılı 152 metro murabbandaki arsanın bütünü. (1789)
100 00	7 50	Davutpaşada İsa kapısında İbrahim Paşa mektebinin havası ile beraber Bostan sokağında eski 24 sayılı 62 metro murabbandaki arsanın bütünü. (4175)
80 00	6 00	Balatta hacı isa mahallesinde orta sokak 33 sayılı 73 metro murabbandaki arsanın bütünü. (781)
80 00	6 00	Beyoğlu Hüseyinağa mahallesinde Macar caddesinde 96,98 sayılı ve 46 metro murabbandaki arsanın bütünü.
75 00	5 63	Üsküdar Aşçıbaşı mahallesinde mekteb sokağında 1 sayılı odanın bütünü. (1437)
60 00	4 50	Yedikulede çırağı hasan mahallesinde çukur çeşme sokağında 37 sayılı ve kayıtlı mucibince 172 metro murabbandaki arsanın bütünü. (896)
57 50	3 31	Üsküdar tavaşi hasan mahallesinde Karacaahmed caddesinde eski 151 yeni 429 sayılı ve kayıtlı mucibince 115 metro murabbandaki arsanın bütünü. (1272)
30 00	2 25	Çemberlitaşta Tavukpazarında Çilingirler sokağında eski 60 yeni 58 sayılı ve 7,50 metro murabbandaki arsanın bütünü. (5553)

Yukarıdaki özgelere istekli çıkmadığından on gün ara ile uzatılmıştır. Üstermesi 29-5-935 Çarşamba günü saat 15 de komisyonda yapılacaktır. Almak isteyenler yüzde yedi buçuk pey paraları ile mahlûlât kalemine gelmeleri. (2779)

Satılık Macar Kısrak ve Beygirleri

Bazı sebeplerden dolayı genç yaşta on tane kadar Macar hayvanı 22-5-935 çarşamba günü saat 10 da At pazarında satılacaktır.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlanları

Ankara Gar Binası Eksiltmesi

Ankara istasyonunda yeni yapılacak Gar binası ile Gazino binasının bütün tesisatı beraber inşası kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

1 — Bu inşaatın keşif bedeli 789309 lira 55 kuruştur.

2 — Bu iş için isteklilere verilecek evrak şunlardır:

- A — Eksiltme şartnamesi
- B — İnşaat projeleri ve sondaj kesimleri
- C — Tesisat avan projeleri 'Kalorifer, sıhî tesisat, Elektrik, Havagazı.
- D — Dennî şartname
- E — Keşif hülâsası,
- F — Tesisatlar şartnamesi
- G — Taksimat cetvelleri
- H — Mukavele projesi
- I — Umumi şartname

İstekliler bu projeleri ve evrakı 39 lira 22 kuruş karşılığında Devlet Demiryollarının Ankara ve Haydarpaşa veznelerinden alabilirler.

3 — Eksiltme 20 Haziran 935 tarihine gelen Perşembe günü saat 16 da Ankarada Devlet Demiryolları Yol ve Mebani dairesi binasında toplanacak arttırma ve eksiltme komisyonunda yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve vesai ki aynı gün saat 15 şe kadar komisyon reisliğine vermiş olmaları lâzımdır.

A — 2490 No. lu kanunun 17 inci maddesine uygun 35322 lira 38 kuruşluk muvakkat teminat.

B — 2490 No. lu kanunun tayin ettiği vesikalar.

C — Bu kanunun 4 üncü maddesi mucibince bu işe girmeye kanunî bir mâni bulunmadığına dair beyanname.

D — Şimdiye kadar asgarî 500,000 lira kıymetinde ve mimarî kıymet itibariyle Gar binası ayarında tek bir bina inşa etmiş olduğuna dair Nafia Bakanlığında muvakkat ehliyet vesikası.

5 — Teklif mektupları ihale günü saat 15 şe kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet bu saate kadar Komisyona gelmiş olması lâzımdır. (2726)

Haydarpaşa - Pendik banliyösü Gebze'ye kadar uzatılmıştır. Yeni kısım münasebeti olan yolculuklardan 25 Mayıs 1935 tarihinden itibaren şu ücretler alınacaktır. "kuruş":

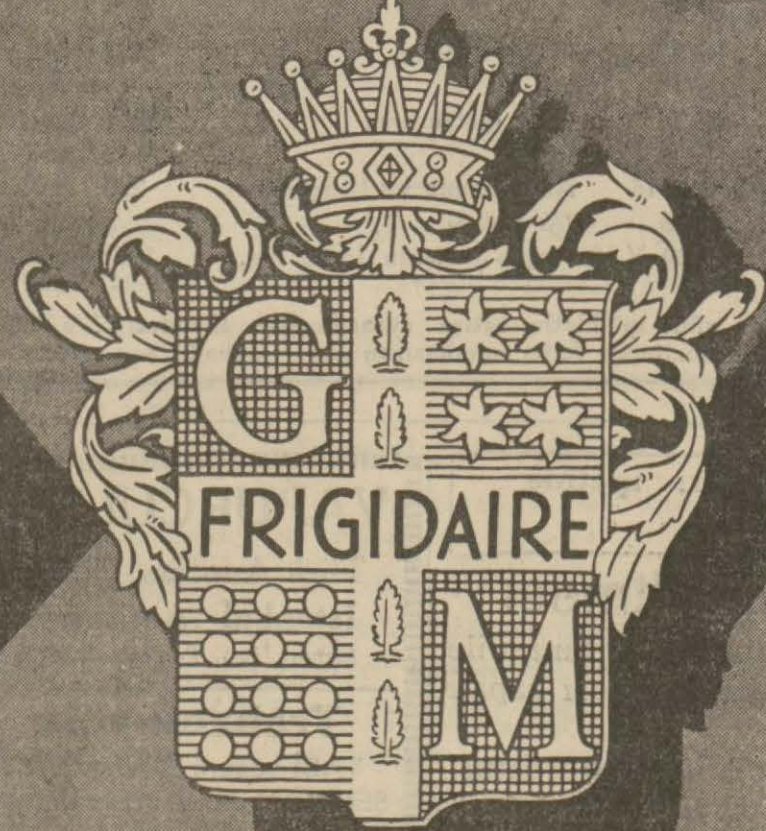
	I Mevki Gidiş	II Mevki Gidiş	III Mevki Gidiş	Dönüş		
				Dönüş	Dönüş	Dönüş
Haydarpaşa - Pendik "Pendik hariç" kısmile Pendik - Tuzla kısmı arasında.	Ücret N. V. 28 2 3 19 1 14 47 3 34 1 28 1 19 19 1 28 1 14	47 3 34 1 28 1 19	19 1 14 47 3 34 1 28 1 19	14 1 19 47 3 34 1 28 1 19	24 1 19 47 3 34 1 28 1 19	24 1 19 47 3 34 1 28 1 19
Haydarpaşa - Pendik "Pendik hariç" kısmile Tuzla "Tuzla hariç" Gebze kısmı arasında.	Ücret N. V. 47 3 34 1 28 1 19	71 4 34 1 28 1 19	34 1 28 1 19 47 3 34 1 28 1 19	48 1 28 1 19 47 3 34 1 28 1 19	24 1 19 47 3 34 1 28 1 19	34 1 19 47 3 34 1 28 1 19
Gebze - Pendik arasında.	Ücret N. V. 19 1 28 1 14 47 3 34 1 28 1 19	28 1 14 47 3 34 1 28 1 19	14 1 19 47 3 34 1 28 1 19	9 1 19 47 3 34 1 28 1 19	14 1 19 47 3 34 1 28 1 19	
	Yekûn	20 30 15 25 10 15	30 35 15 25 10 15	30 35 15 25 10 15	30 35 15 25 10 15	30 35 15 25 10 15

Cocuklardan bu ücretlerin yarısı alınır. Tatbik şartları D.D./48 No. 1 banliyö tarifindedir. Banliyö trenlerinde biletsiz olmak veya mevki değiştirmek dolayısıyla katarlarda alınan biletlerin banliyö tarifesindeki ücretleri Haydarpaşa - Pendik ve Pendik - Gebze kısımları için ayrı ayrı alınır. (2778)

Bu yazı FRIGIDAIRE siz geçirmeyiniz

FRIGIDAIRE

*İşte!
Dünyanın en
Mükemmel
soğuk hava dolabının
Markası...*

İlk taksit olarak 10 lira veriniz, FRIGIDAIRE evinizdedir.

BOURLA BİRADERLER ve ŞÜREKASI Galata Hezaren Caddesi; Beyoğlu İstiklâl Caddesi Ankara Bankalar caddesi; İzmir Gazi Bulvarı

**Kadın için
Yünlü
Kumaşlar**

Bütün yerli fabrikaların

En güzel,

En Şık

En Seçme

Kumaşları bir
araya toplanmıştır

BAYANLARI!

İnce yünlü kumaş-
larınızı almak
için gideceğiniz
mağaza

**S
Ü
M
E
R
B
A
N
K**

Yerli Mallar Pazarlarıdır

Dikkat: Yerli Mallar Pazarlarının ikramiyeli satışlarından istifade ediniz.

Süt veren annelere

FOSFATLI ŞARK MALT Hulâsası

Kullanınız. Sütünüzü artırır. Çocukların kemiklerini kuvvetlendirir.

2574

Yaz

**Mevsimi
için
Terzi J. İTKİN**

en zengin
ve mütelevvi
bir koleksiyonda
en son moda
kumaşlarını
takdim eder.

Beyoğlu İstiklâl
caddesi No. 405,
Tel: 40450

3582

**Ademi iktidar
ve belgevşeklğini sinir
zafiyetini giderir**

GENCLİK

**HORMOBİN
KUTUSUNDAN ÇIKAR**

Her eczanede bulunur
Kutusu 150 kuruştur.

Adres: Galata, posta kutusu 1255
3716

ZAYI — Mektep hüviyet cüzdanı-
mı kaybettim. Yenisini çıkartacağı-
dan hükmü kalmamıştır. Dış tababeti
mektbinden 761 İvanka Todorova.

**BU SİHİRLİ
KUTUYU**

**RADYONUZA
BAĞLARSANIZ**

Böylece bir de elektrikli
**GRAMOFONA SAHİP
OLURSUNUZ**

Bir elektrik motoru ile bir pikapı
havi 23 x 20 x 13 santimetre ebadı
olan bu kutucuk her hangi bir
radyoya bağlanabilir. Musikin
bütün inceliklerini plaktan oparlöre
nakleden bu aleti aynı zamanda
istenilen kuvvet üzerine ayar ede-
bilirsiniz.

"Sahibinin Sesi" Mamulâtı

Satış yerleri: **Sahibinin Sesi** Mağazası
210 istiklâl Caddesi Beyoğlu
ve Sahibinin Sesi mallarını satan mağazadır

**Neon
Nedir ?**